

RAPORT

Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA PŁOCKA W LATACH 2008-2009, W TYM PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

PŁOCK, kwiecień 2010

Spis treści części A:

nr str

Wprowadzenie.....	3
I. Demografia, procesy społeczne i planowanie przestrzenne.....	5
II. Woda i ścieki. Poprawa jakości wód powierzchniowych.....	7
III. Geologia i geomorfologia terenu. Jakość wód podziemnych. Ochrona Skarpy Płockiej...	19
IV. Ochrona przed hałasem komunikacyjnym.....	21
V. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z tytułu poważnych awarii i klęsk żywiołowych.....	27
VI. Poprawa jakości powietrza.....	27
VII. Edukacja ekologiczna mieszkańców.....	40
VIII. Poprawa jakości gleb.....	43
IX. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz odnowa Skarpy Płockiej.....	44
X. Promieniowanie niejonizujące.....	53
XI. Podsumowanie.....	56

A. Realizacja „Programu ochrony środowiska dla miasta Płocka”

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami) z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa i radzie powiatu lub radzie gminy. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Płocka za lata 2006-2007 został przedstawiony Radzie na XXV Sesji Rady Miasta w dniu 24 czerwca 2008r.

Program ochrony środowiska dla miasta Płocka (opracowany jako program powiatowy i gminny) został przyjęty Uchwałą Nr 486/XXVI/04 Rady Miasta Płocka w dniu 25.05.2004r. Integralną częścią ww. „Programu...” jest „Plan gospodarki odpadami dla miasta Płocka” Niniejszy raport za lata 2008-2009 jest więc wypełnieniem przez Prezydenta Miasta Płocka ustawowego obowiązku przedłożenia go Radzie Miasta Płocka.

Sprawozdanie z realizacji Planu gospodarki odpadami za lata 2008-2009 stanowi część B niniejszego opracowania integralnie powiązaną z „Programem...”. Dokumenty powyższe podlegają przyjęciu przez Radę Miasta Płocka w formie uchwały.

W roku 2004 w „Programie ochrony środowiska dla miasta Płocka” sformułowano nadrzędny cel, tj.:

Osiągnięcie trwałego rozwoju Płocka i zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i rozwój infrastruktury

W Programie ochrony środowiska dokonano wyboru priorytetów ekologicznych w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Miasta, uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, a także innych wymagań w zakresie jakości środowiska.

Ustalone priorytety ekologiczne dla miasta Płocka to:

- P.I.** Poprawa jakości wód powierzchniowych
- P.II.** Poprawa gospodarki odpadami komunalnymi
- P.III.** Ochrona przed hałasem komunikacyjnym
- P.IV.** Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z tytułu poważnych awarii i klęsk żywiołowych
- P.V.** Poprawa jakości powietrza
- P.VI.** Edukacja ekologiczna mieszkańców
- P.VII.** Poprawa jakości gleb
- P.VIII.** Ochrona przyrody i krajobrazu oraz odnowa Skarpy Płockiej
- P.IX.** Promieniowanie niejonizujące

W „Programie...” zostały określone do realizacji cele krótkoterminowe do 2007r., średnioterminowe do 2011r. oraz długoterminowe do końca 2015r. W poszczególnych częściach raportu odniesiono się do zadań określonych w celach średnioterminowych, które są jeszcze w fazie realizacji. Tak więc zadania określone w „Programie...” jako średnioterminowe i kolejne - długoterminowe są aktualne i spójne z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym i „Strategią zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku”.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska w latach 2008-2009 sporządzono według ustalonych dla miasta Płocka priorytetów ekologicznych. Niniejszy raport zawiera także

dane demograficzne gminy i procesy społeczne zachodzące w mieście.

W niniejszym sprawozdaniu obejmującym lata 2008-2009 uwzględniono zadania według wymienionych wyżej dziedzin, realizowane przez Urząd Miasta Płocka oraz inne podmioty z terenu Płocka.

Aktualny raport opracowano w oparciu o dane Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska oraz następujących Wydziałów Urzędu Miasta i jednostek:

- Wydziału Inwestycji Miejskich,
- Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej,
- Wydziału Urbanistyki i Architektury,
- Miejskiego Zarządu Dróg,
- Mazowieckiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy Ciechanów
- Płockiej Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej,
- PKN „ORLEN” S.A.,
- FORTUM PŁOCK Sp. z o.o.,
- Wodociągów Płockich Sp. z o.o.

oraz danych z raportów Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska.

Urząd Miasta Płocka stosuje Zintegrowany System Zarządzania, w skład którego wchodzi System Zarządzania Środowiskowego odpowiadający wymaganiom normy ISO 14000:2005 oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 761/2003 EMAS (Eco Management and Audit Scheme).

Oddział Ochrony Środowiska działając z upoważnienia Prezydenta Miasta realizuje statutowe zadania ochrony środowiska, geologii i rolnictwa. Są to działania organizacyjne (prewencyjne) polegające na wydawaniu opinii, uzgodnień oraz decyzji, które mają zapewnić przestrzeganie norm i warunków ochrony środowiska na terenie miasta. Wykaz tych działań obrazuje poniższa tabela (dane własne):

Zadanie	Lata	
	2008	2009
Decyzje na usunięcie drzew i krzewów	298	324
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach	65 oraz 48 opinii	53 oraz 20 opinii
Decyzje dot. gospodarowania odpadami	53	43
Inne decyzje administracyjne: - pozwolenia wodnoprawne, - decyzje o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń, - decyzje dot. geologii	28 6 i 9 zgłoszeń 3	26 4 i 2 zgłoszenia 6
Opinie i uzgodnienia dot. ochrony środowiska i przyrody	120	130

W gestii Oddziału Ochrony Środowiska było (do końca 2009r.) gospodarowanie Miejskim i Powiatowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki tych funduszy przeznaczone były na inwestycje związane z ochroną środowiska, prace termomodernizacyjne,

organizację selektywnej zbiórki odpadów, nasadzenia i pielęgnację zieleni w mieście oraz edukację ekologiczną, a także program usuwania azbestu. W aktualnym stanie prawnym ww. fundusze przestały istnieć, a środki finansowe za korzystanie ze środowiska wpływają do budżetu miasta.

Na przestrzeni lat 2008-2009 wydatkowanie środków z tych funduszy kształtowało się następująco (dane własne):

Rok	Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej /zł/	
	Miejski	Powiatowy
2008	3077191,14	1657179,58
2009	4106728,15	2068053,21

Dzięki sukcesywnym działaniom podejmowanym na rzecz ochrony środowiska i przyrody w latach ubiegłych, opartym na zrównoważonym rozwoju, zostały osiągnięte wymierne efekty ekologiczne, co powinno znaleźć przełożenie w postaci poprawy jakości życia mieszkańców naszego miasta. Miasto w sposób ciągły realizuje cele określone w „Programie ochrony środowiska dla miasta Płocka”, jak również zadania wynikające z „Planu gospodarki odpadami”.

Ponadto Gmina opracowała i sukcesywnie wdraża Wieloletni Plan Inwestycyjny.

Nasze miasto posiada dokument pn.: „Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku” przyjęty Uchwałą Nr 411/XXIX/08 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2008r. Wśród celów strategicznych wymienia się „Harmonijny rozwój przestrzenny i wysoką jakość środowiska” polegający na poprawie ładu przestrzennego miasta i poprawie stanu środowiska przyrodniczego. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego obejmuje:

- zwiększenie zdolności do utylizacji odpadów z zachowaniem bezpieczeństwa ekologicznego poprzez budowę instalacji unieszkodliwiania odpadów celem ograniczenia ich składowania oraz rozwijanie programu selektywnej gospodarki odpadami,
- poprawę jakościową i ilościową stanu terenów zieleni poprzez zwiększenie nasadzeń zieleni, kontynuację i intensyfikację programu edukacji społeczności lokalnej w zakresie poszanowania własnego środowiska życia oraz wzmoczenie nadzoru
- poprawę jakości powietrza poprzez likwidację nieekologicznych źródeł emisji i stworzenie programu wsparcia finansowego na ekologiczne czynniki grzewcze,
- poprawę stanu czystości wód poprzez modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Maszewie, rozbudowę sieci kanalizacyjnej, rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową i budowę oczyszczalni wód opadowych,
- ochronę i zagospodarowanie Skarpy Wiślanej poprzez prowadzenie monitoringu stateczności skarpy, ograniczenie ruchu samochodowego w rejonie skarpy, stosowanie rozwiązań podnoszących stabilizację skarpy, w tym regulowanie stosunków wodnych na skarpie i nasadzenie roślinności zapobiegającej erozji, tworzenie i odtwarzanie ciągów pieszych i rowerowych w miejscach bezpiecznych dla skarpy oraz zagospodarowanie nabrzeży Wisły
- aktywizację współpracy z sąsiednimi gminami.

„Program ochrony środowiska dla miasta Płocka” oraz „Plan gospodarki odpadami” pozostają w spójności z przyjętą „Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku”.

I. Demografia gminy i procesy społeczne i planowanie przestrzenne

Ostatnio występującym zjawiskiem w naszym mieście jest wzrastająca migracja odpływowa głównie na wieś, ale także do innych miast i za granicę, w wyniku której liczba ludności od 2002r. systematycznie spada. W 2002r. Płock liczył 128 208 mieszkańców, a na koniec 2008r. - 126 709 mieszkańców. Przyrost naturalny w naszym mieście od kilku lat kształtuje się na bardzo niskim

poziomie i w 2008r. wynosił 1,55 %. Migracja ludności (aktualnie saldo migracji jest ujemne i wynosi – 3,9‰) ma związek z poszukiwaniem lepszych warunków zamieszkania (z mniejszym natężeniem hałasu i niskim zanieczyszczeniem powietrza) jak i z poszukiwaniem pracy. W ostatnim okresie występuje także przenoszenie zakładów pracy na teren sąsiadujących z Płockiem gmin wiejskich. Jest to spowodowane pomniejszeniem kosztów produkcji.

W Płocku zgodnie z tendencją krajową i światową przeważają kobiety. Wskaźnik odzwierciedlający ilość kobiet na 100 mężczyzn jest w ostatnich latach dość stabilny ze stałą tendencją wzrostu i oscyluje wokół 110. W poszczególnych grupach wiekowych wskaźnik ten jest bardzo zróżnicowany i wzrasta wraz z wiekiem kobiet. W grupach wiekowych do 29 lat przewagę mają mężczyźni. Zdecydowana przewaga pań rozpoczyna się powyżej 50 roku i systematycznie wzrasta.

Tendencja utrzymywania się bezrobocia w Płocku jest związana z nienaturalną strukturą demograficzną kształtującą się od początku lat 60 XX wieku. Ukształtowanie się tej struktury było spowodowane wysokim napływem młodych ludzi do Płocka. Uwzględniając naturalne cykle rozwoju ludności „wyż demograficzny” w pewnych przedziałach wiekowych powtarza się systematycznie w okresach 20 – 30 letnich. Te uwarunkowania powodują, że w Płocku jest dość duży udział osób w wieku produkcyjnym, chociaż ich ilość nieznacznie spada. Najlicniejszą obecnie grupą ludnościową są mieszkańcy w wieku 20 – 59 lat. Jest to grupa osób w wieku produkcyjnym. W stosunku do roku 2007 w Płocku zmniejszyła się o ok. 3% stopa bezrobocia. W 2008r. w Płocku stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 9,7 % , co wskazuje, że 6 412 osób było bez pracy. Z danych statystycznych wynika, że więcej mamy bezrobotnych kobiet 63, 43%, niż mężczyzn 36, 57%.

W 2008r. w Płocku zatrudnionych było 49 769 osób, w tym w:

- przetwórstwie przemysłowym 28, 42%,
- budownictwie 12,87%,
- handlu 13,77%,
- transporcie i łączności 6,96%,
- edukacji 8,20%,
- ochronie zdrowia i pomocy społecznej 6,50%,
- obsłudze nieruchomości 10,25% ,
- pozostałej działalności 13,03%.

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23.12.1996r w sprawie utworzenia, ustalenia i zmiany granic oraz nazw i siedzib władz gmin w niektórych województwach, a także nadania niektórym gminom statusu miasta (wchodzącego w życie z dniem 1.01.1997r.) do Płocka zostały przyłączone wsie: Budy Dolne, Góry, Longinus, Nowe i Stare Ciechomice oraz Tokary Rąbierz i obecnie powierzchnia miasta wynosi 88,06 km² i nie uległa zmianie.

Dla stanu powietrza i poziomu hałasu w mieście istotne znaczenie ma ilość pojazdów mechanicznych, jako generatorów tzw. zanieczyszczeń komunikacyjnych. W roku 2008 ogółem było zarejestrowanych w mieście 103 941 pojazdów. Dynamika wzrostu ich ilości na przestrzeni 10 lat (od 1998r.) to 224,5%. Ilość rejestrowanych pojazdów corocznie w ciągu ostatnich 4 lat zwiększa się o ok. 20-25%.

Powyższe dane pochodzą z Miejskiego Zeszytu Statystycznego Nr 16 i dotyczą roku 2008. Zeszyt kolejny tj. dla roku 2009 jeszcze nie został wydany.

Od 2001r. Miasto Płock za wyniki w zakresie prowadzonej działalności i działań na rzecz ochrony środowiska było wielokrotnie wyróżniane. Szczegółowe informacje w tym zakresie są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka w dziale Statystyka Miejska rozdział I w pliku 1.6 Certyfikaty, wyróżnienia i rankingi przyznane miastu Płock.

Ochrona środowiska a planowanie przestrzenne

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka sporządzane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587). W myśl ww. rozporządzenia projekty planów ustalają i uwzględniają w zależności od specyfiki terenu, między innymi:

- zasady ochrony środowiska przyrody i krajobrazu kulturowego wynikające z:
  - a) potrzeb ochrony środowiska określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska
  - b) ustawy o ochronie przyrody - różne formy ochrony przyrody występujące na terenach objętych planem,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego określa się także w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które jest sporządzane na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Zadania ujęte w Programie ochrony środowiska dla miasta Płocka są spójne z wytycznymi zawartymi w ww. rozporządzeniach i są realizowane zarówno w miejscowych planach, decyzjach o warunkach zabudowy, decyzjach o lokalizacji inwestycji celu publicznego, jak i w studium poprzez stosowne ustalenia.

Wydział Urbanistyki i Architektury przesyła, w zależności od specyfiki terenów, do poszczególnych komórek urzędu informacje o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu, informując jednocześnie o możliwości składania wniosków do projektu. Każdorazowo projekt planu przed przyjęciem przez Radę Miasta Płocka jest uzgadniany z określonymi w art. 18 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym jednostkami. Miasto w coraz większym stopniu dostrzega pozytywy planowego rozwoju i podporządkowuje się rygorom planu ustalonego z własnej inicjatywy. Obecnie ponad 36,4% terenów miasta posiada plan zagospodarowania przestrzennego.

II. Woda i ścieki. Poprawa jakości wód powierzchniowych.

Woda dla potrzeb mieszkańców miasta Płocka czerpana jest nie tylko z ujęcia powierzchniowego ale również i z zasobów podziemnych. W zestawieniu tabelarycznym przekazanym przez Wodociągi Płockie ilość pobranej wody powierzchniowej oraz podziemnej przedstawia się następująco:

Rok	Woda z ujęć głębinowych m ³	Woda z ujęcia powierzchniowego m ³	Łączny pobór w roku m ³
2008	2889588	4227399	7116987
2009	2198569	4732753	6931322

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, iż sukcesywnie zmniejsza się ilość wody pobieranej z ujęć głębinowych co z kolei przedkłada się na nieznaczny wzrost ilości wód czerpanych z ujęcia powierzchniowego.

Ponadto poza ujęciami eksploatowanymi przez Wodociągi Płockie na terenie miasta funkcjonują ujęcia zakładowe, posiadające studnie z aktualnymi pozwoleniami wodnoprawnymi, według zamieszczonego poniżej wykazu:

Nr	Nazwa i adres zakładu	Ilość studni lub nr studni	Głębokość (m)	Wydajność m ³ /h	Pozwolenie wodnoprawne
1	Galwa-kor Sp. z o.o. ul. Otolińska 25	2a	220	34	19.02.2002 r.
2	„Auto Części” Słupecki ul. Otolińska 25	1 3	209 220	40 50	28.02.2001 r.
3	„Sadrob” Sp. z o.o. ul. Bielska 57	3 2	187,5 192,5	70	31.12.2003 r.
4	Makarony Polskie S.A. ul. Podkarpacka 15; Rzeszów (przy ul. Granicznej 46 w Płocku)	1 2	230 217	64 64	22.08.2005 r.
5	Zakłady Mięsne ul. Bielska 55 (w upadłości)	2a 1a 3	185 183 185	68 75 61	29.04.2003 r.
6	Centromost Stocznia Rzeczna Sp. z o.o.	1	127,5	25	08.06.2005 r.
7	Wyższe Seminarium Duchowne ul. Nowowiejskiego 2	1	180	11	14.08.2003 r.
8	Dr Oetker Sp. z o.o. ul. Ciechomska 15	1 2	43 43	50 40	19.01.2006 r.
9	Stacja Paliw Płynnych AUTOCENTRUM s.c. ul. Dobrzyńska 56	1	36,7	5	18.08.2005 r.
10	Sportowa Spółka Akcyjna Wisła Płock ul. Łukasiewicza 34	1	169	30	21.07.2003 r.
11	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. Oddział „Cukrownia Borowiczki” pl. Witosa 1	1	203	13,4	14.07.2003 r.
12	Wojewódzki Szpital Zespolony ul. Medyczna 19	1	140	51	29.04.2003 r.
13	Hotel „Płock” C.J. Krakowski ul. Jachowicza 38	1	178	15	15.10.2004 r.
14	Zakład Instalacji Sanitarnych i Elektrycznych ZIS-1 Sp.j. ul. Graniczna 5	1	3	0,4	24.02.2004 r.
15	Wydawnictwo i Poligrafia	1	9,5	1,8	24.02.2004 r.

	„Iwanowski” ul. Dziewiarska 7				
--	----------------------------------	--	--	--	--

Ponadto woda pobierana jest również z Wisły przez Zakład Produkcyjny PKN ORLEN S.A. dla celów przemysłowych, co też obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Parametr	Ilość (m ³)	
		Rok 2008	Rok 2009
1	Pobór wody z Wisły	22991953	22448565
2	Ilość wód zawróconych	2643956	4196598
3	Ilość ścieków odprowadzanych do Wisły	12381024	11351599

Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. posiada także wysokosprawną Centralną Oczyszczalnię Ścieków (COŚ), w której oczyszczane są ścieki socjalne, przemysłowe i wody opadowe napływające z obszaru Zakładu Produkcyjnego oraz od firm obcych funkcjonujących na jego terenie lub w jego obrębie. Wszystkie ścieki napływające na COŚ poddawane są procesom wielostopniowego oczyszczania na drodze mechanicznej, fizykochemicznej oraz biologicznej. Jakość ścieków odprowadzanych do Wisły jest zgodna z wymaganiami pozwolenia wodnoprawnego znak: WŚR.IV.WJ/6811/91-4/07 wydanego przez Wojewodę Mazowieckiego.

Na koniec 2009 roku stopień zwodociągowania miasta Płocka kształtował się na poziomie 96,6% i nieznacznie wzrósł w stosunku do roku 2008.

Rok	Ogółem (km)	Magistralna (km)	Rozdzielcza (km)	Przyłącza (km)	Ilość przyłączy (szt.)	Stopień zwodociągowania %
2008	289,3	24,1	265,2	145,7	9061	96
2009	291	24,1	266,9	149,1	9203	96,6

Regularny monitoring jakości wód w rzekach prowadzony jest przez Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Oddział w Płocku. Klasy jakości rzek w punktach zlokalizowanych w Płocku przedstawiają się następująco:

Rzeka (ppk)	2008			2009		
	stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód	stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny wód
Wisła (Płock)	Umiarkowany	zły	zły	umiarkowany	zły	zły
Brzeźnica (Płock)	Umiarkowany	Nie badano	zły	Nie badano	Nie badano	Nie badano
Rosica (Ośnica)	Umiarkowany		zły			
Słupianka (Borowiczki)	Umiarkowany		zły			

Ponadto istotnym aspektem w dziedzinie polityki wodnej jest Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), której nadrzędnym celem jest „dobry stan” wszystkich wód, który ma być osiągnięty do 2015 roku. Przykładowo do wód powierzchniowych przez „dobry stan” rozumie się „dobry stan ekologiczny” i „dobry stan chemiczny”. Natomiast w odniesieniu do wód podziemnych „dobrym stanem” określa się „dobry stan chemiczny” oraz „dobry stan ilościowy”.

Również stopień skanalizowania miasta Płocka należy ocenić na wysokim poziomie. Na koniec 2009 roku wyniósł 90,3%. Długość sieci kanalizacyjnej za lata 2008 i 2009 przedstawia się następująco:

Rok	Sieć kanalizacyjna (km)			Przyłącza (km)	Przepompownie ścieków (szt.)	Stopień skanalizowania	
	Ogółem	Sanitarna	Ogólnospławna			km/1000M	%
2008	183,1	146	37,1	52,7	25	1,45	89,9
2009	183,8	146,7	37,1	52,9	25	1,45	90,3

Tak jak w poprzednim okresie sprawozdawczym Wodociągi Płockie Sp. z o.o. eksploatują nadal 5 oczyszczalni ścieków oczyszczających ścieki komunalne pochodzące z terenu miasta tj. oczyszczalnia „Maszewo”, „Radziwie”, „Góry”, przy ul. Przyszkolnej oraz „Borowiczki”. Podjęto działania zmierzające do realizacji zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka, etap I”. Projekt ten ma obejmować rozbudowę oczyszczalni ścieków w „Maszewie”, przepompowni ścieków przy ul. Jasnej oraz przebudowę przepompowni ścieków P5 i budowę rurociągów tłocznych do współpracy z przepompownią P5.

Wszelki efekty ekologiczne uzyskiwane w ramach redukcji zanieczyszczeń BZT₅, ChZT, Cr, zawiesiny ogólnej, azotu i fosforu ogólnego – przedstawiono w załączniku nr 1.

Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej wybudowanej w latach 2008 i 2009 (przejętej na majątek spółki Wodociągi Płocki Sp. z o.o.) wraz z kosztami przedsięwzięcia obrazuje poniższa tabela:

Rok	Długość kanalizacji (mb)	Wartość (tys. zł.)
2008	3676,7	3106,2
2009	704	622,5

Łączne koszty budowy kanalizacji sanitarnej w latach 2008-2009 to 37 267 000 zł.

W zakresie kanalizacji deszczowej podejmowano szereg działań w celu odprowadzania do środowiska oczyszczonych ścieków deszczowych spełniających parametry zgodne z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2004 roku w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, co zostało uregulowane w ramach pozwoleń wodnoprawnych.

W związku z powyższymi działaniami w latach 2008-2009 wybudowano następujące wyloty kolektorów ścieków opadowych :

Lp.	Nazwa wylotu	Powierzchnia dróg i parkingów o nawierzchni sztywnej (m ²)
1	Wylot ul. Zgodna	125836
2	ul. Srebrna (poletko Azura)	5500
3	Wylot z IV odcinka dróg dojazdowych do mostu Solidarności	42560
4	Wylot ul. Browarna	1249
5	Wylot ul. Grabowa	222800

Długość sieci kanalizacji deszczowej zrealizowanej w latach 2008-2009 wraz z oszacowaniem poniesionych kosztów podano w tabeli poniżej:

Rok	Długość kanalizacji (mb)	Powierzchnia zlewni (m ²)	Wartość (tys. zł.)
2008	3706,84	83896	6767,91 ¹
2009	5502,64	63630	8554,41 ²

¹ wraz z oczyszczalnią przy ul. Zgodnej

² wraz z oczyszczalnią przy ul. Grabowej.

Łączne koszty budowy kanalizacji deszczowej w latach 2008-2009 to 153 223 200 zł.

Poprawa jakości wód

Wśród celów realizowanych w latach 2008 i 2009 jako priorytetowy należy potraktować przystąpienie do przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Maszewie, przebudowę i rozbudowę przepompowni ścieków sanitarnych przy ul. Jasnej oraz budowę przepompowni ścieków P5 przy ul. Mazura wraz z budową rurociągów tłocznych dla współpracy z pompownią P5, w ramach zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka etap I”. W tym zakresie poniesiono koszty związane ze sporządzeniem dokumentacji projektowej, aktualizacji projektów budowlanych, przeprowadzania postępowania przetargowego. Nie należy również marginalizować faktu budowy sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej oraz podejmowania dalszych działań w związku z II etapem projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka”. Zadanie to zostało ujęte w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zgodnie z tym Programem Wodociągi Płockie Sp. z o.o. Są zobligowane do uzyskania efektu ekologicznego polegającego na redukcji azotu i fosforu ogólnego w terminie do 31.12.2010r.. Dlatego też została podjęta decyzja o realizacji w pierwszej kolejności przebudowy i rozbudowy części biologicznej oczyszczalni ścieków w Maszewie i doposażenia jej w obiekty do nityfikacji i denityfikacji. Zrealizowanie tej części przedsięwzięcia umożliwi dotrzymanie standardów emisyjnych w odprowadzanych ściekach w stopniu gwarantującym dotrzymanie dopuszczalnych norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984 ze zmianami), a tym samym umożliwi uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego w terminie określonym w decyzjach o odroczeniu płatności kar i opłat podwyższonych, czyli do 31.12.2010r. Aktualnie Spółka pozyskała już środki unijne na realizację kolejnych inwestycji w ramach zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka”.

Dla poprawy jakości wód i stosunków wodnych określono w „Programie...” cel długoterminowy do 2015r. - Przywrócenie jakości wód powierzchniowych do wymaganych standardów oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania. Określono również cele średnioterminowe do 2011r., obecnie realizowane. Są to:

1. Osiągnięcie właściwych standardów wód powierzchniowych pod względem jakościowym,
2. Zapewnienie mieszkańcom miasta dostępu do wody o odpowiedniej jakości i niezbędnej ilości, ochrona wód podziemnych,
3. Poszukiwanie alternatywnych źródeł wód pitnych dla Płocka,
4. Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska (wodociągi i kanalizacja).

Zadania realizowane w ww. celach średniookresowych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej przedstawiono w poniższych tabelach. Zadania zrealizowane przez Wodociągi Płockie Sp. z o.o. w latach 2008-2009

Lp.	Zadanie	Efekty działań i uwagi	Źródła finansowania	Poniesione koszty (tys. zł)
I	NAZWA PROJEKTU: "UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ NA TERENIE MIASTA PŁOCKA, ETAP I"	Spółka złożyła wniosek o dofinansowanie projektu z Funduszu Spójności w dniu 31.03.2009 r. w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko w okresie programowania 2007-2013. W grudniu 2009 roku zakończono ocenę formalną i merytoryczną II stopnia, 29.03.2010 r. podpisano umowę o dofinansowanie dla Projektu.		
I.1	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Maszewie	W 2008 i 2009 roku poniesiono koszty sporządzenia dokumentacji projektowej, aktualizacji projektów budowlanych, przeprowadzenia postępowania przetargowego. Dnia 17.11.2009 r. wyłoniono wykonawcę na roboty budowlane dla I etapu (przetarg nieograniczony). Dokumentacja z postępowania przetargowego została poddana kontroli uprzedniej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W dniu 22.12.2009 r. podpisano umowę z wykonawcą (okres realizacji 11 miesięcy) oraz z Inżynierem Kontraktu.	środki własne	1 261,71
I.2	Przebudowa i rozbudowa przepompowni ścieków sanitarnych przy ul. Jasnej	W latach 2008-2009 poniesiono koszty opracowania SIWZ dla prac projektowych, koszty wykonania oraz aktualizacji dokumentacji projektowej. Planuje się rozpoczęcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych na roboty budowlane począwszy od III kwartału 2010 r.	środki własne	95,33
I.3	Budowa przepompowni ścieków P5 przy ul. Mazura		środki własne	70,30
I.4	Budowa rurociągów tłocznych dla współpracy z pompownią P5		środki własne	40,58
I.5	Inżynier Kontraktu, Nadzór autorski, Zarządzanie projektem (koszty JRP, pomoc techniczna dla JRP, promocja)	W związku z realizacją przedsięwzięcia pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka, etap I” Spółka ponosi od 2007 roku koszty przygotowania (np. opracowanie studium wykonalności dokumentacji aplikacyjnej) oraz zarządzania projektem. Koszty zarządzania projektem obejmują w szczególności: wydatki związane z wdrażaniem projektu - m.in. niezbędne ekspertyzy, porady prawne, doradztwo finansowe lub techniczne oraz wydatki związane z funkcjonowaniem Jednostki Realizującej Projekt. W 2010 roku Spółka planuje dodatkowo ponieść koszty promocji projektu współfinansowanego ze środków unijnych. Na podstawie umowy o dofinansowanie dla Projektu, Spółka planuje wystąpić w kwietniu 2010 roku z wnioskiem o refundację kosztów osobowych	Planowana refundacja ze środków Funduszu Spójności	347,54

		związanych z funkcjonowaniem JRP za lata 2008-2009		
II	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie osiedli Borowiczki i Parcele	<p>Do końca 2009 r. wykonano 16 106 mb kanalizacji sanitarnej (w tym w 2009 r. - 7947 m na terenie osiedla Borowiczki), co stanowi 86,56% łącznej długości planowanej kanalizacji. Zaawansowanie finansowe w ramach kontraktu podpisanego z wykonawcą na roboty budowlane wynosi 16 278 299,23 zł netto, co stanowi 85,73% kwoty całkowitej. Do najważniejszych kosztów poniesionych w ramach środków własnych Spółki należą koszty związane z usługą pełnienia roli Inżyniera Kontraktu i z tytułu opłat za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym. Inwestycja w trakcie realizacji, planowane zakończenie do września 2010 r. W ramach zadania wykonano kanalizację w ulicach:</p> <p>- Enklawa 0 - ulice: Korczaka; - Enklawa 1 - ulice: Lisia, Żywiczna, Żurawia, Św. Huberta, Szpacza, Drozdowa, Jastrzębia, Parcele, Podgórze, Liściasta, Wierzbowa, Wiejska; - Enklawa 2 - ulice: Lipowa, Cisowa, Grabowa, Botaniczna, Wiązowa, Cedrowa, Jesionowa; - Enklawa 3 - ulice: Lubuska, Pomorska, Żuławska, Warmińska, Kujawska, Podlaska, Skierkowskiego, Kaszubska, Śląska, Piaski, Młyńska, Złota; - Enklawa 4 - ulice: Flisacka, Gmury, Zarzeczna, Wójtowa, Korczaka (od Mazowieckiej do Gmury); - Enklawa 5 - ulice: Urbanowo, Roztocze, Rybna, Odległa, Powiśle, Podwale;</p> <p>Trwają roboty budowlane w ulicach:</p> <p>- Enklawa 0 - ulice: Borowicka;</p> <p>- Enklawa 1 - ulice: Borowicka;</p> <p>- Enklawa 5 - ulice: Pocztowa.</p> <p>Zostały wykonane następujące lokalne przepompownie ścieków:</p> <p>- P1 - ul. Pocztowa, P2 - ul. Pocztowa - Słupianka, P3 - ul. Botaniczna, P4 - ul. Borowicka, P5 - ul. Flisacka, P6 - ul. Zarzeczna, P7 - ul. Gmury</p> <p>Ulice w których kanalizacja sanitarna została oddana do użytku: Enklawa 0 - ulice: Korczaka, Harcerska, Borowicka; Enklawa 3 - ulice: Żuławska, Warmińska, Kujawska, Podlaska, Skierkowskiego, Kaszubska, Śląska, Piaski, Młyńska, Złota, Harcerska 66-97; Enklawa 4 - Gmury, Wójtowa, Zarzeczna, Flisacka.</p> <p>Sieć kanalizacyjna wybudowana w ramach ww. zadania nie została jeszcze przejęta na majątek spółki.</p>	środki budżetu miasta	896,25
			Środki własne	627,59
III	NAZWA PROJEKTU: "UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ NA TERENIE MIASTA PŁOCKA, ETAP II"	Spółka jest w trakcie opracowywania Studium Wykonalności dla II etapu projektu w celu aplikowania o środki unijne.		
III.1	Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Rozdział kanalizacji ogólnospławnej na deszczową i sanitarną w centrum miasta Płocka	Dokumentacja projektowa w trakcie opracowywania. Dnia 12.11.2009 r. została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla całego zakresu zadania.	środki własne	6,59
III.2	Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie osiedli	Dokumentacja projektowa w trakcie opracowywania. W 2009 roku poniesiono koszty sporządzenia projektu budowlanego.	środki własne	718,17

	Góry-Ciechomice			
IV	POZOSTAŁE INWESTYCJE			
IV.1	Wykonanie nowych odwiertów studni 5,6 Borowiczki	Dokończenie zadania realizowanego w latach poprzednich. Przedstawione koszty dotyczą prac zrealizowanych w 2008 roku: wykonanie zdalnego sterowania i monitoringu studni Vb oraz nadzór geologiczny.	środki własne Wodociągów Płockich	34,8
IV.2	Wykonanie nowego otworu studni II c w rejonie studni II b w Borowiczkach wraz z infrastrukturą	Na przełomie 2008 i 2009 roku została wydzielona i zakupiona działka. W 2009 roku podpisano umowę na wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej oraz wykonanie studni. Zrealizowano odwiert. Zakończenie zadania planowane w pierwszej połowie 2010 roku.	środki własne Wodociągów Płockich	146,3
IV.3	Prace projektowo-badawcze w celu wdrożenia nowego sposobu pozyskiwania wód podziemnych na ujęciu „Borowiczki”	Wykonano dwa odwierty przy ulicy Grabowej niezbędne do przeprowadzenia badań hydrogeologicznych. Po wstępnej analizie wysokości przewidywanych nakładów na realizację studni poziomej sięgających 2,5 mln zł odłożono w czasie opracowanie dokumentacji technicznej i realizację.	środki własne Wodociągów Płockich	11,3
IV.4	Rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Mazowieckiej	W 2008 roku zrealizowano I etap obejmujący 570 mb wodociągu Ø 63-160. W 2009 roku opracowano dokumentację techniczną II i III etapu obejmującą ok. 2 km sieci wodociągowej Ø 63-160 oraz rozpoczęto realizację II etapu. Zakończenie II etapu planowane jest w pierwszej połowie 2010 roku, etap III przewidziany do realizacji w roku 2011.	środki własne Wodociągów Płockich	134,1
IV.5	Budowa wodociągu dla osiedla Góry i Ciechomice – wodociąg w ulicy Krakówka	Opracowano dokumentację techniczną obejmującą budowę wodociągu Ø 225 o długości ok. 2,8 km oraz zrealizowano pierwszy odcinek wodociągu o długości 220 mb. Dokończenie zadania nastąpi w roku 2010.	środki Budżetu Miasta Płocka	144,6
IV.6	Budowa wodociągu w ul. Podgórze, Liściasta, Borowicka	Na przełomie 2008 i 2009 roku zrealizowano 550mb wodociągu Ø160÷Ø110.	środki własne Wodociągów Płockich	170,1
IV.7	Budowa wodociągu w ul. Granicznej III etap	W 2008 roku została opracowana dokumentacja techniczna. W 2009 roku zrealizowano 157 mb wodociągu Ø 225 PE wzdłuż ulicy Otolińskiej od skrzyżowania z ulicą Graniczną w kierunku wschodnim oraz 197 mb wodociągu Ø 90 PE w sięgaczu ulicy Otolińskiej.	środki Budżetu Miasta Płocka	151,9
IV.8	Rozbudowa wodociągu w ul. Granicznej	W 2008 roku realizowano 185 mb wodociągu Ø 110 w sięgaczu ulicy Granicznej.	środki własne Wodociągów Płockich	28,2
IV.9	Budowa wodociągu w ul. Jaskółczej	W 2008 roku wybudowano 187,5 mb wodociągu Ø 63-110.	środki własne Wodociągów Płockich	38,4
IV.10	Przedłużenie wodociągu DN110 w ul. Osiedlowej (Ciechomice)	W 2008 roku wybudowano 58 mb wodociągu Ø 110 w ulicy Ciechomickiej	środki własne Wodociągów Płockich	4,9
IV.11	Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Podleśnej	W 2008 roku wybudowano 47 mb wodociągu Ø 90	środki własne Wodociągów Płockich	15,9
IV.12	Budowa odcinka sieci wodociągowej w ul. Cedrowej	W 2008 roku wybudowano 53 mb wodociągu Ø 110	środki własne Wodociągów Płockich	26,0
IV.13	Podłączenia posesji indywidualnych	W 2008 roku zrealizowano 8 odcinków kanalizacji sanitarnej łączące nieruchomości z siecią kanalizacyjną, 2009 roku zrealizowano 14 odcinków	środki własne Wodociągów Płockich	210,6
IV.14	Renowacja metodą bezodkrywkową kanału kanalizacji sanitarnej w ul.	W 2008 roku poddano renowacji 330 mb kanału Ø 0,4 m w ul. Dworcowej	środki własne Wodociągów Płockich	153,2

	Dworcowej odc. Lasockiego – Szopena)			
IV.15	Wymiana wodociągu w ulicy Dębowej metodą crakingu wraz z przyłączami	W 2008 roku przeprowadzono modernizację bezwykopową wodociągu Ø 110 mm o długości 220 mb wraz z przyłączami	środki własne Wodociągów Płockich	118,8
IV.16	Wymiana wodociągu AC w ul. Popłacińskiej na odcinku od Kolejowej do Portowej	W 2009 roku zrealizowano przebudowę wodociągu wraz z przyłączami na odcinku od ulicy Kolejowej do ulicy Portowej. Wykonano 737 mb wodociągu Ø 160 PE, 57 mb wodociągu Ø 63 PE oraz 43 przyłącza wodociągowe Ø 40 PE o łącznej długości 607 mb.	środki własne Wodociągów Płockich	576,9
IV.17	Modernizacja wodociągu w ul. Zduńskiej	W 2009 roku zrealizowano przebudowę sieci wodociągowej Ø 110 PE o długości 250 mb oraz 11 przyłączy. Przebudowa wodociągu wykonywana była metodą crakingu.	środki własne Wodociągów Płockich	94,3
IV.18	Modernizacja wodociągu ul. Otolińska / ul. Chopina	W 2009 roku przebudowano 120 mb żeliwnego wodociągu DN 250 w ulicy Otolińskiej pod skrzyżowaniem z ulicą Chopina oraz dokonano zmiany sposobu zasilenia rurociągu DN 250 z magistrali DN 800 w komorze wodociągowej.	środki własne Wodociągów Płockich	156
IV.19	Renowacja bezwykopowa kanału kanalizacji sanitarnej w ul. Północnej	W 2009 roku przeprowadzono renowację bezwykopową kanału Ø 0,2m o długości 60,7 mb poprzez wprowadzenie utwardzanego termicznie rękawa nasączonego żywicą poliestrową	środki własne Wodociągów Płockich	15,3
IV.20	Renowacja bezwykopowa kanału kanalizacji w ul. Zduńskiej	W 2009 roku przeprowadzono renowację bezwykopową kanału Ø 0,45m o długości 146,9 mb oraz kanału Ø 0,30m o długości 13,1 mb oraz kanału Ø 0,15m o długości 22,5 mb poprzez wprowadzenie utwardzanego termicznie rękawa nasączonego żywicą poliestrową.	środki własne Wodociągów Płockich	93,5
IV.21	Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Mickiewicza	Przebudowa odcinka kanału sanitarnego zrealizowana została w 2009 roku. Przebudowano ok. 60 mb kanału Ø 0,16m.	środki własne Wodociągów Płockich	35,5
IV.22	Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Tartacznej	Wybudowano wodociąg Ø 110 PE o długości 67,5 mb. Zadanie zrealizowane w 2009 roku w oparciu o dokumentację przekazaną przez inwestora prywatnego w roku 2008.	środki własne Wodociągów Płockich	5,8
IV.23	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej przy ul. Tartacznej	Wybudowano 33 mb kanału Ø 0,2 PP o długości 33 mb oraz Ø 0,16 PP o długości 11,5 mb. Zadanie zrealizowane w 2009 roku w oparciu o dokumentację przekazaną przez inwestora prywatnego w roku 2008.	środki własne Wodociągów Płockich	19,9
IV.24	Wymiana wodociągu Ø 150 stal w ul. Uroczej	W 2009 roku zrealizowano przebudowę wodociągu o długości 130 mb poprzez wprowadzenie nowej rury polietylenowej o średnicy 110 mm w istniejącą rurę stalową o średnicy nominalnej 150 mm.	środki własne Wodociągów Płockich	28,1
IV.25	Wymiana wodociągu w ul. Kilińskiego wraz z przyłączami (odcinek od ul. Jachowicza do ul. Warszawskiej)	W 2009 roku zrealizowano przebudowę wodociągu wraz z przyłączami na odcinku od ulicy Jachowicza do ulicy Warszawskiej. Wykonano 1150 mb wodociągu Ø 225 PE, 60 mb wodociągu Ø 160 PE, 3 przyłącza wodociągowych Ø 90 PE o łącznej długości 78 mb, 5 przyłączy wodociągowe Ø 63 PE o łącznej długości 102 mb oraz 7 przyłączy wodociągowe Ø 40 PE o łącznej długości 50 mb. Prace realizowane były metodą bezwykopową oraz tradycyjnie w otwartych wykopach.	środki własne Wodociągów Płockich	879
IV.26	Wymiana wodociągu w ul. Piaska odcinek od ul. Piłsudskiego do ul. Lachmana wraz z przyłączami	Zrealizowano 660 mb sieci wodociągowej Ø160 PE wraz z 10 przyłączami. Inwestycję zrealizowano w trakcie przebudowy ulicy Piaska. Wymianę wodociągu zrealizowano w 2009 roku metodą crakingu.	środki własne Wodociągów Płockich	396,2
IV.27	Wymiana wodociągu w ul. Wschodniej - odcinek od ul. Kochanowskiego do	W 2009 roku zrealizowano przebudowę wodociągu wraz z przyłączami na odcinku od ulicy Kochanowskiego do ulicy Szopena. Wykonano 260 mb wodociągu Ø 110 PE	środki własne Wodociągów Płockich	154,6

	ul. Szopena	oraz 14 przyłączy wodociągowych Ø 40 PE o łącznej długości 282 mb i 2 przyłącza wodociągowe Ø 90 PE o łącznej długości 81 mb.		
IV.28	Rezerwa środków na ewentualne zwroty kosztów poniesionych przez inwestorów prywatnych na budowę sieci wodociągowej	<p>W 2008 roku dokonano odpłatnego przejęcia odcinka sieci wodociągowej budowanego ze środków inwestorów prywatnych w ul. Ciechomskiego.</p> <p>W 2009 roku wykupiono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wodociąg Ø 110 mm o długości 63,5 mb w ul. Armii Krajowej, • wodociąg Ø 110 – 160 mm o długości 135 mb w ul. Zajęczej, • wodociąg Ø 110 mm o długości 108,5 mb w ul. Norbertańskiej, • wodociąg Ø 63 mm o długości 82 mb w ul. Borowickiej, • wodociąg Ø 110 mm o długości 40,5 mb w ul. Tartacznej, • wodociąg Ø 225 mm o długości 91 mb w ul. Strzeleckiej, • wodociąg Ø 63 mm o długości 121,5 mb w ul. Ciechomickiej. 	środki własne Wodociągów Płockich	208,7
IV.29	Rezerwa środków na zwroty ewentualnych kosztów poniesionych przez inwestorów prywatnych na budowę sieci kanalizacyjnej	<p>W ramach rezerwy środków na zwroty kosztów poniesionych przez inwestorów prywatnych na budowę sieci kanalizacyjnej w 2008 roku dokonano odpłatnego przejęcia odcinka sieci kanalizacji sanitarnej zbudowanego ze środków inwestorów prywatnych w ul. Powstańców Styczniowych oraz studni kanalizacyjnej w ul. Dębowej.</p> <p>W 2009 r. dokonano refundacji kosztów realizacji 46 odcinków kanalizacji sanitarnej łączących nieruchomości z siecią kanalizacyjną.</p>	środki własne Wodociągów Płockich	273,0
IV.30	Zakup samochodu specjalistycznego SCK 4 HV	Zakup samochodu do czyszczenia kanalizacji zrealizowano w kwietniu 2008 r., środki finansowe na to zadanie w większości pochodziły z umorzenia części kwoty pożyczki z NFOŚiGW	środki własne Wodociągów Płockich	91,8
			umorzenie części kwoty pożyczki z NFOŚiGW	468,9

Zadania w zakresie poprawy gospodarki wodno - ściekowej zrealizowane przez Urząd Miasta w latach 2008- 2009

Lp.	Zadanie	Efekty działań i uwagi	Źródła finansowania	Poniesione koszty (tys. zł)
1	Wybudowanie oczyszczalni wód opadowych przy ulicy Zgodnej i ulicy Grabowej wraz z budową sieci kolektorów (budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicy Zgodnej) oraz wybudowanie wylotów w ulicy Zgodnej i Grabowej na osiedlu Borowiczki i Imielnica w Płocku	Zebranie wód opadowych z powierzchni zlewni liczącej ok. 200 ha i odprowadzanie ich do nowo powstałych oczyszczalni na osiedlu Borowiczki.	Budżet miasta	3.988,80
2	Wybudowanie kanalizacji deszczowej w ulicach: Zapłotek, Orzechowa, Śliwkowa, Skrajna, Krakówka (wraz z separatorem i piaskownikiem), Obrońców Westerplatte, Zubrzyckiego oraz kanalizacji deszczowej i	Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi na terenie miasta Płocka	Budżet miasta MFOŚ i GW PFOŚ i GW	7.619,20

	sanitarnej w ulicach: Widna, Stoczniowa, Sielska, Chmielna, Gajowa, Wysoka, a także kanalizacji sanitarnej w zachodniej części osiedla Borowiczki. Ponadto wybudowano sieć wodociągowo – kanalizacyjną wraz z przyłączami dla Hali sportowo widowiskowej.			
3	Inwentaryzacja szamb na terenie miasta Płocka	Wyeliminowanie nieszczelnych zbiorników gromadzenia ścieków mających negatywny wpływ na środowisko wodne.	Budżet miasta	W ramach zakresu obowiązków pracowników Urzędu Miasta

Wszystkie założenia ujęte w celach przeznaczonych do realizacji z zakresu gospodarki wodno - ściekowej, jak również i tych zrealizowanych, nakierowane są na poprawę jakości wód, zwiększenie dostępności mieszkańców Płocka do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z jednoczesnym rozdzieleniem kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową w ramach zadania pn.: „Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Płocka etap I”. Na skutek podejmowanych działań następuje więc zwiększenie efektywności ekologicznej m.in. w oczyszczalniach eksploatowanych przez Wodociągi Płockie Sp. z o.o. w zakresie redukcji zanieczyszczeń, co świadczy o skuteczności realizowanych przedsięwzięć. Obrazuje to poniższa tabela.

Efekty ekologiczne na oczyszczalniach eksploatowanych na koniec 2008 i 2009 roku w zakresie redukcji zanieczyszczeń BZT₅, CHZT-Cr, zawiesiny ogólnej, azotu i fosforu ogólnego – załącznik nr 1

		Oczyszczalnia Maszewo				Oczyszczalnia Radziwie				Oczyszczalnia Góry				Oczyszczalnia Borowiczki			
		2008	% redukcji	2009	% redukcji	2008	% redukcji	2009	% redukcji	2008	% redukcji	2009	% redukcji	2008	% redukcji	2009	% redukcji
Ilość oczyszczonych ścieków m ³ /d		6591482		6778232		93112		81174		38839		39124		41245		43766	
BZT ₅ mgO ₂ /l	ś. surowe	352,08	94,82	355,83	95,92	675,83	98,19	609,17	98,47	452,5	98,12	360	95,69	280	98,14	167,5	97,81
	ś. oczyszczone	18,25		14,53		12,25		9,33		8,5		15,5		5,2		3,68	
CHZT-Cr mgO ₂ /l	ś. surowe	880,42	89,74	814,75	90,6	1792,83	94,69	1468,92	93,76	1054,25	95,23	728	89,9	648,75	94,49	366,75	89,16
	ś. oczyszczone	90,29		76,54		95,17		91,58		50,25		73,5		35,75		39,75	
Zawiesina ogólna mg/l	ś. surowe	340,42	93,08	369,17	95,54	753,33	98,04	674,17	98,08	552,5	97,37	190	92,84	192,5	96,71	129	96,88
	ś. oczyszczone	23,54		16,47		14,78		12,95		14,55		13,6		6,33		4,03	
Azot ogólny mgN/l	ś. surowe	80,18	19,52	81,15	21,39	127,4	46,04	142,5	46,39	11,5	66,49	81,2	46,21	74,9	85,98	62,35	87,45
	ś. oczyszczone	64,53		63,79		67,75		76,4		3,85		43,68		10,5		7,08	
Fosfor ogólny mgP/l	ś. surowe	13,09	82,43	10,33	92,84	15,76	79,93	19,95	86,69	1,68	77,07	7,86	68,38	10,69	71,77	6,41	79,57
	ś. oczyszczone	2,3		0,74		3,16		2,66		0,38		2,49		3,02		1,31	

III. Geologia i geomorfologia terenu

Miasto Płock posiada charakterystyczną lokalizację w odniesieniu do warunków geomorfologicznych, co determinuje liczne walory krajobrazowe i turystyczne miasta, z drugiej jednak strony generuje różnorodne problemy techniczne związane z rozwojem budownictwa i ochroną istniejącego ukształtowania terenu.

Aktualna rzeźba terenu, poza zmianami wywołanymi wpływami antropogenicznymi, jest wynikiem działalności lądolodu z najmłodszego zlodowacenia czwartorzędowego (syn.: zlod. Bałtyckie, zlod. Wisły, zlod. Północnopolskie), jak również działających do chwili obecnej procesów fizycznych (erozja, denudacja, akumulacja).

Pod względem budowy geologicznej Płock leży na styku dwóch jednostek strukturalnych, przez co zwłaszcza w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych stwierdza się wysoki stopień skomplikowania budowy geologicznej, który dodatkowo zwiększony został powstałymi zaburzeniami glaciektonicznymi (działanie lądolodu w okresie zlodowacenia).

Stopień skomplikowania warunków geologicznych przekłada się bezpośrednio na przydatność poszczególnych terenów jako obszarów inwestycyjnych i planowanych pod zabudowę.

W bezpośrednim podłożu na terenie miasta dominują utwory czwartorzędowe, związane genetycznie ze zlodowaczeniami Wisły, Odry i Warty. W profilu pionowym wysoczyzny przeważają gliny zwałowe, mułki zastoiskowe, ily i mułki warstwowe, natomiast w dolinie Wisły – w obrębie tarasów – osady akumulacji rzecznej: mady i piaski różnej granulacji oraz w miejscach pozostałości dawnego koryta rzecznej, zagłębień bezodpływowych i cieków okresowych: namuły i marginalnie torfy.

Aktualnie na terenie Gminy Płock nie jest prowadzona działalności wydobywcza kopalin pospolitych. W przeszłości na terenie miasta eksploatowane były następujące złoża:

1. Góry I – surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił, glina). Złoża rozpoznane szczegółowo, eksploatację rozpoczęto w 1949 roku metoda odkrywkową ścianową. Grupa złoża II, ilość pokładów: 1, powierzchnia złoża: 3,73 ha, średnia głębokość spągu: 8,8 m, miąższość warstwy kopaliny: 2,8 – 14,8 m. Zasoby bilansowe kategorii C1: 334 tys. m³.
2. Góry II – surowce ilaste ceramiki budowlanej (ił i mułek). Powierzchnia złoża: 1m47 ha. Eksploatacji zaniechano w 1997 roku.
3. Parowa – surowce ilaste ceramiki budowlanej. Złoża eksploatowane w latach 70-tych XX wieku. Obecnie eksploatacja zaniechana.
4. Lisia II – kruszywo naturalne (piasek). Złoża o powierzchni 0,61 ha. Obecnie złoża nie jest już eksploatowane.
5. Parcele I i II – kruszywa naturalne, powierzchnia złoża ok. 1 ha, obecnie eksploatacja zaniechana.

Jakość wód podziemnych

Na terenie ZP PKN Orlen nadal realizowane są zadania, które stanowią kontynuację wcześniejszych badań, jakie rozpoczęto w roku 1975. Na przestrzeni lat badania te prowadzone były przez szereg firm i ośrodków naukowych, m.in. Państwowy Instytut Geologiczny. W wyniku tych prac stwierdzono skażenie wód poziomu przypowierzchniowego produktami ropopochodnymi na znacznej części terenu zakładu.

Do chwili obecnej, w efekcie działań mających na celu rekultywację środowiska gruntowo-wodnego, rozpoznano pięć plam produktów ropopochodnych utrzymujących się na zwierciadle wód podziemnych.

Szerpywanie fazy wolnej produktów ropopochodnych prowadzone jest systematycznie przez firmę „Hydrogeotechnika” Kielce jako kontynuacja prac opisanych w „Programie ochrony środowiska dla Miasta Płocka” z 2004 roku.

W roku 2009 na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S. A. w Płocku pracowało 10 automatycznych stanowisk wydobywczych na plamie A oraz 2 automatyczne stanowiska wydobywcze na plamie B. Ponadto z 218 otworów na wszystkich plamach, produkt naftowy szcerpywano ręcznie tzw. szcerpywanie bierne (stan na grudzień 2009r.) Prowadzono pomiary terenowe miąższości produktu naftowego oraz poziomu zwierciadła wód gruntowych z częstotliwością: plama A i B – raz w miesiącu, plama C – raz na pół roku, plama D i E – raz na kwartał. Realizując wymienione wyżej prace w 2009 r. w sumie ze wszystkich plam produktów naftowych odzyskano 248 346 dm³ produktu (w roku 2008 – 263 896,0 dm³). Największy udział w odzysku ma plama A (ponad 92%).

Na podstawie wyników analiz próbek wód dwóch sesji pomiarowych w roku 2009 stwierdzono, że wody gruntowe I czwartorzędowego poziomu wodonośnego na terenie zakładu produkcyjnego są zanieczyszczone substancjami typowymi dla profilu produkcji, wobec czego wody tego poziomu mogą być potencjalnym zagrożeniem dla terenów przyległych do zakładu. Z uwagi jednak na działanie wielu czynników takich jak: sieć kanalizacji opadowo-drenażowej, budowa geologiczna, układ warunków hydrogeologicznych oraz prowadzone i ustawicznie optymalizowane prace rekultywacyjne na terenie zakładu zmniejsza się ryzyko wydostania się zanieczyszczeń poza obszar, do którego zakład posiada tytuł prawny. Ryzyko to uznać należy za minimalne. Dodatkowym elementem zabezpieczającym przyległy teren na kierunku N-W jest bariera mechaniczna, która funkcjonuje od lipca 2008 r. Wody tego poziomu nie posiadają charakteru użytkowego.

Wyniki analiz z 2009, jak też wcześniejszych badań, pozwalają wykluczyć oddziaływanie tych wód na II czwartorzędowy (użytkowy) poziom wód, który jest odizolowany od I poziomu kompleksem glin zwałowych o miąższości 20-30 m.

Nie stwierdza się negatywnego oddziaływania zakładu na wody powierzchniowe.

Poziom zanieczyszczeń w badanych wodach na przestrzeni ostatnich lat cechuje tendencja spadkowa.

Prowadzone prace należy kontynuować z uwzględnieniem uzyskiwanych efektów ekologicznych, zmieniających się uwarunkowań prawnych, oraz analiz ryzyka przy uwzględnieniu uwarunkowań ekonomicznych. Sieć piezometryczna powinna być sprawna, uszkodzone piezometry powinny być poddawane renowacji po każdej sesji pomiarowej.

Ochrona Skarpy Płockiej

W ostatnich latach Skarpa Płocka stała się obszarem żywego zainteresowania inwestorów, zwłaszcza na polu projektów deweloperskich i budowy obiektów użyteczności publicznej. W związku z powyższym na pierwszy plan w problematyce związanej z funkcjonowaniem Skarpy wyłaniają się zagadnienia poświęcone poprawnemu i odpowiedzialnemu określeniu warunków geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych i budowlanych dla terenów potencjalnie rozważanych pod zabudowę.

Do podstawowych zagadnień, jakie winny być analizowane na etapie projektowania, należą:

- zagrożenie osuwiskowe na poszczególnych odcinkach Skarpy Płockiej, determinowane przez budowę geologiczną, procesy dynamiczne zachodzące w sposób naturalny, jak też w wyniku antropopresji;
- określenie potencjalnego negatywnego wpływu nowej zabudowy na zabudowę istniejącą oraz stan istniejącej infrastruktury miejskiej, a w przypadku stwierdzenia takowego, uwzględnienie rozwiązań technicznych, które zapobiegą niekorzystnym zmianom;
- określenie prawdopodobieństwa obniżenia parametrów stateczności skarpy na skutek nowej zabudowy;
- utrzymanie w stanie nienaruszonym wykonanych w terenie konstrukcji i elementów stabilizujących zbocza oraz roślinności pełniącej taką funkcję.

Cele krótkoterminowe z zakresu ochrony Skarpy Płockiej zrealizowane do roku 2010 roku:

1. Podejmowanie bieżących działań mających na celu zachowanie stateczności Skarpy Wiślanej w Płocku.

W ramach tej grupy zadań wykonano:

- w latach 2008-2009 - ukształtowanie i zabezpieczenie korony Skarpy Wiślanej w rejonie od Katedry do pomnika Ludwika Krzywiciego. Ukształtowanie polegało na złagodzeniu profilu skarpy w strefie górnej krawędzi poprzez nabicie płotków faszynowych i wypełnienie przestrzeni humusem. Zabezpieczenia dokonano poprzez rozłożenie geomat oraz nasadzenie irg i róż;
- w roku 2009 - zabezpieczenie skarpy przy schodach na Sobótkę polegające na umieszczeniu w gruncie mikropali i rozłożenie siatki stalowej. Na zabezpieczonych w ten sposób powierzchniach wysiano trawę w celu zwiększenia stabilizacji.

2. Wykonanie rejestru terenów zagrożonych na terenie miasta Płocka.

Po kilkuletnim okresie, w którym zaniechane było prowadzenie monitoringu korony skarpy, Gmina Płock od sierpnia 2008 roku dysponuje „*Rejestrem terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy dla zbocza doliny Wisły w części prawobrzeżnej miasta Płocka*”, opracowanym przez Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie. W rejestrze wyróżnione zostały obszary zagrożone osuwaniem mas ziemnych, wyszczególnione są istniejące osuwiska, jak też wydzielone te odcinki skarpy, na których zagrożenie osuwiskowe nie występuje.

W oparciu o wskazania rejestru w 2009 roku rozpoczęto budowę sieci monitoringu inklinometrycznego. Monitoring tego typu umożliwia pomiar przemieszczeń wzdłuż całego profilu pionowego skarpy (od jej podstawy do powierzchni). Metoda ta pozwala na obserwacje przemieszczeń gruntów w poszczególnych warstwach budujących skarpe oraz śledzenie wszelkich niekorzystnych zmian na etapie, gdy na powierzchni nie są jeszcze widoczne ich skutki, a co za tym idzie – umożliwia wczesne zastosowanie środków zapobiegawczych. Dotychczas zainstalowano w koronie skarpy 8 otworów inklinometrycznych na odcinku od Bazyliki Katedralnej do Jaru Kazimierza Wielkiego i wykonano na nich pomiary zerowe.

W oparciu o informacje zawarte w rejestrze dokonywane są uzgodnienia w zakresie geologii dla planowanych inwestycji.

3. Zadania będące w trakcie realizacji:

- Wymiana nawierzchni alejek spacerowych wraz z regulacją spływu wód powierzchniowych na terenie parku „Za Tumem” i przy Sądach – wykonanie inwestycji planowane jest na 30.11.2010 r.
- Zabezpieczenie i odwodnienie Skarpy Wiślanej od Hotelu Starzyński do Jaru Kazimierza Wielkiego wraz z wykonaniem schodów - projektowanie inwestycji zaplanowane jest na rok 2011, natomiast jej realizacja na rok 2012.

W roku i bieżącym i w latach następnych przewiduje się rozbudowę sieci monitoringu inklinometrycznego na terenach wskazanych przez rejestr jako zagrożone osuwaniem mas ziemnych, a także dokonywanie pomiarów przemieszczeń Skarpy Wiślanej.

IV. Ochrona przed hałasem.

W programie ochrony środowiska ustalono cel długoterminowy do roku 2015: „Obniżenie natężenia hałasu do obowiązujących prawnych standardów i ograniczanie uciążliwości akustycznych związanych z komunikacją i przemysłem na obszarze miasta”.

Natomiast cele średnioterminowe i kierunki działań do 2011 roku, to:

- Utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna.
- Ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu w obszarach miejskich i wzdłuż głównych dróg.
- Ograniczanie hałasu pochodzenia przemysłowego i robót budowlanych.

Hałas komunikacyjny

W latach 2008-2009 kontynuowano realizację zadań mających na celu zmniejszenie uciążliwości akustycznej w mieście, której głównym źródłem jest komunikacja drogowa. W październiku 2009 r. oddano do eksploatacji IV odcinek dróg dojazdowych do II przeprawy mostowej w Płocku (ostatni etap przedsięwzięcia), dzięki czemu odciążony został jedyny funkcjonujący do niedawna w mieście most na Wiśle (im. Legionów J. Piłsudskiego). Zmniejszył się ruch tranzytowy w śródmieściu. Poniesione nakłady na ten cel w 2009 r. – to 13694737,34 zł. Wcześniej - w marcu 2009 r. wykonano analizy porealizacyjne I, II i V odcinka dróg dojazdowych do II przeprawy mostowej. Przeprowadzona analiza akustyczna wykazała przekroczenia dopuszczalnych norm (odcinek V dróg dojazdowych – droga krajowa nr 62 w ciągu ul. Wyszogrodzkiej od ul. Granicznej do Al. Jana Pawła II) w rejonie zabudowy wielorodzinnej przy ul. Piłsudskiego (50 i 52). Zalecono nie podejmowanie obecnie działań, do czasu zrealizowania obwodnicy północnej miasta, która przejmie ruch tranzytowy w tym rejonie.

Zasadnicza poprawa klimatu akustycznego nastąpi po całkowitym wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z miasta, po wybudowaniu obwodnicy północnej i północno-zachodniej miasta Płocka. Obwodnica północna to 10-cio kilometrowy odcinek drogi (ok. 2,2 km w granicach administracyjnych miasta Płocka). Inwestycja prowadzona jest wspólnie przez miasto Płock i Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad-Oddział w Warszawie. W 2009 r. trwały prace przygotowawcze w zakresie opracowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi, prowadzono wykupy gruntów. Dla obwodnicy północnej miasta uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W 2009 r. wykonywano również prace przygotowawcze w zakresie realizacji północno-zachodniej obwodnicy miasta, tj. prace projektowo-kosztorysowe I części odcinka obwodnicy – od ul. Szpitalnej do węzła Bielska. Złożono wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Budowa linii tramwajowej wraz z infrastrukturą – to również przedsięwzięcie, które będzie miało wpływ na kształtowanie klimatu akustycznego miasta i zostanie uwzględnione w kompleksowych rozwiązaniach zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasowej. W 2009 r. trwały prace przedrealizacyjne. Sporządzono opracowania w zakresie celowości i możliwości uruchomienia komunikacji tramwajowej w Płocku, analizy wykonalności oraz analizy ekonomiczno-finansowe przedsięwzięcia. Na ww. cel poniesiono nakłady w wysokości 85 400 zł. Realizacja przedsięwzięcia została przekazana do spółki - Inwestycje Miejskie Sp. z o.o.

W latach 2008-2009 kontynuowano działania mające na celu poprawę stanu dróg w mieście, a tym samym korzystny wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego. Przeprowadzone zostały remonty nawierzchni jezdni ulic Wyszogrodzkiej (fragment) i ul. Mostowej. Ponadto dokonano przebudowy ulic: Dębowej, Kwiatowej, Synagoidalnej, Mościckiego, Ciechomiczkiej, Gałczyńskiego, Zduńskiej, Piaska, Lotników, Wschodnia, Żwirki i Wigury - łącznie - 53643,50 m².

Do dnia 30 czerwca 2012 r. sporządzona zostanie tzw. "mapa akustyczna" miasta w oparciu

m.in. o mapę dla dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, opracowaną przez zarządcę dróg (jest to obowiązek nałożony na starostów i zarządców dróg przepisami ustawy „Prawo ochrony środowiska” oraz ustawy „o wprowadzeniu ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw”). Mapa pozwoli m.in. zidentyfikować obszary szczególnie narażone na hałas, na których znacznie przekraczane są obowiązujące normy. W oparciu o mapę akustyczną w ciągu 1 roku opracowany zostanie Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta, który będzie sukcesywnie realizowany.

W ramach monitoringu środowiska w roku 2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie – Delegatura w Płocku wykonał badania hałasu komunikacyjnego w 2 punktach miasta:

- ul. Kilińskiego (przy Krótkiej)
- ul. Kolejowa 26/2.

W punkcie 1 pomiary wykonano w celu określenia wskaźników (rocznych) L_{DWN} i L_N , mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (w tym do opracowania mapy akustycznej). W punkcie 2 pomiary przeprowadzono w celu określenia wskaźników (dobowych) mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska.

Wyniki pomiarów przedstawiono w tabelach;

Wyniki pomiarów hałasu $L_{Aeq,D}$ i $L_{Aeq,N}$ oraz oszacowane wskaźniki długookresowe L_{DWN} i L_N

Adres punktu	Długość geograf. (°)	Szerokość geograf. (°)	Względna wysokość (m)	Data	L_{DWN} (dB)	L_N (dB)	$L_{Aeq,D}$ (dB)	$L_{Aeq,N}$ (dB)
Kilińskiego	19,7025	52,5561	4	28.05.09	76,1	69	72,4	70,5
Kilińskiego	19,7025	52,5561	4	24.09.09			71,1	68,3
Kilińskiego	19,7025	52,5561	4	29.10.09			71,4	67,5

Na podstawie pomiarów wykonanych przy ul. Kilińskiego (na wysokości ul. Krótkiej) oszacowano, że długookresowe średnie poziomy dźwięku wynoszą:

dla pory nocy L_N 69 dB (poziom dopuszczalny - 50 dB)

dla pory dzieńno-wieczorowo-nocnej L_{DWN} 76,1 dB (poziom dopuszczalny – 60 dB)

i w obu przypadkach przekraczają obowiązujące normy.

Wyniki pomiarów wskaźników krótkookresowych mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska

Lokalizacja punktu pomiarowego				Data i wyniki pomiarów			Norma		Natężenie ruchu (l.pojazdów/h)	
adres punktu	długość geogr. (°)	szerokość geograf. (°)	wysokość względna (m)	data	$L_{Aeq,D}$ (dB)	$L_{Aeq,N}$ (dB)	$L_{Aeq,D}$ (dB)	$L_{Aeq,N}$ (dB)	lekkie	ciężkie
Kolejowa 26/2	19,67952	52,52797	4	18.06.09	72,4	-	60	-	959	132
Kolejowa 26/2	19,67952	52,52797	4	22.10.09	-	66	-	50	192	53

Z ww. tabeli wynika, że równoważny poziom dźwięku dla pory dnia L_{AeqD} wynosił 72,4 dB, dla pory nocy L_{AeqN} – 66 dB; w obu przypadkach zostały przekroczone wartości dopuszczalne ($L_{AeqD} = 60$ dB i $L_{AeqN} = 50$ dB).

Hałas przemysłowy

W ramach ochrony przed hałasem zakłady podejmują działania mające na celu zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców miasta.

W zakładzie produkcyjnym PKN ORLEN S.A. kontynuowano realizację zadania – wyciszenie hałasu wentylatorów powietrza na kotłach K4, K5, K6 i K7 w Elektrociepłowni. W 2009 roku zadanie zostało zrealizowane w całości. W 2008 r. realizowano też wymianę silników elektrycznych na Blokach Wodnych Petrochemicznych.

W 2008 i 2009 roku w PKN ORLEN S.A. przeprowadzono komputerową analizę w zakresie emisji hałasu do środowiska. Z obliczeń wynika, iż równoważny poziom dźwięku jest niższy od poziomu dopuszczalnego (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. – Dz.U.Nr 120, poz. 826).

Wnioski:

Cele ustalone w programie ochrony środowiska są sukcesywnie realizowane.

Prowadzone są działania, mające na celu ograniczenie uciążliwości hałasu drogowego, zmierzające do wyprowadzenia ruchu tranzytowego z miasta (zrealizowana II przeprawa mostowa, budowa obwodnic), co będzie miało najbardziej istotny wpływ na poprawę klimatu akustycznego.

Poprawia się stan dróg w mieście. Wykonywane są remonty i modernizacje. Zastosowanie odpowiednich nawierzchni powoduje zmniejszenie emisji hałasu.

Reasumując stwierdzić można, iż działania podejmowane dotychczas na rzecz ograniczenia hałasu nie przyniosły jeszcze skutków znacząco odczuwalnych przez mieszkańców miasta. Stan środowiska w zakresie emisji hałasu utrzymuje się na tym samym poziomie - nie uległ pogorszeniu.

W latach 2008 – 2009 nie odnotowano interwencji mieszkańców dot. uciążliwości hałasowej.

Zadania realizowane w zakresie ograniczenia hałasu

Lp.	Zadanie	Termin realizacji wg POŚ	Realizatorzy	Koszt zadania w tys.zł.	Opis zadania, termin wykonania, efekty działań i uwagi	Wydatkowane środki (w tys.zł.)		Źródła finansowania
						2008	2009	
1	Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko	2012	Miejski Zarząd Dróg		Ustawowy termin opracowania mapy akustycznej to rok 2012. Dotychczas nie pozyskano środków na ten cel	-	-	
2	Modernizacja i remonty ulic na terenie miasta		Urząd Miasta Płocka		W latach 2008-2009 wykonano (MZD) remonty nawierzchni jezdni na ulicach: Wyszogrodzka (fragment) Mostowa oraz przebudowano ulice: Dębowa Kwiatowa Synagogałna Mościckiego Ciechomicka Gałczyńskiego Zduńska Piaska Lotników Wschodnia	3.133.358,67 636.399,90 456.280,00 217.171,61 2.370.190,80 789.921,50	903.944,34 3.317.433,47 1.135.961,68 599.999,17 506.546,08 411.114,44 376.929,15	Budżet Miasta Płocka

					Żwirki i Wigury			
3	Działania edukacyjne promujące transport zbiorowy i alternatywny (rowery)	2008-2009	Urząd Miasta Płocka RCEE szkoły		Zachęcanie użytkowników samochodów do udziału w corocznej ogólnoswiatowej akcji „Dzień bez samochodu.”	-	-	

V. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z tytułu poważnych awarii i klęsk żywiołowych

Corocznie w Miejskim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (MFOŚiGW) zostaje ustalona wysokość środków finansowych, które przeznacza się na prewencję i usuwanie skutków w zakresie zdarzeń losowych spowodowanych warunkami atmosferycznymi, żywiołem lub awarią techniczną powodującą zagrożenie dla środowiska. W latach 2008-2009 na te cele przeznaczono 8 023, 36 zł.

W następnych latach planuje się rezerwowanie w budżecie miasta środków finansowych na przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z tytułu poważnych awarii i klęsk żywiołowych.

VI. Poprawa jakości powietrza

Na terenie Płocka zanieczyszczenie powietrza powodują źródła technologiczne, spalanie paliw na cele komunalne i bytowe oraz ruch samochodowy.

Na stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta Płock mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące:

- z procesów technologicznych (zanieczyszczenia: węglowodory i ich pochodne, fluor, pyły, dwutlenek siarki, siarkowodór i inne specyficzne dla danej produkcji substancje),
- z procesów spalania paliw w celach grzewczych (zanieczyszczenia: pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla),
- ze środków transportu kołowego (zanieczyszczenia: tlenki azotu, węglowodory, tlenek węgla, pył, ołów).

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. W rozumieniu ustawy strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- obszar jednego lub więcej powiatów położonych na obszarze tego samego województwa, nie-wchodzący w skład aglomeracji.

Na potrzeby rocznych ocen jakości powietrza układ oraz ilość stref została określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ocenę jakości powietrza wykonał w strefach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. Nr 52, poz. 310).

Celem przeprowadzenia rocznej oceny jest:

- klasyfikacja stref w oparciu o obowiązujące na dany rok kryteria,
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń,
- wskazanie wartości i obszarów przekroczeń wartości kryterialnych,
- wskazanie potrzeb w zakresie niezbędnej modernizacji systemu monitoringu powietrza.

Poziom dopuszczalny, docelowy, celu długoterminowego uznawany był za przekroczony, jeżeli chociaż w jednym punkcie strefy wystąpiło niedotrzymanie ww. norm. W rocznej ocenie jakości powietrza strefy o najwyższych stężeniach (przekroczenia normy) zaliczono do klasy C, dla których istnieje ustawowy obowiązek sporządzenia programów ochrony powietrza (POP). W wyniku

klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy stref:

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych,

klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych.

Wyniki badań zanieczyszczeń powietrza obrazują poniższe tabele.

ZANIECZYSZCZENIE: SO₂

Rok	Stanowisko pomiarowe	Czas uśredniania stężeń	% zatwierdzonych wyników	S 99,2(24-h) S 99,7(1-h)	S śr. µg/m ³	Poziom dopuszczalny	Liczba przekroczeń w roku	Klasa strefy
2008	ul. Reja	24 - h	80	30,1	10,0	125/3dni	0	A
		1 - h		59,1		350/24razy	0	
	ul. Królowej Jadwigi	24 - h	Seria unieważniona, zła praca analizatorów					
		1 - h						
2009	ul. Reja	24 - h	88	49,4	10,9	125/3dni	0	A
		1 - h		102,3		350/24razy	0	
	ul. Królowej Jadwigi	24 - h	Seria unieważniona					
		1 - h						

ZANIECZYSZCZENIE: NO₂

Rok	Stanowisko pomiarowe	Czas uśredniania stężeń	% zatwierdzonych wyników	S śr. S 99,8 (1 h)	Poziom dopuszczalny	Liczba przekroczeń	Klasa strefy	
2008	ul. Reja	Rok kalendarzowy	85	17,9	40		A	
		1 - h			42			
				86,3	200			0
	ul. Królowej Jadwigi	Rok kalendarzowy	88	11,6	40		A	
		1 - h			42			
				55,8	200			0
2009	ul. Reja	Rok kalendarzowy	91	17,2	40		A	
		1 - h			42			
				78,2	200			0
	ul. Królowej Jadwigi	Rok kalendarzowy	Seria unieważniona					
		1 - h						

ZANIECZYSZCZENIE: PM10

Rok	Stanowisko pomiarowe	Czas uśredniania stężeń	% zatwierdzonych wyników	S śr. S90,4(24-h)	Poziom dopuszczalny	Liczba przekroczeń rzecz./oblicz.	Klasa strefy	Uwagi
2008	ul. Kolegialna	Rok kalendarzowy	96	28	40	-	C	
		24 - h		53	50	38		
	ul. Reja	Rok kalendarzowy	80	31,9	40	-	A	
		24 - h		53,4	50	34/42		
2009	ul. Kolegialna	Rok kalendarzowy	93	28,3	40	-	C	konieczność
		24 - h		61,0	50	53/57		
	ul. Reja	Rok kalendarzowy	90	32,9	40	-	C	
		24 - h		62,3	50	51/56		

ZANIECZYSZCZENIE: Benzo(a)piren

Rok	Stanowisko pomiarowe	Okres uśredniania stężeń	% zatwierdzonych wyników	S śr. ng/m ³	Poziom docelowy ng/m ³	klasa strefy
2008	ul. Kolegialna	rok kalendarzowy	100	4,5	1	C
2009	ul. Kolegialna	rok kalendarzowy	93	7	1	C

ZANIECZYSZCZENIE: CO

Rok	Stanowisko pomiarowe	Czas uśredniania stężeń	% zatwierdzonych wyników	S śr. µg/m ³	S max 8 h µg/m ³	Poziom dopuszczalny	Klasa strefy
2008	ul. Reja	8-h średnia krocząca	51	Za krótka seria pomiarowa		10 000	A
	ul. Królowej Jadwigi	8-h średnia krocząca	82	265	2212,0	10 000	A
2009	ul. Reja	8-h średnia krocząca	90	442	2157	10 000	A
	ul. Królowej Jadwigi	8-h średnia krocząca	87	313	1314	10 000	A

W Programie ochrony środowiska określono działania mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w czterech głównych dziedzinach:

1. przemysłowej,
2. komunalnej,
3. komunikacyjnej,
4. monitoringowej.

Osiągnięcie długoterminowego celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego na terenie Płocka w latach 2008 – 2009 odbywało się poprzez:

1. Ograniczanie zanieczyszczeń z sektora przemysłowego

Głównym emitentem zanieczyszczeń energetycznych i technologicznych do powietrza na terenie miasta Płocka jest Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. oraz wydzielone z jego struktury spółki. Jedną z takich spółek jest ORLEN Eko Sp. z o.o., która posiada instalację do termicznego przekształcania odpadów płynnych niebezpiecznych o wydajności 50.000 Mg/rok. Pomiar emisji ze Spółki ORLEN Eko w 2009r. nie wykazały przekroczeń standardów emisji zanieczyszczeń z kotłów fluidalnych, określonych w pozwoleniu zintegrowanym dotyczących ww kotłów, wydanym przez Wojewodę Mazowieckiego (obecnie kompetencje posiada Marszałek Województwa Mazowieckiego).

Wielkości zanieczyszczeń z Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w latach 2008-2009 w zestawieniu z danymi WIOŚ o wielkości emisji na terenie Płocka w 2008r. (za 2009r. brak jeszcze danych) przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj zanieczyszczenia	Wielkość emisji z PKN ORLEN S.A. w [Mg/rok]		Wielkość emisji zanieczyszczeń z terenu Płocka – dane WIOŚ w [Mg/rok]
		2008	2009	2008
1.	Dwutlenek siarki - SO ₂	20 444,56	20 975,23	20 718,3
2.	Tlenki azotu (w przeliczeniu na dwutlenek azotu - NO ₂)	6 821,48	7 124,27	6 256,5
3.	Tlenek węgla -CO	812,16	1 010,87	-
4.	Suma węglowodorów	1 384,01	1 238,12	-
5.	Pył	453,34	399,75	7 118,57
6.	Dwutlenek węgla - CO ₂	6 158 959,11	6 126 894,42	-

Nakłady inwestycyjne na zadania związane z ochroną środowiska w zakładzie produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku w 2008 roku wynosiły 259,12 mln zł. Prowadzono szereg inwestycji ograniczających wpływ zakładu na poszczególne komponenty środowiska. Do zadań tych należy zaliczyć:

- budowę Instalacji HON VII wraz z infrastrukturą,
- budowę Instalacji Claus II wraz z infrastrukturą,
- przebudowę wypełnień technologicznych chłodni wentylatorowych instalacji chłodniczej,
- przebudowę układu paliwowego zakładu Elektrociepłowni,
- wyciszenie hałasu wentylatorów powietrza na kotłach K4, K5, K6 i K7 w zakładzie Elektrociepłowni,

- modernizację elektrycznych silników napędowych pomp wody chłodniczej Bloków Wodnych Rafineryjnych 1, 2 i 3,
- wymianę silników elektrycznych na Blokach Wodnych Petrochemicznych.

W 2009 roku nakłady inwestycyjne na zadania związane z ochroną środowiska w zakładzie produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku wynosiły 191,76 mln zł. Kontynuowano inwestycje z roku ubiegłego, ograniczające negatywny wpływ zakładu na poszczególne komponenty środowiska:

- budowa Instalacji HON VII wraz z infrastrukturą,
- budowa Instalacji Claus II wraz z infrastrukturą,
- przebudowa układu paliwowego zakładu Elektrociepłowni,
- wyciszenie hałasu wentylatorów powietrza na kotłach K4, K5, K6 i K7 w EC- zadanie zrealizowane w całości.

Na rok 2010 planowana jest kontynuacja realizacji wszystkich wyżej wymienionych zadań oraz dodatkowo:

- zabudowa rurociągu oleju HVGO z instalacji HOG do zbiorników paliwa EC,
- wymiana palników na pochodniach zakładu produkcyjnego w Płocku.

Do poprawy stanu czystości powietrza na terenie miasta w latach 2008 – 2009 przyczyniła się również PPEB KONTENER Sp. z o.o. w Płocku przy ul. Kostrogaj 8, która zamontowała i uruchomiła kabinę lakierniczą i komorę śrutowniczą. Procesy piaskowania i malowania do tej pory prowadzone były na wolnym powietrzu powodując występowanie emisji niezorganizowanej substancji lotnych do powietrza oraz emisję pyłu. Zainstalowanie kabin: lakierniczej i śrutowniczej ograniczyło oddziaływanie na środowisko. Wszystkie procesy są prowadzone w zabudowanej hali, gdzie zamontowano te kabiny. Kabina lakiernicza (kabino – suszarka) stosowana jest do nakładania natryskowego farb i suszenia powłok malarskich. Komora śrutownicza służy do czyszczenia elementów metalowych śrutem oraz do metalizacji łukowo – natryskowej cynkiem. Koszt inwestycji wyniósł ok. 5 mln. złotych z czego 50% zostało sfinansowane za środków unijnych. Firma zajęła III miejsce w konkursie Mazowiecka Firma Roku 2009, promującym firmy, które dążą do oferowania produktów na wysokim poziomie oraz tworzą przyjazne środowisko dla swoich pracowników.

2. Ograniczanie zanieczyszczeń z sektora komunalnego

Drugim istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta jest emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych, kotłowni indywidualnych i zbiorczych. Występuje ona na terenach o zwartej zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej z dużą ilością palenisk oraz w zakładach usługowych i przemysłowych małej wielkości.

Rozbudowa sieci ciepłej i gazowej stwarza warunki do likwidacji palenisk domowych i kotłowni opalanych węglem, a następnie do zmniejszania zanieczyszczeń powierzchniowych.

Gospodarką gazową na terenie miasta zajmuje się Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Ciechanów. Sieć gazowa to głównie gazociągi średniego ciśnienia o długości 277,5 km (na koniec 2008r.), natomiast 280,43 km (na koniec 2009r.), które zasilają głównie odbiorców indywidualnych i niewielki procent odbiorców przemysłowych.

Właścicielem sieci ciepłej, zasilanej z elektrociepłowni PKN ORLEN S.A., jest Fortum Płock Sp. z o. o. Według danych za rok 2009 Fortum zaopatruje w ciepło mieszkańców spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, domów komunalnych i MTBS, do których łącznie dostarczane jest ok. 76% sprzedawanego ciepła. Odbiorcy indywidualni odbierają ok. 4% rocznych dostaw ciepła sieciowego w Płocku.

W roku 2008 wykonano 7 węzłów – podłączeń do sieci ciepłej (na łączną kwotę ok. 1.500 tys. zł.) skutkujących pozytywnym wpływem na stan środowiska w Płocku. Spowodowało to likwidację kotłowni dotychczas opalanych węglem, olejem lub gazem, o łącznej mocy 2,295 MW.

W roku 2009 zrealizowanych zostało 8 takich węzłów na kwotę blisko 700 tys. zł. Przyłączono 5

obiektów dotychczas ogrzewanych węglem oraz 8 ogrzewanych gazem lub olejem opałowym. Łączna moc zamówiona przyłączonych obiektów wyniosła 2,063 MW.

W celu redukcji emisji zanieczyszczeń z budynków komunalnych, w latach 2008-2009 zrealizowane zostały następujące zadania:

- realizowane przez Oddział Remontów Zasobów

Lp.	Nazwa zadania	Koszt zadania	Termin realizacji	Efekt
1.	Miejskie Przedszkole nr 1 ul. Kościuszki (podłączenie do miejskiej sieci ciepłej i węzeł ciepły)	81.537,72zł	2009	zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
2.	Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Kossobudzkiego 7 (wymiana stolarki okiennej i docieplenie elewacji budynku dydaktycznego, docieplenie ścian budynku głównego i łącznika do sali gimnastycznej)	571.649,47zł.	2008 - 2009	zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą o ok. 40%
3.	Szkoła Podstawowa nr 12 ul. Brzozowa 3 (docieplenie ścian budynku głównego, łącznika z salą gimnastyczną, sali gimnastycznej i łącznika do budynku socjalnego)	276.635zł	2009	zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą o ok. 40%
4.	Szkoła Podstawowa nr 23 ul. Walecznych 20 (ocieplenie ścian wraz z wymianą stolarki okiennej segmentu C- elewacja wschodnia, segmentu D – elewacja wschodnia i południowa, ocieplenie ścian wraz z wymianą stolarki okiennej segment C, docieplenie stropodachu budynków A,B,C,D,Ł)	510.630,55zł.	2009	zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą
5.	Miejskie Przedszkole nr 12 ul. Misjonarska 12 (wymian stolarki okiennej oraz docieplenie ścian i stropodachu)	215.904,62zł.	2008	zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą
6.	Budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Jasnej 12 (docieplenie ścian i stropodachu wraz z wymianą stolarki okiennej)	334.290,13zł	2008-2009	zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą

- termomodernizacja budynków wspólnot z udziałem Gminy Płock w latach 2008 – 2009

Lp.	Adres	Zakres	Termin wykonania	Wartość
1	Bartnicza 4	Docieplenie stropodachu nad lokalem nr 24	2009	3 000,00 zł

Lp	Adres	Zakres	Termin wykonania	Wartość
2	Bartnicza 7	Docieplenie stropodachu nad lokalem nr 83	2009	3 000,00 zł
3	Dobrzyńska 19	Docieplenie ściany północnej	2009	80 000,00 zł
4	Dworcowa 6	Termomodernizacja budynku	2009	287 787,74 zł
5	Gałczyńskiego 18/1	Docieplenie ściany frontowej podłużnej	2009	144 400,00 zł
6	Gałczyńskiego 20/1	Docieplenie ściany frontowej i szczytowych	2009	105 700,00 zł
7	Gałczyńskiego 3	Docieplenie ściany podłużnej	2009	235 999,88 zł
8	Gałczyńskiego 8	Docieplenie ścian podłużnych	2009	148 200,00 zł
9	Jasna 14	Docieplenie ściany podłużnej i frontowej	2008	109 000,00 zł
10	Jaśminowa 1	Docieplenie ścian i 2 uskoków przy lokalu nr 98	2008	27 606,66 zł
11	Jaśminowa 1	Docieplenie ścian podłużnych północno-zachodniej i północno-wschodniej	2009	143 407,21 zł
12	Jaśminowa 3	Docieplenie ściany podłużnej między IV i V klatką	2008	140 353,60 zł
13	Jaśminowa 3	Docieplenie pięciu uskoków i pięciu ścian oraz ściany wzdłużnej zachodniej	2009	179 658,08 zł
14	Jaśminowa 4	Docieplenie stropodachu nad lokalem nr 76	2009	4 000,00 zł
15	Kolegialna 33	Docieplenie ściany północnej	2009	26 060,10 zł
16	Kolegialna 29/2	Docieplenie ścian zewnętrznych	2008	148 000,00 zł
17	Kredytowa 2	Docieplenie ścian wschodniej i południowej	2008	81 700,00 zł
18	Na Skarpie 2	Docieplenie ściany podłużnej	2008	52 814,00 zł
19	Na Skarpie 4	Docieplenie ściany frontowej	2008	95 138,26 zł
20	Na Skarpie 6	Docieplenie ściany południowej	2008	87 000,00 zł
21	Na Skarpie 8	Docieplenie ściany szczytowej	2008	28 059,94 zł
22	Norwida 2	Docieplenie ściany szczytowej wschodniej	2008	30 500,00 zł

Lp.	Adres	Zakres	Termin wykonania	Wartość
23	Obrońców Westerplatte 3/1	Remont elewacji z ociepleniem ścian podłużnych styropianem 5 cm	2009	153 000,00 zł
24	Obrońców Westerplatte 3/2	Remont elewacji z ociepleniem ścian podłużnych styropianem 5 cm	2009	114 000,00 zł
25	Pszczela 2	Docieplenie szczytu	2009	48 000,00 zł
26	Pszczela 2	Docieplenie stropodachu nad lokalem nr 105	2008	2 450,00 zł
27	Pszczela 2	Docieplenie stropodachu nad lokalem nr 162	2008	2 450,00 zł
28	Skłodowska 2	Docieplenie ściany bocznej przy lokalu nr 78	2008	5 437,00 zł
29	Słowackiego 23	Docieplenie ścian szczytowych	2009	59 853,08 zł

Efektem realizacji w/w inwestycji jest zmniejszenie zapotrzebowania na moc cieplną od 22 – 35%.

- termomodernizacja budynków należących do Płockiej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko – Własnościowej

Lp.	Lokalizacja zadania - adres budynku	Koszt zadania w złotych	Termin realizacji zadania	Efekt realizacji zadania (roczna oszczędność kosztów energii w złotych)
1.	Kochanowskiego 26	409 199,04	2008r.	28 802,44
2.	Lotników 3	234 501,97	2008r.	12 447,07
3.	Jachowicza 35	425 625,67	2008r.	23 326,69
4.	Krzywoustego 2	214 443,08	2008r.	21 713,57
5.	Łukasiewicza 12	509 521,79	2008r.	39 730,02
6.	Dąbrówki 3	309 446,47	2008r.	24 218,13
7.	Kobylińskiego 14	783 145,31	2008r.	44 022,23
8.	Królowej Jadwigi 2	406 733,94	2008r.	25 806,80
9.	Wolskiego 5/1	214 718,79	2008r.	13 137,69
10.	Wolskiego 5/2	244 006,88	2008r.	13 655,16
11.	Wolskiego 5	262 662,78	2008r.	20 561,11
12.	Łukasiewicza 22	556 400,00	2008r.	27 129,06
13.	Chopina 66	372 931,75	2008r.	17 824,33
14.	Chopina 64	423 313,73	2008r.	18 070,91
15.	Reja 19	529 650,00	2008r.	13 766,10

Lp.	Lokalizacja zadania - adres budynku	Koszt zadania w złotych	Termin realizacji zadania	Efekt realizacji zadania (roczna oszczędność kosztów energii w złotych)
16.	Kossobudzkiego 4	261 537,62	2008r.	13 825,56
17.	Kossobudzkiego 6	224 639,53	2008r.	13 038,76
18.	Rutskich 8	425 494,07	2008r.	27 176,75
19.	Rembielińskiego 13	492 200,00	2008r.	24 089,05
20.	Lotników 7	245 623,88	2009r.	13 368,50
21.	Połnocna 23	262 456,97	2009r.	15 733,21
22.	Połnocna 30	535 000,06	2009r.	28 942,63
23.	Jachowicza 37	129 833,77	2009r.	6 925,62
24.	Pista Kołodzieja 2	399 111,74	2009r.	28 422,46
25.	Dąbrówki 1	459 503,04	2009r.	33 166,46
26.	Bielska 51/3	465 081,24	2009r.	33 527,45
27.	Łukasiewicza 22/1	235 400,00	2009r.	14 258,38
28.	Wolskiego 3	481 500,00	2009r.	25 791,18
29.	Wolskiego 1/1	256 800,00	2009r.	14 619,53
30.	Wolskiego 1	267 500,00	2009r.	14 598,07
31.	Morykoniego 2	554 260,00	2009r.	26 859,60
32.	Reja 24	492 200,00	2009r.	13 434,95
33.	Mickiewicza 19	1 033 995,41	2009r.	43 117,38
34.	Rembielińskiego 9	383 733,19	2009r.	24 059,39
35.	Kossobudzkiego 3	402 158,48	2009r.	26 034,50
36.	Płoskiego 6	265 359,21	2009r.	14 599,02
37.	Gawareckiego 6	262 724,59	2009r.	12 518,29

Dotychczasowe działania Gminy w zakresie inwestycji nie są bezpośrednio ukierunkowane na ograniczenie emisji z zanieczyszczeń tzw. emisji niskiej. Część realizowanych inwestycji oczywiście wpływa na poprawę jakości powietrza w gminie, niemniej jednak nie są to działania wystarczające, aby rozwiązać ten problem. Należy również pozytywnie ocenić sytuację dotyczącą budynków użyteczności publicznej będących własnością gminy, gdzie ok. 75% budynków zasilanych jest przy wykorzystaniu ciepła sieciowego, a pozostałe budynki zasilane są głównie uznawanymi za „czyste” paliwami płynnymi, czyli gazem ziemnym i olejem opałowym. Pomimo dużych nakładów ponoszonych na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych w budynkach wielorodzinnych administrowanych przez jednostki zależne od gminy, nadal bardzo dużo budynków, zwłaszcza w zabudowie kamienicznej zasilana jest paliwami stałymi, przede wszystkim przy wykorzystaniu do celów grzewczych nieefektywnych pieców węglowych. Nie stwierdzono natomiast żadnych działań na grupie budynków mieszkalnictwa indywidualnego, które to jest najbardziej odpowiedzialne za powstawanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł tzw. emisji niskiej. Na podstawie analiz zarówno ekonomicznych jak i energetyczno-ekologicznych oraz wytycznych Urzędu Miasta dotyczących kierunków realizacji „Programu ograniczenia niskiej emisji w Płocku”

proponuje się jako priorytetowe działania na największej grupie obiektów, mianowicie budynkach mieszkalnych. Ponadto zdecydowanie najbardziej opłacalne działania zmniejszające emisję zanieczyszczeń polegają na wymianie urządzeń grzewczych, przede wszystkim nieefektywnych kotłów i pieców węglowych oraz montażu urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii. Ilość wymienionych źródeł zależy przede wszystkim od chęci i możliwości finansowych beneficjentów programu, gdyż bez ich udziału własnego realizacja programu nie jest możliwa oraz od kwoty pożyczki jako zostanie udzielona Gminie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3. Ograniczanie zanieczyszczeń z sektora komunikacyjnego

Innym ważnym elementem emisji są zanieczyszczenia komunikacyjne, obejmujące takie substancje jak: tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy. Emisja ta wraz ze zwiększaniem się ilości pojazdów wykazuje tendencję wzrostową. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu w mieście jest zbyt mała przepustowość dróg, a w szczególności brak obwodnic, które mają na celu wyprowadzenie ruchu komunikacyjnego poza centrum. Emisja komunikacyjna jest najbardziej uciążliwa dla mieszkańców ulic położonych przy ruchliwych trasach komunikacyjnych i w gęstej zabudowie mieszkalnej.

Dla zmniejszenia lub eliminacji uciążliwości spowodowanych przez transport drogowy w latach 2008 - 2009 podjęto następujące działania:

- W 2009r. Rada Miasta Płocka przyjęła Studium transportowe i bezpieczeństwa transportu w mieście Płocku;
- W październiku 2009r. oddany został do użytkowania IV odcinek dróg dojazdowych do II przeprawy mostowej w Płocku, który odciążył, do niedawna jedyny funkcjonujący w mieście, most drogowo-kolejowy na Wiśle (Most im. Legionów J. Piłsudskiego) oraz zmniejszył ruch tranzytowy w śródmieściu;
- W 2009 roku kontynuowane były prace przygotowawcze dotyczące realizacji północnej obwodnicy miasta Płocka;
- W 2009 roku kontynuowane były prace przygotowawcze w zakresie realizacji północno – zachodniej obwodnicy miasta Płocka;
- Utrzymany został w mieście zakaz ruchu pojazdów na ul. Grodzkiej i ul. Tumskiej (ulice te położone są w obszarze, gdzie występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10);
- W 2009 roku kontynuowano prace przedrealizacyjne, w tym sporządzono opracowania w zakresie celowości i możliwości uruchomienia tramwajowej komunikacji miejskiej w Płocku;
- W 2008r Rada Miasta Płocka przyjęła Wytoczne do Polityki Parkingowej miasta Płocka, zasad i trybu działania organu samorządu miasta Płocka w zakresie ustalenia wymagań i obowiązków urządzania lub wydzielania miejsc postojowych dla pojazdów użytkowników stałych i przebywających okresowo, w tym również miejsc postojowych dla pojazdów z których korzystają osoby niepełnosprawne oraz podstaw kształtowania w tym zakresie wskaźników ilościowych i jakościowych obowiązujących w granicach administracyjnych miasta Płocka oraz zasad przyjęcia przez organy samorządu miasta Płocka obowiązku zapewnienia miejsc postojowych w zastępstwie innych podmiotów;
- Opracowano Program zrównoważonego rozwoju układu dróg rowerowych na terenie miasta Płocka na lata 2010 – 2033 w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym (aktualnie przygotowywane są materiały do udzielenia zamówienia publicznego);
- W 2009r. wykonano dwa odcinki ścieżek rowerowych: od Miejskiego Ogrodu Zoologicznego do terenu strzelnicy o długości 300 m i wzdłuż ul. Gałczyńskiego o długości 878,75 m.

4. Zarządzanie ochroną powietrza - monitoring

W celu oceny stanu jakości powietrza na terenie miasta prowadzony będzie monitoring. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu na podstawie pomiarów lub innych metod oceny. Oceny stanu zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta w 2008r. WIOŚ dokonał na podstawie pomiarów wykonanych przez:

- własną stację monitoringową zlokalizowaną przy ul. Reja 3,
- Państwową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną (PSSE) w Płocku na trzech stacjach zlokalizowanych przy:
  - ul. Jasnej 8 (pomiar NO₂, benzenu, toluenu, ksylenu),
  - ul. Piaska 5 (pomiar NO₂, benzenu, toluenu, ksylenu),
  - ul. Kolegialnej 20 (pomiar pyłu zawieszony PM10, metale ciężkie w pyłe – arsen, kadm, ołów, nikiel oraz benzo(α)piren);

c) Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Płocku na jednej stacji monitoringowej zlokalizowanej na budynku Gimnazjum nr 5 przy ul. Królowej Jadwigi.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze analizy pomiarów i oceny stanu zanieczyszczenia powietrza za rok 2009.

Nie wszystkie pomiary wykonane przez PSSE i PKN ORLEN S.A. były brane pod uwagę przy dokonywaniu oceny stanu powietrza ze względu na niespełnianie metod i zakresu dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

W ramach zarządzania ochroną powietrza w latach 2008 – 2009 określono na terenie miasta obszary przekroczeń wartości dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza:

- Ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, jak również ze względu na wymogi Unii Europejskiej, *uchwałą Nr 231/08 z dnia 17 listopada 2008 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego* określił program ochrony powietrza dla strefy miasto Płock, mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych. Podstawą określenia programu ochrony powietrza dla strefy miasto Płock jest ocena jakości powietrza za rok 2005, dokonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w strefie miasto Płock, w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ocena wykazała przekroczenia w powietrzu dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego PM10. Oceny za rok 2006 i rok 2007 potwierdziły występowanie przekroczeń w strefie. Obowiązek sporządzenia programu wynika z art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami). W załączniku nr 3 do tej uchwały określono zakres działań naprawczych niezbędnych do przywrócenia poziomów dopuszczalnych, terminy realizacji, koszty i źródła finansowania poszczególnych zadań. Najważniejszym zadaniem na 2009r., nałożonym na Urząd Miasta Płocka było "Opracowanie programu ograniczenia niskiej emisji w Płocku". Opracowanie takie zostało wykonane i przyjęte przez Radę Miasta Płocka. W programie tym wskazano kierunki działań mających na celu ograniczenie emisji z zanieczyszczeń tzw. niskiej emisji. W Programie przedstawia się możliwości inicjowania i wspierania wymiany urządzeń grzewczych zarówno w budynkach gminnych, jak i prywatnych budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych. Działania naprawcze zmierzające do ograniczenia emisji powierzchniowej pyłu zawieszonego PM10 – to 125.900m² powierzchni ogrzewanej indywidualnie, którą należy podłączyć do miejskiej sieci ciepłowniczej, bądź zmienić sposób ogrzewania paliwem ekologicznym.
- *Uchwałą Nr 223/09 z dnia 21 grudnia 2009r. Sejmik Województwa Mazowieckiego* przyjął program ochrony powietrza dla strefy w woj. mazowieckim, w którym został przekroczony poziom docelowy benzo(α)pirenu w powietrzu. Miasto Płock należy do jednej ze stref, dla których został określony program ochrony powietrza w tym zakresie. Głównym źródłem benzo(α)pirenu w powietrzu jest niepełne spalanie paliw stałych, w tym przede wszystkim

węgla i drewna w paleniskach domowych, w szczególności w piecach kaflowych oraz otwartych kominkach. Można natomiast przyjąć, że sektor energetyki profesjonalnej znacznie ograniczył emisję benzo(α)pirenu do powietrza. Podstawą określenia programu ochrony powietrza dla wszystkich stref (18 stref w województwie mazowieckim) jest ocena jakości powietrza za rok 2007, dokonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, w strefach województwa mazowieckiego, w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ocena wykazała przekroczenia w powietrzu poziomu docelowego benzo(α)pirenu jako wskaźnika wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu we wszystkich strefach województwa mazowieckiego. Ocena za rok 2008 potwierdziła występowanie przekroczeń benzo(α)pirenu w strefach. Obowiązek sporządzenia programu wynika z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami). W związku z tym, że w województwie mazowieckim w niektórych strefach zostały określone programy ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, przeprowadzono analizę wpływu zaproponowanych w tych programach działań naprawczych na stężenie benzopirenu, gdyż benzopiren występuje w pyłe zawieszonym PM10 i wszystkie działania podejmowane w celu zmniejszenia stężeń pyłu zawieszonego PM10 będą wiązały się z ograniczeniem stężeń benzo(α)pirenu w powietrzu.

- *Uchwałą Nr 222/09 z dnia 21 grudnia 2009r. Sejmik Województwa Mazowieckiego* określił program ochrony powietrza dla strefy w woj. mazowieckim, w której został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu i obejmuje również miasto Płock. Podstawą określenia programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej jest ocena jakości powietrza za rok 2007, dokonana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, w strefie mazowieckiej, w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ocena wykazała przekroczenia poziomu docelowego ozonu w powietrzu. Obowiązek sporządzenia programu wynika z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).

Wnioski: Cele średnioterminowe określone w Programie ochrony środowiska są realizowane, ale konieczne są dalsze działania, szczególnie w zakresie budowy obwodnic oraz ograniczania niskiej emisji.

Uciążliwość odorowa na terenie miasta Płocka

Źródłami uciążliwości odorowej na terenie miasta są przede wszystkim procesy technologiczne odbywające się w zakładach przemysłowych, szczególnie w PKN ORLEN S.A. oraz w zakładach przetwórstwa mięsa.

W ostatnim czasie dzięki inwestycjom i modernizacjom prowadzonym w PKN ORLEN S.A. oraz innych spółkach powiązanych technologicznie z tym zakładem emitowane odory, jako emisja niezorganizowana, są uciążliwe dla mieszkańców sporadycznie w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych. Od sierpnia 1997r. PKN ORLEN S.A. realizuje Program „Odpowiedzialność i Troska” (Responsible Care) mający na celu dbałość o środowisko. W wyniku sukcesywnego wdrażania tego programu z roku na rok zmniejsza się ilość interwencji mieszkańców na uciążliwości powodowane działalnością zakładu. Stosowanie przez PKN Najlepszych Dostępnych Technik (BAT) oraz wprowadzanie hermetyzacji instalacji wpływają na ograniczanie uciążliwości odorowej zakładu. W sytuacjach wyjątkowych np. podczas remontów, gdzie może wystąpić emisja odorów zakład stosuje preparaty antyodorowe.

W zakładach przetwórstwa mięsa emisja odorowa powstaje w szczególności podczas przechowywania i transportu odpadów poubojowych oraz podczyszczania ścieków przemysłowych.

Sporadycznie, szczególnie latem, występowały uciążliwości związane z emisją gazów złoonych z terenu PZD SADROB SA. - pochodziły one z funkcjonującej w zakładzie podczyszczalni i systemu kanalizacyjnego. Jednak dzięki dyscyplinowaniu zakładu przez Oddział Ochrony Środowiska oraz podjętym przez zakład działaniom własnym – organizacyjnym i inwestycyjnym oraz prawnym (od połowy 2006r. PZD SADROB SA. posiada wydane przez Prezydenta Miasta Płocka pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji ubojni znajdującej się w Płocku przy ul. Bielskiej 57, które nakłada na zakład szereg obowiązków z zakresu ochrony środowiska, wiele źródeł odorowych zostało wyeliminowanych. Jednak specyfika zakładu powoduje, że całkowicie nie ma możliwości uniknięcia tego typu uciążliwości. Aktualnie uciążliwość odorowa występuje sporadycznie, szczególnie w niesprzyjających warunkach meteorologicznych.

Drugim ważnym elementem emisji są zanieczyszczenia komunikacyjne, obejmujące takie substancje jak: tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy, co opisano w dziale dotyczącym ochrony powietrza.

VII. Edukacja ekologiczna w latach 2008-2009

Jednym z głównych działań realizowanych w ramach *Programu ochrony środowiska* jest edukacja ekologiczna. Działania w tym obszarze podejmowane były zarówno przez władze miasta, jak i organizacje pozarządowe oraz placówki oświatowe. Edukacją ekologiczną objęte zostały przedszkola i szkoły na każdym poziomie kształcenia. Działania te mają służyć wykształceniu u mieszkańców miasta poczucia odpowiedzialności za stan środowiska oraz nawyków kultury ekologicznej.

W latach 2008-2009 władze samorządowe miasta na realizację zadań w zakresie edukacji ekologicznej przeznaczyły środki z Miejskiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dzięki tym środkom w jednostkach oświatowych:

- doposażono pracownie szkolne m.in. w materiały i pomoce dydaktyczne, uzupełniono zbiory biblioteczne o nowo ukazujące się książki, czasopisma, kasety video, płyty CD o tematyce ekologicznej,
- przeprowadzono konkursy dot. znajomości działań w zakresie ekologii połączone z rozdaniem nagród i dyplomów,
- zorganizowano wyjazdy ekologiczne.

Wydatki na edukację ekologiczną w jednostkach oświatowych w latach 2008-2009 kształtowały się następująco:

- w 2008 r. wydatkowano kwotę 43.475,36 zł;
- w 2009 wydatkowano kwotę 62.653,04 zł.

Środki te zostały przeznaczone na:

- zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek dla jednostek oświatowych,
- zakup nagród dla uczestników ogólnoprzezszkolnej imprezy ekologicznej pod hasłem „Wiosenne Sprzątanie Świata”,
- zakup nagród dla uczestników Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego pn. „Przedszkolak – ekologiem” pt.: „Płock – moja planeta”,
- zakup nagród i dyplomów dla uczestników (uczniowie szkół podstawowych) konkursu plastycznego pod hasłem „Ziemia nasza planeta” oraz turnieju przyrodniczo - ekologicznego,
- realizację Kampanii Obchodów Święta Polskiej Niezapominajki pt. „Niezapomniane ogrody”,
- organizację „Międzszkolnego Rajdu Ekologiczno – Turystycznego” dla uczniów klas I-VI szkół podstawowych z terenu miasta Płocka,
- organizację Międzyprzedszkolnych obchodów Dni Ziemi,

- realizację Programu edukacji przyrodniczej organizowanego,
- zakup nagród i dyplomów dla uczestników V i VI Edycji Międzygimnazjalnego Konkursu Przyrodniczego dla plockich gimnazjalistów,
- realizację „VII i VIII edycji Międzypowiatowego Konkursu Ekologicznego”,
- realizację wystawy pt. „Rzeka nie jest ściekiem”,
- Międzyszkolny Rajd ekologiczno – turystyczny Doliną Brzeźnicy i rzeki Wisły,
- Projekt ekologiczny pn.: „Uczę się bezpiecznie i zdrowo żyć w środowisku naturalnym”,
- Międzygimnazjalnego Konkursu Przyrodniczego dla uczniów gimnazjów pt. „Parki Narodowe obszarów wyżynnych i górskich Polski” dla plockich gimnazjalistów,
- Program Edukacji Przyrodniczo – Ekologicznej „Poznajmy walory Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego”,
- Międzygimnazjalny konkurs przyrodniczy dla uczniów gimnazjów pt. „Parki narodowe obszarów wyżynnych i górskich Polski,
- Realizację ogólnopolskiego programu edukacyjnego polegającego na posadzeniu 21473 „Dębów pamięci” poświęconych oficerom zbrodni katyńskiej do 2010 roku,
- Konkurs ekologiczno - regionalny dla uczniów pt. „Osobliwości przyrodnicze najbliższej okolicy”
- wyjazdy na warsztaty edukacyjne organizowane przez Miejskie Przedszkola, Szkoły Podstawowe i Gimnazjalne.

W latach obejmujących niniejszy raport prowadzona była także współpraca władz samorządowych miasta z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami poprzez dofinansowanie ze środków MiPFOŚiGW działalności edukacyjno szkoleniowej na rzecz ochrony środowiska i przyrody. Projekty kierowane były do mieszkańców miasta różnych grup wiekowych, nauczycieli i pracowników administracji samorządowej. Finansowaniu podlegają zadania realizowane m. in. przez Związek Gmin Regionu Plockiego, Miejski Ogród Zoologiczny, Ligę Ochrony Przyrody, Fundację GAP Polska czy Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku.

Wydatki na edukację ekologiczną w latach 2008-2009 kształtowały się następująco:

ROK 2008		
NAZWA JEDNOSTKI	OPIS ZADANIA	PRYZYCNANE ŚRODKI
Liga Ochrony Przyrody w Płocku	XXIII Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	5.900 zł
Liga Ochrony Przyrody w Płocku	V Gimnazjalna Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	5.900 zł
Liga Ochrony Przyrody w Płocku	Konkursy o tematyce ekologicznej: Przyroda – Twój przyjaciel, Mój las, Najlepiej pracujące szkolne koło LOP, Mój udział w 80-letniej działalności LOP,	10.000 zł

ROK 2008		
NAZWA JEDNOSTKI	OPIS ZADANIA	PRYZYCNANE ŚRODKI
Liga Ochrony Przyrody w Płocku	Projekt edukacyjny „Bioróżnorodność Polski – ogrody ekologiczne”	4.400 zł
Regionalne Centrum Edukacji Ekologiczne	„Szkoła Liderów-Aktywna edukacja stacjonarna i terenowa na rzecz młodzieży” realizowana poprzez prowadzenie zadań stacjonarnych i terenowych, doposażenie biblioteki ekologicznej, szkolenia edukacyjne w ramach zadania „Czy ja dbam o środowisko?”, organizacja pleneru przyrodniczo – artystycznego, druk folderu, realizacja projektu „Działaj lokalnie”	33.100 zł
Fundacja GAP Polska	Plan Globalnego działania na rzecz Ziemi „Kampanii ekologicznych w placówkach oświatowych Płocka”	4.112 zł
Związek Gmin Regionu Płockiego	Realizacja II etapu VII edycji konkursu „Segreguj odpady” organizowanego przez Związek Gmin Regionu Płockiego, Realizacja I etapu VIII edycji konkursu „Segreguj odpady” organizowanego przez Związek Gmin Regionu Płockiego;	69.416 zł
Miejski Ogród Zoologiczny	wydanie folderu i plakatu propagującego Światową Kampanię Ochrony Płazów	1.100 zł

Rok 2009r.		
NAZWA JEDNOSTKI	OPIS ZADANIA	PRYZYCNANE ŚRODKI
Liga Ochrony Przyrody	VI Gimnazjalna Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	5.500 zł
Liga Ochrony Przyrody	XXIV Olimpiada Wiedzy Ekologicznej. Etap podstawowy. Etap wojewódzki.	3.000 zł
Liga Ochrony Przyrody	„Pozwólmy ptakom mieszkać obok nas” konkurs w formie plastycznej i fotograficznej	8.000 zł
Liga Ochrony Przyrody	Konkursy o tematyce ekologicznej	10.000 zł
Liga Ochrony Przyrody	Prenumerata „Przyrody polskiej” dla przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, placówek oświatowych Miasta Płocka	4.500 zł
Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej	„Płocka akademia ekologii dla rozwoju zrównoważonego”: - Warsztaty stacjonarne i terenowe dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Płocka	23.500 zł

Rok 2009r.		
NAZWA JEDNOSTKI	OPIS ZADANIA	PRYZYCNANE ŚRODKI
	- Wybór i realizacja projektów związanych z obchodami Dnia Ziemi - Warsztaty dla liderów ochrony środowiska w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska - Kampania „Sprzątanie Świata 2009” - Międzyszkolny konkurs projektów pt.: „Działaj Lokalnie- działajmy dla zmiany” - 7 dniowy Plener przyrodniczo - artystyczny w Sendeniu - Wzbogacanie księgozbioru, zakup książek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej oraz gier i pomocy dydaktycznych, filmów, prenumerata czasopism do biblioteki ekologicznej centrum. - Folder - „Bądźmy aktywni w Dekadzie Edukacji na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju”	
Związek Gmin Regionu Płockiego	Program aktywnej edukacji na rzecz selektywnej zbiórki odpadów (od 1 września 2008 r do 15 kwietnia 2009r) Konkurs segreguj odpady	49.540 zł

VIII. Poprawa jakości gleb.

W ramach ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i przeciwdziałanie erozji gleb 10 rolników z obszarów wiejskich Gminy Miasto Płock realizuje program „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt, w tym pakiet - ochrona gleb i wód”, objętego planem rozwoju obszarów wiejskich 2004-2006. Głównym celem ww. pakietu jest odpowiednie użytkowanie gleb i ochrona wód.

Utrzymywanie przez rolników roślinności na gruntach ornych, w formie zasiewu jednogatunkowego lub mieszanki kilku gatunków roślin, w okresach między dwoma plonami głównymi, zapobiega zanieczyszczeniu wód oraz erozji. Wpływa również na strukturalne zróżnicowanie różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich poprzez stwarzanie środowiska życiowego dla różnorodnej flory i fauny, a także stanowi dodatkowe źródło paszy dla zwierząt.

Wspólnie z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział w Płocku przeprowadzono szkolenia rolnicze dla właścicieli gospodarstw rolnych nt.;

- Cross – compliance – wymogów wzajemnej zgodności dla rolników ubiegających się o płatności bezpośrednie i wsparcie w ramach niektórych działań nieinwestycyjnych PROW 2007 -2013,
- Świadczonych usług przez PPH „Hetman” Sp. z o.o. w zakresie odbioru, transportu i utylizacji padłych zwierząt gospodarskich,
- Stosowania środków ochrony roślin,
- Utrzymania w należytym stanie ekologicznym wody płynącej w urządzeniach melioracji wodnych szczegółowych,
- Obowiązkowych zadań dla właścicieli lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa.

IX. Ochrona przyrody i krajobrazu

Stan zieleni miejskiej

Tereny zieleni miejskiej w Płocku przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, zdrowotne, dydaktyczno-wychowawcze i estetyczne łącznie zajmują powierzchnię 565,77 ha. W jej skład wchodzi zieleń ogólnomiejska, na którą składają się: parki - 38,60 ha, zieleńce i place - 12,40 ha, osiedlowa - 120,24 ha, zieleń przyuliczna - 35 ha, lasy ochronne - 30,50 ha, teren wypoczynkowo-przyrodny „Sobótka” - 47,20 ha, pracownicze ogrody działkowe - 235,63 ha, cmentarze wyznaniowe i cmentarz komunalny - 36,10 ha, miejski ogród zoologiczny - 10,20 ha.

▪ Parki spacerowo-wypoczynkowe:

Park na Skarpie Płockiej o pow. 33,40 ha - w granicach od ujścia rz. Brzeźnicy do mostu im. J. Piłsudskiego. Park jest zagospodarowany, posiada układ przejść pieszych z miejscami do wypoczynku, place zabaw oraz cenny starodrzew. Z drzew na tym terenie rosną głównie: lipy, klony, dęby, kasztanowce, topole, jesiony. Największym atutem Skarpy Wiślanej są widoki na dolinę Wisły i walory krajobrazowe w obrębie panoramy Starego Miasta.

Park Północny na osiedlu Podolszyce Północ zajmuje powierzchnię 5,2 ha. Teren parku jest ogrodzony, urządzone są alejki spacerowe, nasadzono drzewa i krzewy oraz byliny, rośliny cebulowe i kwiaty jednoroczne o różnorodnym składzie gatunkowym. W parku znajduje się także plac zabaw dla dzieci, oświetlenie terenu i elementy małej architektury.

▪ Pasaże:

- Kutrzeby, który został zrealizowany na odcinku od Parku Północnego do al. Armii Krajowej. Realizacja odcinka od al. Armii Krajowej do Jaru rzeki Rosicy planowana jest na lata kolejne. Pasaż posiada alejki spacerowe, drzewa i krzewy ozdobne, pnącza wspinające się po specjalnie do tego celu przygotowanych konstrukcjach, oświetlenie terenu, elementy małej architektury i podwyższenia terenu.

- Paderewskiego, którego realizacja została podzielona na etapy i został zrealizowany etap od ul. Czwartaków do Placu Paderewskiego. Pasaż posiada dużą powierzchnię spacerową, drzewa, krzewy ozdobne i trawniki, elementy małej architektury, rzeźbę oraz oświetlenie terenu.

- Vuka Karadzica jest licznie uczęszczany przez mieszkańców z uwagi na jego lokalizację. Planowana jest na kolejne lata jego modernizacja.

Powierzchnia zieleńców i placów na terenie miasta wynosi 12,40 ha.

▪ Zieleńce: Aleja Roguckiego, Aleja Spacerowa, teren zieleni przy Przychodni Zdrowia przy ul. Miodowej.

▪ Place występują głównie na terenie Starego Miasta. Do placów zaliczone są: Stary Rynek, Plac Narutowicza, Plac Obrońców Warszawy, Plac Jurgensa, Plac Dąbrowskiego, Plac Mościckiego, teren wokół pomnika I. Łukasiewicza przy ul. Kobylińskiego. Na wielu z nich usytuowane są pomniki, elementy małej architektury, kwietniki oraz zieleń.

Istotnym wzmocnieniem dla systemu terenów zieleni miejskiej w Płocku są dwa Zespoły Przyrodniczo- Krajobrazowe: Jaru Rzeki Brzeźnicy i Jaru Rzeki Rosicy – pow. 120,40ha.

W mieście znajduje się 9 obiektów – pomników przyrody. W 2009 r. podjęto działania w sprawie ustanowienia pomnika przyrody - dębu szypułkowego o obwodzie pnia w pierśnicy 302 cm, rosnącego w Płocku na posesji przy ul. Piłsudskiego 4. Uchwałą NR 655/XLV/10 Rady Miasta

Płocka z dnia 26 stycznia 2010r. ustanowiono pomnik przyrody pod nazwą "Dąb Zygmunta Padlewskiego".

Zieleń osiedlowa i Skarpa Wiślana

Zieleń osiedlową stanowią tereny zieleni w obrębie poszczególnych osiedli mieszkaniowych będących własnością komunalną, wspólnot mieszkaniowych, MTBS oraz spółdzielni mieszkaniowych. Powierzchnia zieleni osiedlowej wynosi łącznie 120,24 ha.

Charakterystycznym elementem rzeźby terenu Płocka jest Skarpa Wiślana, która malowniczo wpisuje się w krajobraz doliny Wisły. Długość skarpy na terenie miasta ma 8 km, jej wysokość względna wynosi od 15 do 48 m (średnio – 35 m), a kąt nachylenia 15-45 stopni. W celu zachowania stabilności skarpy dokonuje się na niej nasadzeń odpowiednich gatunków roślin m.in. kolcowoju.

Stan zieleni miasta Płocka w latach 2008-2009 uległ częściowej poprawie. Należy jednak zwrócić uwagę na presję mieszkańców miasta nalegających na usuwanie topoli.

Na terenie miasta wykonano nasadzenia 194 szt. drzew i 14.482 szt. krzewów ozdobnych, 123.736 szt. kwiatów jednorocznych oraz wykonano 5.500m² trawników z rolki. Wśród gatunków drzew stosowanych do nasadzeń możemy wyróżnić: klony, robinie, lipy, głogi i in., wśród krzewów dominowały: berberysy, tawuły, jałowce, róże, pęcherznice, bukszpany i in. Miejsca nasadzeń roślin to m.in.: Park na Tumach, w trójkącie z zielenią pomiędzy ul. Kazimierza Wielkiego i A.J. Nowowiejskiego, Skarpa Wiślana, wzdłuż al. Armii Krajowej, u zbiegu ulic: Jana Pawła II i Św. Wojciecha. Wśród gatunków kwiatów jednorocznych dominowały: aksamitki, begonie, starce, pelargonie, szalwie i in. miejsca nasadzeń: herb miasta i kwietniki dywanowe na Placu Obrońców Warszawy, kwietniki, dosadzenia i kwiatoniere na Placu Narutowicza, Bulwarze nad Wisłą, przy Pomniku Łukasiewicza, przy ul. Miodowej i in.

W 2008r. posadzono następujące gatunki drzew w pasach drogowych ulic: platany klonolistne (52 szt.), lipy w odmianach (56 szt.), klony zwyczajne (10 szt.), klony kuliste (10 szt.), jarzęby (7 szt.), głogi pełnokwiatowe (11 szt.), kasztanowce czerwone (2 szt.), wiśnie kuliste (4 szt.).

W 2008r. posadzono drzewa w pasach drogowych następujących ulic: Kutnowska (31 szt.), J. Piłsudskiego (34 szt.), Przemysłowa (14 szt.), Dobrzyńska (14 szt.), Warszawska (10 szt.), Bat. Chłopskich (8 szt.), Kolejowa i Synagogałna (7 szt. x 2), Bielska (5 szt.), Kościuszki, Ostatnia, Okrzei, Przemysłowa (po 3 szt.), Tumaska (2 szt.), Źródlana (8 szt.).

W 2009r. w pasach drogowych ulic posadzono: 179 szt. drzew i 220 szt. krzewów żywopłotowych (ligustra). Posadzono następujące gatunki drzew: lipy (72 szt.), robinie kuliste (41 szt.), brzozy (21 szt.), jarzęby (16 szt.), głogi szlachetne (10 szt.), klony zwyczajne (8 szt.), jesiony zwyczajne (6 szt.), klony kuliste (2 szt.), wiąz, robinia akacjowa, klon srebrzysty (3 x 1 szt.).

Miejsca nasadzeń w/w drzew:

- lipy: Lachmana i Kutnowska po 13 szt., Warszawska 16 szt., Kolegialna 6 szt., pozostałe są posadzone na ul.: 1-go Maja, Kwiatka, Okrzei, Bielskiej, Sienkiewicza;
- robinie kuliste: Jana Pawła II 24 szt., Gałczyńskiego 16 szt., Tumaska 1 szt.;
- brzozy: 3 Maja 9 szt., Plac Dąbrowskiego 12 szt.;
- jarzęby: Kostrogaj 16 szt.,
- głogi szlachetne: Źródlana 10 szt.

Pozostałe drzewa są posadzone w mniejszych ilościach, w miejscach po wyciętych drzewach, zgodnie z wydanymi decyzjami.

W 2008 r. ze środków Miejskiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zakupiono roślinność posadzoną na terenie:

- Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2;
- Gimnazjum Nr 3, 5, 8;
- Szkoły Podstawowej Nr 6, 22;
- Miejskiego Przedszkola Nr 6, 8, 12, 19, 34;
- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2;
- Miejskiego Ogrodu Zoologicznego.

W 2009 r. ze środków powyższego funduszu zakupiono roślinność posadzoną na terenie:

- Żłobka Miejskiego Nr 4;
- Gimnazjum Nr 5, 8;
- Szkoły Podstawowej Nr 3, 6, 12, 13, 15, 22;
- Miejskiego Przedszkola Nr 6, 10, 11, 12, 15, 16, 19, 34;
- Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Jagiełły;
- Domu Studenta Politechniki Warszawskiej;
- Miejskiego Ogrodu Zoologicznego.

W 2008 r. wykonano lepowanie 267 pni kasztanowców polegające na owijaniu pni drzew folią z naniesionym Lasolepem, do którego przyklejają się osobniki szrotówka kasztanowcowiaczka przez co zmniejsza się ich liczebność.

W 2009 r. wykonano lepowanie 214 pni kasztanowców oraz założono 37 szt. pułapek feromonowych. Zwabione feromonem samce szrotówka przyklejają się do powierzchni tablic pokrytych lepem umieszczonych w pułapkach feromonowych i w ten sposób zmniejsza się ich liczebność.

Powyższe działania miały na celu ograniczenie populacji motyli szrotówka kasztanowcowiaczka (szkodnika, którego żerowanie negatywnie wpływa na stan zdrowia kasztanowców białych, poprzez osłabianie drzew oraz jest jedną z przyczyn obniżenia wartości dekoracyjnej drzewostanu) przez zastosowanie na kasztanowcach rosnących w mieście nieinwazyjnych metod zwalczania szkodnika.

Należy ocenić, że w pasach drogowych ulic dużo drzew obumiera, ze względu na trudne warunki siedliskowe: bardzo małe misy wokół drzew powodują gorszy dostęp wody i powietrza do systemu korzeniowego, zasolenie gleby po akcjach zimowych, duże natężenie ruchu drogowego itp. Po wycięciu chorych i obumarłych drzew sadzone są nowe drzewa, jako rekompensata przyrodnicza za ubytek zieleni.

Prace związane z drzewostanem zarówno w 2008r. jak i 2009r. na terenie miasta i w pasach drogowych ulic finansowane były ze środków otrzymanych z Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a w pasach drogowych ulic dodatkowo jeszcze ze środków własnych Miejskiego Zarządu Dróg.

W 2008 r. w pasach drogowych ulic wykonano pielęgnację 1355 szt. drzew, wycięto 139 szt. drzew zagrażających bezpieczeństwu i obumarłych. Podstawą do usunięcia były zezwolenia wydane przez Prezydenta Miasta Płocka i Miejskiego Konserwatora Zabytków, założono

5 szt. wiązań elastycznych zabezpieczających drzewa przed rozłamaniem, posadzono 152 szt. drzew, które głównie stanowią rekompensatę przyrodniczą za usunięte drzewa.

Zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanie w pasach drogowych ulic polegały głównie na usunięciu posuszu i korekcie koron drzew w celu zachowania właściwej skrajni drogowej i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W 2008 r. pielęgnację drzew wykonano w pasach drogowych n/w ulic:

- Zglenickiego 245 szt.
- Szpitalnej 150 szt.
- Sienkiewicza 149 szt.
- Medycznej 110 szt.
- Parcele 112 szt.
- Wierzbowej 114 szt.
- Dworcowej 78 szt.
- Jeziornej 73 szt.
- Borowickiej 40 szt.
- Janówek 35 szt.

Mniejsze ilości drzew były pielęgnowane w pasach drogowych ulic: Bielskiej (10 szt.), Wyszogrodzkiej (15 szt.), Jachowicza (13 szt.), Powstańców Styczniowych (29 szt.), Kilińskiego (21 szt.), Nowoosiedlowej (20 szt.), Padlewskiego (7 szt.). Na innych ulicach drzewa pielęgnowano interwencyjnie, w pojedynczych ilościach.

W 2009r. wykonano n/w prace w drzewostanie w pasach drogowych ulic:

- pielęgnację drzew 2246 szt.
- usunięto drzew 161 szt.

W 2009r. zabiegom pielęgnacyjnym poddano drzewa w pasach drogowych następujących ulic:

- Wyszogrodzka na odcinku od ul. Harcerskiej do granic miasta,
- 1 Maja,
- Nowy Rynek od ul. Królewieckiej do Teatru,
- Kwiatka,
- Dobrowolskiego i droga wewnętrzna przy Hospicjum,
- Browarna w kierunku Grabiny,
- Dobrzyńska od Akademika do Kazimierza Wielkiego,
- Kazimierza Wielkiego – obydwie strony,
- Południowa,
- Rembielińskiego lewa strona od Przemysłowej do Tysiąclecia,
- Łukasiewicza prawa strona od Długiej do Mostu,
- Mostowa od Kilińskiego do Katedry,
- Na Stoku,
- odcinek od Bielskiej w kierunku Brochocina,
- odcinek al. Armii Krajowej od Hubalczyków do Monte Cassino,
- Obrońców Westerplatte od Mickiewicza do Jachowicza.

W 2009r. w związku z występowaniem anomalii pogodowych wykonano około dziewięćdziesięciu różnych prac interwencyjnych, polegających na obcięciu konarów i gałęzi zagrażających bezpieczeństwu oraz usuwaniu wyłamanych podczas wichury całych drzew.

Realizacja zadań inwestycyjnych z zakresu zieleni miejskiej:

Rozpoczęte zostały działania w celu zagospodarowania nowych, bądź przebudowy już istniejących terenów rekreacyjnych i parków osiedlowych:

- Wykonano projekt zagospodarowania Pasażu Paderewskiego, który zetałowano, częściowo zrealizowano w terenie i oddano do użytkowania. Budowa kolejnych etapów planowana jest na lata kolejne.
- Wykonano projekt zagospodarowania Pasażu Kutrzeby (na odcinku od Parku Północnego do al. Armii Krajowej), który zrealizowano w terenie i oddano do użytkowania. Realizacja odcinka od al. Armii Krajowej do Jaru rzeki Rosicy planowana jest na lata kolejne.
- Rozpoczęto w terenie realizację przebudowy Parku na Tumach. Prace zostały podzielone na etapy obejmujące lata 2008 - 2010:
Wykonano odwodnienie, korytowanie, podbudowę oraz część alejek od strony północno – wschodniej terenu parku na Tumach. Na terenie od Muzeum Diecezjalnego do ul. Tumskiej zainstalowano latarnie. Ponadto zamontowano obiekty małej architektury (ławki, śmietniczki, ogrodzenie). Zrealizowano pierwszy odcinek od Wieży Szlacheckiej do ul. Narutowicza w ramach II etapu realizacji zadania. Na tym odcinku wykonano nawierzchnię alejek, ich odwodnienie, oświetlenie, nasadzenia drzew i krzewów liściastych oraz pielęgnację starodrzewia (z dominującym gatunkiem: kasztanowcem białym), zamontowano obiekty małej architektury (ławki, śmietniczki, ogrodzenie oraz pergole).
- Wykonano projekt przebudowy terenu zlokalizowanego pomiędzy ulicami: Bielską, Mickiewicza i Obrońców Westerplatte obejmujący nowe: alejki spacerowe, elementy małej architektury, oświetlenie, drzewa i krzewy ozdobne, a także byliny i trawniki. Podpisano umowę ze specjalistyczną firmą na realizację projektu w terenie z terminem realizacji do połowy 2010r., wraz z 36- miesięczną pielęgnacją wykonanych nasadzeń.
- Wykonano koncepcję zagospodarowania terenu położonego w rejonie lasu brzoźowego na Podolszycach Południe. Trwa opracowywanie projektu na podstawie koncepcji (planowany termin wykonania projektu – kwiecień 2010r.). Projekt będzie obejmował: nowe: alejki spacerowe, elementy małej architektury, oświetlenie, drzewa i krzewy ozdobne, a także byliny, pnącza i trawniki oraz plac wodny z fontanną, place zabaw dla dzieci, skate park i toaletę dla psów. W 2010r. planowane jest na podstawie projektu wykonanie I etapu robót w terenie, obejmujące place zabaw i część alejek spacerowych.
- Wykonano koncepcję zagospodarowania terenu położonego przy ul. Batalionu „Zośka”/Batalionu „Parasol” vis a vis bloku przy ul. Batalionu „Parasol” nr 13. Trwa opracowywanie projektu na podstawie koncepcji (planowany termin wykonania projektu – maj 2010r.). Projekt będzie obejmował: drzewa i krzewy ozdobne, plac zabaw dla dzieci, boiska do gier sportowych, elementy małej architektury, alejki spacerowe oraz oświetlenie terenu.
- Opracowano projekt zagospodarowania Placu Zielonego i zrealizowano go w terenie. Wykonano chodnik oraz nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych.
- Trwają prace nad wykonaniem projektu przebudowy Pasażu Vuka Karadzica (planowany termin wykonania projektu – kwiecień 2010r.). Projekt będzie obejmował: drzewa i krzewy ozdobne, kaskadę wodną, elementy małej architektury, alejki spacerowe oraz oświetlenie terenu.

- Trwają prace nad wykonaniem projektu zagospodarowania terenu działki gminnej o nr ewid. 661/1, o pow. 738 m² zlokalizowanej przy ul. Piekarskiej (planowany termin wykonania projektu – kwiecień 2010r.). Projekt będzie obejmował: miejsce startowe dla paralotniarzy, drzewa i krzewy ozdobne, kaskadę wodną, elementy małej architektury, alejki spacerowe oraz oświetlenie terenu.
- Trwają prace nad wykonaniem projektu przebudowy terenu Al. A. Roguckiego i terenów przyległych do Alei (planowany termin wykonania projektu – 15 lipca 2010r.). Projekt będzie obejmował: drzewa i krzewy ozdobne, wodę w postaci wodotrysków, elementy małej architektury, alejki spacerowe, ścieżkę rowerową oraz oświetlenie terenu.
- Opracowano koncepcję przebudowy Placu Obrońców Warszawy, na podstawie której wykonywany jest projekt obejmujący: drzewa i krzewy ozdobne, fontannę, plac zabaw dla dzieci, elementy małej architektury, alejki spacerowe, oświetlenie terenu.
- Wykonano projekt zagospodarowania Parku 27 Dębów przy ul. Jana Pawła vis a vis kościoła Św. Wojciecha. Projekt obejmuje: drzewa ozdobne, trawniki, nawierzchnię placu i bocznych alejek, elementy małej architektury oraz oświetlenie terenu. Jego realizacja w terenie planowana jest na 2010r. Park 27 Dębów z uwagi na lokalizację będzie docelowo tworzył kompleks wypoczynkowo – spacerowy wraz z Pasażem Paderewskiego, Placem Paderewskiego oraz zagospodarowanym terenem w obrębie lasu brzoźowego na Podolszyczach Południe.

W powyższej informacji zostały wymienione najistotniejsze zadania jakie są realizowane w zakresie zieleni miejskiej. Sukcesywnie będą podejmowane działania na terenie miasta służące poprawie istniejącego stanu zieleni miejskiej oraz tworzeniu nowych terenów zieleni.

Zieleń miejska w latach 2008-2009

L. P.	Nazwa zadania	Wykonanie finansowe w zł		Efekt ekologiczny
		2008	2009	
1.	<p>Urządzanie, utrzymanie i ochrona istniejącej zieleni urządzonej:</p> <p>- prowadzono bieżącą konserwację zieleni na Skarpie Wiślanej, w Parku Północnym, na zieleńcach, placach, w pasach drogowych oraz na innych terenach gminnych i Skarbu Państwa. W ramach konserwacji zieleni wykonywano: prace pielęgnacyjne, tj. koszenie i grabienie trawników, cięcie i odchwaszczanie krzewów oraz żywopłotów, nawożenie drzew i krzewów, walkę z chorobami i szkodnikami.</p> <p>- prowadzono zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanie i chirurgię drzew na terenach gminnych i Skarbu Państwa, obejmujących tereny zieleni, tj. place, parki, zieleńce itp. z</p>	1 044 463,35	1 397 705,96	Poprawa estetyki i stanu zdrowotnego zieleni w mieście.
		199 999,05	237 464,03	Polepszanie stanu zdrowotnego drzew poprzez wykonywanie cięć: prześwietlających, sanitarnych, korygujących i formujących, a także przeprowadzanie zabiegów w zakresie

<p>wyłączeniem pasów drogowych ulic.</p> <p>- rozpoczęte zostały działania w celu zagospodarowania nowych, bądź przebudowy już istniejących terenów rekreacyjnych i parków osiedlowych. Działania te zostały podzielone na etapy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. projektowy, 2. wykonawczy. <p><u>Zagospodarowanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ terenu położonego w rejonie lasu brzozonego na Podolszycach Południe (wykonano koncepcję zagospodarowania), ▪ terenu położonego przy ul. Batalionu „Zośka”/Batalionu „Parasol” vis a vis bloku przy ul. Batalionu „Parasol” nr 13 (wykonano koncepcję zagospodarowania), ▪ Placu Zielonego (wykonano projekt zagospodarowania, który zrealizowano w terenie), ▪ terenu działki gminnej o nr ewid. 661/1, o pow. 738 m² zlokalizowanej przy ul. Piekarskiej w Płocku. <p><u>Przebudowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ terenu zlokalizowanego pomiędzy ulicami: Bielską, Obrońców Westerplatte i Mickiewicza (wykonano projekt przebudowy terenu i podpisano umowę na jego wykonanie w terenie w terminie do połowy 2010r.), ▪ Al. A. Roguckiego i terenów przyległych do Alei (trwają prace nad projektem przebudowy terenu), ▪ Pasażu Vuka Karadzica (trwają prace nad projektem przebudowy terenu), ▪ Placu Obrońców Warszawy (wykonano 	<p>48 141,20</p> <p>2 230 000,00</p>	<p>36 173,00</p> <p>24 400,00</p> <p>18 946,19 (koszt projektu + wykonania w terenie)</p> <p>45 832,58</p> <p>1 915 369,82</p>	<p>chirurgii drzew (tj. zakładanie wiązań elastycznych w koronach drzew, zabezpieczanie ubytków w głębszych i powierzchniowych drzew oraz zakładanie odciągów linowych).</p> <p>Poprawa estetyki terenów rekreacyjnych i parków osiedlowych.</p>
--	--------------------------------------	--	--

<p>konceptę przebudowy terenu i trwają prace nad projektem przebudowy terenu),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parku na Tumach (wykonano projekt przebudowy terenu, którego część zrealizowano w terenie). 			
<p>2. Nasadzenia drzew, krzewów, kwiatów jednorocznych i trawników:</p> <p><u>2008r:</u> 75 szt. drzew (m.in. klonów, robinii, głogów i in.) m.in. na zieleńcu pomiędzy ul. Chopina i Piłsudskiego, na Pasażu Roguckiego, przy parkingu od strony ul. Chopina. 3 823 szt. krzewów (m.in. tawuł, berberysów, jałowców, żywotników i in.) m.in. na Skarpie Wiślanej, Al. Spacerowej, Pasażu Roguckiego, w trójkącie z zielenią pomiędzy ul. Kazimierza Wielkiego i A.J. Nowowiejskiego.</p> <p>61 840 szt. kwiatów jednorocznych (herb miasta i kwietniki dywanowe na Placu Obrońców Warszawy, kwietniki, dosadzenia i kwiatoniery na Placu Narutowicza, Bulwarze nad Wisłą, przy Pomniku Łukasiewicza, przy ul. Miodowej i inne).</p> <p><u>2009r:</u> 119 szt. drzew (m.in. klonów, robinii, lip i in.) m.in. w Parku Mościckiego, w Parku na Tumach, na rondzie przy ul. Gałczyńskiego, przy ul. Jaworowej. Położono ok. 5 500m² trawników z rolki na terenie Parku na Tumach. 10 659 szt. krzewów (m.in. róże, sosny, pięciorniki, bukszpany, pęcherznice i in.) m.in. na al. Armii Krajowej, u zbiegu ulic: Jana Pawła II i Św. Wojciecha, w Parku na Tumach.</p> <p>61 896 szt. kwiatów jednorocznych (herb miasta i kwietniki dywanowe na Placu Obrońców Warszawy, kwietniki, dosadzenia i kwiatoniery na Placu</p>	<p>41 336,53</p> <p>195 810,00</p>	<p>403 518,40</p> <p>203 620,00</p>	<p>Wzbogacanie miejskich terenów zieleni w nowe nasadzenia drzew i krzewów wpływają pozytywnie na jakość życia mieszkańców poprzez poprawę warunków sanitarno – higienicznych i biologicznych (głównie przeciwdziałają globalnym zmianom klimatu w zakresie neutralizacji emisji dwutlenku węgla), a także pełnią funkcje estetyczne.</p>

	Narutowicza, Bulwarze nad Wisłą, przy Pomniku Łukasiewicza, przy ul. Miodowej i inne).			
3.	<p>Utrzymanie lasów stanowiących własność komunalną:</p> <p>2008r.: sprawowano nadzór nad gospodarką leśną poprzez wykonanie lustracji w terenie w zakresie ochrony p. poż., nielegalnego wyrębu drzew oraz prowadzono likwidację zagrożeń pożarowych. Ponadto pełniono nadzór nad robotami leśnymi w zakresie pielęgnacji lasu – na powierzchni 2,7 ha. Wykonano inwentaryzację stanu lasów na powierzchni 7,49 ha.</p> <p>2009r.: sprawowano nadzór nad gospodarką leśną poprzez wykonanie lustracji w terenie w zakresie ochrony środowiska p. poż., nielegalnego wyrębu drzew oraz prowadzono likwidację zagrożeń pożarowych. Wykonano prace w zakresie gospodarki leśnej w lesie stanowiącym własność Gminy na działce o nr ewid. 91 w Płocku przy ul. Długiej. Wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pielęgnację upraw leśnych na powierzchni 1,03 ha poprzez dwukrotne wykoszenie chwastów w lipcu i wrześniu 2009r., – melioracje agrotechniczne – wycinanie i usuwanie materiału roślinnego: krzewów, podrostów i podszytów na powierzchni 0,31 ha, – pozyskanie drewna w cięciach wrębnych na powierzchni 0,31 ha w ilości 29m³. 	6 128,80	9 700,00	Poprawienie kondycji lasów.
4.	<p>Ochrona kasztanowca białego:</p> <p>2008r.: - wykonano lepowanie 267 pni kasztanowców.</p> <p>2009r.: - wykonano lepowanie 214 pni kasztanowców, - założono 37 szt. pułapek feromonowych.</p>	19 998,30	19 987,60	Ograniczenie populacji motyli szrotówka kasztanowcowiaczka (szkodnika, którego żerowanie negatywnie wpływa na stan zdrowia kasztanowców białych, poprzez osłabianie drzew oraz jest jedną z przyczyn

	W 2008 i 2009r. stosowano również na terenie miasta w ramach bieżącego utrzymania zieleni grabienie opadłych liści z kasztanowców w celu ograniczenia populacji szrotówka kasztanowcowiaczka.			obniżenia wartości dekoracyjnej drzewostanu) przez zastosowanie na kasztanowcach rosnących w mieście nieinwazyjnych metod zwalczania szkodnika.
--	---	--	--	---

X. Promieniowanie niejonizujące

Promieniowanie elektromagnetyczne jest bardzo rozległe i obejmuje różne długości fal, począwszy od fal radiowych przez fale promieni podczerwonych, zakres widzialny i fale promieni nadfioletowych, aż do bardzo krótkich fal promieni rentgenowskich i promieni gamma. Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące:

- promieniowanie jonizujące, występuje w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- promieniowanie niejonizujące występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na wszystkie organizmy żywe, dlatego też ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska.

Na terenie Płocka źródłem promieniowania jonizującego są aparaty do RTG zlokalizowane na terenie różnych placówek służby zdrowia, w tym Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego oraz zakładów przemysłowych (m.in. w przemyśle metalowym aparatów RTG używa się do sprawdzania jakości spoin spawalniczych). Aparaty te są odpowiednio eksploatowane i zabezpieczone.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe, wszelkie przewody elektryczne, w tym np. domowa instalacja elektryczna),
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne.

Oddziaływanie promieniowania niejonizującego na środowisko stale wzrasta, co związane jest z postępem cywilizacyjnym. Wpływ na wzrost promieniowania ma przede wszystkim rozwój telefonii komórkowej, powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej, itp., pokrywających coraz gęstszą siecią obszary dużych skupisk ludności. Przedstawiony rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w

środowisku, jak też zwiększenie liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Na terenie miasta Płocka najczęstszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej. Instalacje te emitują niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, generowane przez anteny stacji w czasie jej pracy, a ich moc promieniowania izotropowa jest różna w zależności od wielkości stacji bazowej (często również powyżej 100 W). Częstotliwość emitowania pól elektromagnetycznych waha się w granicach od 30 kHz do 300 GHz.

W ostatnich latach dokonał się dynamiczny rozwój telefonii komórkowej. W Płocku powstało wiele stacji bazowych telefonii komórkowej na dachach wysokich budynków mieszkalnych (Wyszogrodzka) lub obiektach użyteczności publicznej (Starostwo Powiatowe, Akademik Politechniki, Hotel PKN ORLEN, Wojewódzki Szpital Zespolony, więzienie) oraz na kominach (byłego Zakładu Mleczarskiego w Radziwiu, w Cukrowni Borowiczki, w Zakładach Mięśnych w Płocku, kominie byłej Elektrowni, na dachu). Stacje bazowe w mieście są tak zlokalizowane, że nie powodują uciążliwości dla ludzi. Na terenie miasta Płocka obszary występowania ponadnormatywnego promieniowania elektromagnetycznego nie są dostępne dla ludności w żadnym przypadku lokalizacji stacji.

Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Płocka przekazując dane do niniejszego raportu poinformował, że:

- w roku 2008 zatwierdzono 7 wniosków dotyczących zamiaru wykonania anten i stacji bazowych telefonii komórkowej,
- w roku 2009 zatwierdzono 9 wniosków dotyczących zamiaru wykonania anten i stacji bazowych telefonii komórkowej.

Obecnie na terenie miasta znajdują się 53 anteny i stacje bazowe telefonii komórkowej.

W aktualnym stanie prawnym (Prawo ochrony środowiska Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami) nie jest wymagane posiadanie pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych, lecz tylko zgłoszenie instalacji. Ponadto wymóg uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia dla instalacji emitujących pola elektromagnetyczne (instalacje radiolokacyjne, radionawigacyjne) dotyczy takich instalacji, na których oddziaływanie narażeni byłiby ludzie. Wynika to z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 158, poz. 1105). Uzyskania ww. decyzji wymagają stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu nie niższym niż 110kV oraz nie niższym niż 220 kV i nie krótsze, niż 15 km (dla tego przedsięwzięcia sporządzenie raportu o oddziaływanie na środowisko jest obligatoryjne). W roku 2008 i 2009 nie było takich przedsięwzięć.

Pomiary kontrolne pól elektromagnetycznych prowadzi Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna pod kątem wpływu na zdrowie ludzi. Natomiast prowadzenie okresowych badań pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach monitoringu należy do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Promieniowanie niejonizujące

L.p	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji	Realizatorzy	Efekty działań i uwagi	Źródła finansowania	Szacunkowy koszt zł
1	Badania pól elektromagnetycznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzenia dotrzymywania tych poziomów	koordynowane	2004 - 2009	WIOŚ operatorzy anten	Baza danych o źródłach i oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego	budżet państwa fundusze ekologiczne środki inwestorów	x
2	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów związanych z zagrożeniem promieniowaniem niejonizującym	koordynowane	2004 - 2009	Urząd Miasta	Zapobieganie zagrożeniom ze strony promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania	budżet miasta	x

Podsumowanie

1. Koszty realizacji programu w latach 2008 – 2009

Sektor	Koszty w latach 2008 – 2009 zł.
Jakość wód i stosunki wodne	190.510.200,00
Powietrze atmosferyczne	1.320.040,56
Poważne awarie i zagrożenia naturalne	8.023,62
Przyroda i krajobraz	8.098.594,81
Edukacja ekologiczna	362.726,36

Razem koszty w latach 2008-2009 - 200 301 190, 90 zł

2. Wskaźniki efektywności programu

Lp.	Wskaźnik efektywności	2008	2009
1.	Pył ogółem, Mg/rok	7118,57	b.d.
2.	Wskaźnik pyłu, kg/M/rok	56,18	b.d.
3.	Wskaźnik pyłu, Mg/km ²	80,83	b.d.
4.	Emisja, Mg/rok SO ₂ / NO ₂	20718,03/6256,5	b.d.
5.	Wskaźnik emisji, kg/M/rok	163,5/49,38	b.d.
6.	Wskaźnik emisji, Mg/km ²	235,27/71,05	b.d.
7.	Zużycie wody, m ³ /d	15619,0	15395,4
8.	Zużycie wody, m ³ /M/rok	45,1	44,3
9.	Gęstość sieci wodociągowej, km/km ²	2,92	2,94
10.	Ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia, dam ³	6768,7	6948,6
11.	Ścieki odprowadzane z zakładów : oczyszczone / nieoczyszczone, dam ³	685,2 / 0	754,4 / 0

12.	Gęstość sieci kanalizacyjnej, km/km ²	2,08	2,09
13.	Proporcja sieć kanalizacyjna / sieć wodociągowa, %	71,3	71,1
14.	Skanalizowanie, km / 1000 osób	1,45	1,45
15.	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię, %	89,9	90,3
16.	Gęstość sieci gazowej, km/km ²	1,56	1,59
17.	Wskaźnik sieci gazowej, km/1000 M	1,08	1,10
18.	Gęstość sieci ciepłej, km/km ²	1,45	1,48
19.	Wskaźnik sieci ciepłej, km/1000 M	1,01	1,03

Program ochrony środowiska dla miasta Płocka stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w mieście.

Założeniem „Programu...” jest, aby realizacja zadań doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją.

„Program...” wspomaga dążenie do uzyskania w mieście sukcesywnego z roku na rok ograniczenia wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska. W niniejszym „Raporcie...” zostały przedstawione zadania, które były realizowane w ramach przyjętego „Programu...” w latach 2008-2009.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska stanowi ocenę postępów w jego realizacji, w oparciu o przyjęte cele i priorytety.

Przy sporządzaniu raportu wykorzystano informacje przekazane przez instytucje, organizacje i podmioty gospodarcze oraz dane zawarte w sprawozdaniach z realizacji budżetu miasta za poszczególne lata, w tym dane zawarte w sprawozdaniach rocznych z wykonania Miejskiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ogółem koszty realizacji Programu w okresie 2008 – 2009 wyniosły ponad 200 mln zł ze środków budżetu miasta oraz pozabudżetowych.

Efekty rzeczowe i finansowe realizowanych zadań przedstawiono w poszczególnych tabelach opracowania.

Zgodnie z założeniami mają one wpływ na wskaźniki efektywności programu.

Przeprowadzona analiza pokazanych w raporcie wskaźników w poszczególnych grupach elementów środowiska daje podstawę do następujących wniosków:

1.Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego wykorzystania zasobów

- Nie wzrosła liczba terenów o szczególnych walorach przyrodniczych. Trend utrzymania powierzchni terenów zielonych (nowe nasadzenia drzew i krzewów) utrzymuje się na wzrostowym poziomie.
- Na stałym poziomie kształtuje się zieleń ogrodów działkowych oraz parkowa.
- Powierzchnia lasów komunalnych nie uległa zmianie, natomiast zmniejsza się powierzchnia lasów prywatnych.

2.Ochrona jakości i zasobów wód. Ochrona kopalin.

- Ogólna jakość wód w rzekach przepływających przez Płock jest niezadowolająca. Jednakże

wody te spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku jej właściwego uzdatniania. Stacja Uzdatniania Wody w Płocku spełnia wymagania w zakresie pełnego uzdatniania wody z rzeki. Stan czystości rzeki Wisły na przestrzeni lat uległ znacznej poprawie w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych.

- Wzrasta wielkość populacji korzystającej z sieci wodociągowej oraz jej długość.
- Określone w programie wskaźniki dotyczące oczyszczania ścieków, budowy kanalizacji, ilości mieszkańców korzystających z miejskiej sieci kanalizacyjnej, czy składu chemiczno-biologicznego odprowadzanych ścieków utrzymują się w założonych w programie trendach. Stan gospodarki ściekowej ulega systematycznej poprawie. Rosną wydatki na gospodarkę ściekową. W trakcie realizacji są zadania umieszczone w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
- Wzrasta długość kanalizacji opadowej i w dalszych latach nadal będzie rosła. Podjęto tu wiele zadań mających na celu oczyszczanie ścieków deszczowych w poszczególnych zlewniach.
- Aktualnie na terenie Płocka nie jest prowadzona działalność wydobywcza kopalni pospolitych.

3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

- Wzrastają nakłady na zmianę sposobu ogrzewania na proekologiczne w budynkach komunalnych.
- W ramach poprawy klimatu akustycznego związanego z eksploatacją dróg dojazdowych do II-ej przeprawy mostowej wykonano ekrany akustyczne – w latach 2008-2009 przy IV odcinku dróg dojazdowych.
- Płock został zaliczony do jednej z 6 stref na Mazowszu, w których występują przekroczenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu – pyłu PM 10 – od źródeł liniowych (komunikacyjnych) i powierzchniowych (osiedla domków jednorodzinnych).
- Te przekroczenia w najbliższych latach będą ograniczone. Opracowano „Program ograniczenia niskiej emisji w Płocku”, który uchwalono w roku 2010. Aktualnie następuje jego realizacja.

B. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA PŁOCKA

A) STAN PRAWNY

Stosownie do art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.Nr 100, poz. 1085 ze zmianami) organy samorządowe poszczególnych szczebli (sejmiki wojewódzkie, rady powiatów i gmin) zostały zobowiązane do uchwalenia programów ochrony środowiska. Na mocy art 14 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zmianami) plany gospodarki odpadami stanowią integralne części programów ochrony środowiska i tworzone są w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska.

Plan gospodarki odpadami dla Miasta Płocka został przyjęty uchwałą nr 486/XXVI/04 Rady Miasta Płocka z dnia 25.05.2004 r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska dla miasta Płocka” i „Planu gospodarki odpadami dla miasta Płocka”. Z uwagi na fakt, iż Miasto Płock jest jednocześnie gminą i powiatem grodzkim taki podwójny charakter miał również przyjęty plan.

W maju 2008 roku dokonano sprawozdania z realizacji Programu ochrony środowiska i Planu gospodarki odpadami oraz uchwałą nr 358/XXV/08 z dnia 24.06.2008 r. przyjęto nowy Plan gospodarki odpadami.

Zgodnie z art. 14 ust. 12b ustawy o odpadach sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami obejmują okres dwóch lat kalendarzowych. Z uwagi na fakt, iż aktualizacja Planu gospodarki odpadami odbyła się w roku 2008 należało w roku 2010 sporządzić sprawozdanie z jego wykonania.

W roku 2008 założono następujące cele i podano propozycje systemu gospodarki odpadami dla Miasta Płocka:

Cele krótkoterminowe – 2008-2011:

- objęcie 100% mieszkańców Miasta zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- kontrola i egzekwowanie zadań w zakresie gospodarki odpadami,
- kontynuowanie współpracy dotyczącej gospodarki odpadami z gminami Związku Gmin Regionu Płockiego,
- analiza systemu monitoringu planu gospodarki odpadami,
- działania mające na celu likwidację wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta

Płocka,

- propagowanie selektywnej zbiórki odpadów w tym szczególnie odpadów opakowaniowych i komunalnych ulegających biodegradacji, na terenie Miasta Płocka,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
- podnoszenie świadomości ekologicznej i społecznej wśród mieszkańców Płocka, poprzez organizację różnego rodzaju akcji, informacji w mediach oraz propagowanie technologii i działań „przyjaznych środowisku”

Dla zapewnienia realizacji w/w celów poniżej opisano podjęte działania.

B) ODPADY KOMUNALNE

1. Odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta Płocka.

Stosownie do definicji zawartej w art. 3 ust.3 pkt 4 ustawy o odpadach do odpadów komunalnych zalicza się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów sytuuje się odpady komunalne w grupie „20” rozróżniające 41 rodzajów odpadów, przy czym 14 rodzajów odpadów uznano za niebezpieczne.

Do odpadów komunalnych stosuje się ogólne przepisy ustawy o odpadach, z wyłączeniem art. 17 ust. 1-4 ustawy dotyczącej wydawania decyzji w zakresie wytwarzania odpadów (decyzje takie nie są wymagane w przypadku odpadów komunalnych).

Natomiast w kwestii wydawania zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości mają zastosowanie przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustawą z dnia 23 stycznia 2009r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. Nr 92, poz. 713) nałożyła na rady gmin obowiązek określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie utrzymania

czystości i porządku na terenie gminy. Do tego czasu wymagania takie ustalał Prezydent Miasta w drodze zarządzenia. Uchwałą Nr 643/XLIV/09 Rady Miasta Płocka z dnia 29 grudnia 2009 roku określono wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy – Miasto Płock.

Wymagania takie określone zostały w załączniku nr 1 do w/w uchwały, która określa wymagania, jakie musi spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Aktualnie na terenie miasta Płocka prawa do świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości posiadają następujące firmy:

Tabela nr 1.

L.p.	Nazwa i adres firmy	Numer i data wydania zezwolenia	Data wygaśnięcia zezwolenia
1	EKO-MAZ, ul. Gierzyńskiego 17, Płock	WGK.II.7662/41/02-03 z dnia 26.08.2002 r.	28.03.2013 r.
2	REMONDIS Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 32, Płock	WGK.II.7662/40/06 z dnia 17.10.2006r.	01.01.2017r.
3	SITA Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 31, Płock	WGK.II.7662/12/04 z dnia 10.09.2004r.	10.09.2014r.
4	ZUOK w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o., Kobierniki 42, Sikórz	WGK.II.7662/15/06 z dnia 14.03.2006r.	31.03.2016r.
5	PETRO Remont Sp. z o.o., ul. Chemików 7, Płock	WK.III.7662/35/02 z dnia 06.08.2002r.	31.07.2012r.

Prawo do świadczenia „kompleksowych” usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych należy rozumieć w ten sposób, iż przedsiębiorca ma obowiązek odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, zarówno zmieszanych, jak zbieranych selektywnie, w tym powstających w gospodarstwach domowych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i odpadów z remontów. Przed przekazaniem tych odpadów do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania wskazanych w zezwoleniu, może on prowadzić sortowanie lub kompostowanie tych odpadów w instalacjach, do których posiada tytuł prawny.

W zestawieniu nie ujęto zezwoleń na zbieranie i transport odpadów wydanych w oparciu o ustawę o odpadach. Zezwolenia takie wydawane są między innymi firmom podejmującym prace porządkowe na terenie miasta. Mimo, iż ustawa nie nakłada tu na organ wydający decyzję obowiązku określenia miejsca wywozu zebranych odpadów, z reguły zobowiązuje się adresatów tych decyzji do wywozu odpadów do ZUOK w Kobiernikach. Nie są to jednak ilości znaczące dla procesu kompostowania

odpadów realizowanego w ZUOK Kobierniki. Działalność taką prowadzą m.in. firmy: KONSERWACJA ZIELENI – Marcin Gmurczyk, Eko-Geo Natura Sp. z o.o., Sita Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. i inne.

Na podstawie przedstawionej przez firmy informacji ustalono, iż w okresie sprawozdawczym upoważnieni przedsiębiorcy odebrali od właścicieli nieruchomości z terenu Płocka ilości odpadów komunalnych podane w **tabeli nr 11** umieszczonej na końcu sprawozdania. Należy przyjąć, iż ilości te w przybliżeniu ilustrują ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta Płocka. W wydawanych zezwoleniach jako miejsce wywozu odebranych z terenu Miasta Płocka odpadów komunalnych zmieszanych wskazywano Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach Sp. z o.o.

Firma PETRO Remont Sp. z o.o. dysponuje własnym składowiskiem odpadów komunalnych i przemysłowych na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. Odebrane odpady komunalne składowane są na tym składowisku, po uprzednim wydzieleniu z nich odpadów użytecznych.

Porównując ilości odpadów komunalnych zebranych z terenu Miasta Płocka obserwujemy, w okresie sprawozdawczym, wzrost ilości odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości:

rok 2008 – 40 218,63 Mg (bez Petro-Remont)

rok 2009 – 42 480, 29 Mg (bez Petro-Remont)

Jak wynika z przedstawionego bilansu ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w r. 2009 wzrosła ponad 5 % w stosunku do roku poprzedniego tj. 2008.

Jednym z głównych celów PGO było objęcie, w 100 %, zorganizowanym systemem wywozu odpadów komunalnych pochodzących od mieszkańców Płocka.

Z prowadzonej ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wynika, iż ilość budynków mieszkalnych objętych zbiórką odpadów komunalnych wynosi: w roku 2008 – 9 777, w roku 2009 – 9 659 sztuk. Mniejsza ilość umów w roku 2009 w porównaniu do roku 2008 bierze się z weryfikacji zawartych, a nie funkcjonujących umów z podmiotami gospodarczymi.

W roku 2008 i 2009 Straż Miejska w Płocku, do której zadań należy kontrola porządku i czystości na terenie miasta Płocka w przydzielonych rejonach służbowych, przeprowadziła

kontrole wybranych nieruchomości pod kątem posiadania pojemnika na odpady komunalne oraz zawartej umowy w firmę świadczącą usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W roku 2008 ilość skontrolowanych przez Straż Miejską posesji wyniosła 1996, w tym w 14 przypadkach stwierdzono brak pojemnika, a w 158 brak umowy lub rachunków za wywóz. Natomiast w roku 2009 skontrolowano 1737 posesji, przy czym w 18 przypadkach stwierdzono brak pojemnika, a w 47 brak umowy lub rachunków.

W ramach zadań utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Płocka zlikwidowanych zostało: w roku 2008 -180 nielegalnych wysypisk odpadów komunalnych, gdzie zebranych zostało 120 ton tych odpadów, w roku 2009 – 204 nielegalnych wysypisk, gdzie zebranych zostało 437,6 ton tych odpadów.

Ponadto prowadzone są działania w zakresie kontroli i obserwacji miejsc tworzenia się dzikich wysypisk śmieci. Kontrolami objęto znane Straży Miejskiej miejsca, które znajdują się bądź na obrzeżach miasta bądź w rejonach mało uczęszczanych przez mieszkańców miasta. Ogółem przeprowadzono 836 (w roku 2008) i 425 (w roku 2009) kontroli i obserwacji tych miejsc w rejonach:

- Osiedle Radziwie/Góry/Ciechomice – ul. Górka, Tartaczna, Zielona, Krakówka, Ukośna, Sółdka i Łącka,
- Osiedle Borowiczki/Imielnica – ul. Raczkowizna, Mazowiecka, Warmińska, Lisia, Sarnia, Chmielna,
- Osiedle Wyszogrodzka – teren po byłej JW, ul. Norbertańska, Graniczna, Imielnicka,
- Osiedle Dobrzyńska – ul. Długa, Parowa, Traktowa, Kobiałka,
- Osiedle Trzepowo – ul. Jędrzejewo, ul. Targowa.

2. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych.

Zorganizowana, selektywna zbiórka odpadów komunalnych trwa na terenie Miasta Płocka od roku 1997. W latach 2008-2009, podobnie jak w latach ubiegłych, organizował ją Związek Gmin Regionu Płockiego, a finansował Urząd Miasta ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2008 oraz 2009 roku usługę odbioru surowców wtórnych realizowała firma SITA Płocka

Gospodarka Komunalna Spółka z o.o. z siedzibą w Płocku, ul Przemysłowa 31, na podstawie przeprowadzonego przez Związek Gmin postępowania w trybie przetargu nieograniczonego o wartości zamówienia nie przekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych na „Kompleksową usługę odbioru i transportu odpadów opakowaniowych występujących w strumieniu odpadów komunalnych z miejsca lokalizacji pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych”

Cena za wykonanie przedmiotu zamówienia była skalkulowana przez Wykonawcę jako cena łączna jednej tony dostarczonych do instalacji wysegregowanych odpadów opakowaniowych z programu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z terenu miasta Płocka.

Wydatki poniesione na zbiórkę odpadów opakowaniowych w 2008 r. wyniosły: 386. 871,77 PLN, zaś w 2009 r. wyniosły: 561.308,30 PLN.

Rodzaje i ilości pojemników do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych na terenie miasta Płocka (stan na dzień 7 kwietnia 2010 roku):

Pojemniki do gromadzenia makulatury 1.1 m³ – 138 sztuk
 Pojemniki do gromadzenia szkła 1.1m³ – 135 sztuk
 Pojemniki do gromadzenia plastików i metali 1.1 m³ - 144 sztuki
 Pojemniki do gromadzenia makulatury 1.5 m³ – 121 sztuk
 Pojemniki do gromadzenia szkła 1.5 m³ – 152 sztuki
 Pojemniki do gromadzenia plastików 1.5 m³ – 137 sztuk

Uzyskano w 2008 roku:

Lp.	Rodzaj odpadów opakowaniowych	Ilość zebranych odpadów opakowaniowych	Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu
1	Opakowania z tworzyw sztucznych	541,54	541,54
2	Opakowania z aluminium	0,15	0,15
3	Opakowania z papieru i tektury	432,99	432,99
4	Opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	389,17	389,17

Uzyskano w 2009 roku:

Lp .	Rodzaj odpadów opakowaniowych	Ilość zebranych odpadów opakowaniowych	Ilość odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu
1	Opakowania z tworzyw sztucznych	624,43	624,43
2	Opakowania z aluminium	0,10	0,10
3	Opakowania z papieru i tektury	563,28	563,28
4	Opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	412,32	412,32

SITA Płocka Gospodarka Komunalna Spółka z o.o. prowadziła selektywną zbiórkę odpadów wyłącznie w ramach w/w przetargu, samodzielnie takiej zbiórki nie organizowała.

W okresie sprawozdawczym, wzorem lat ubiegłych, organizowany był konkurs ekologiczny pt. „Segreguj odpady” skierowany do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych z terenu miasta Płocka. Przedmiotem zbiórki były opakowania typu PET, aluminiowe puszki po napojach, papier i pudełka po napojach – tetrapak, baterie. W ramach konkursu zebrano następujące ilości surowców wtórnych:

	2008 (w kg)	2009 (w kg)
Opakowania typu PET	37429,5	28910
Aluminiowe puszki po napojach	230	100
Papier i tektura	86840	60245
Szkło	3827	3110
Baterie	2060,34	920,99

Selektywną zbiórkę odpadów na terenie miasta Płocka prowadzą również inne firmy. Z inicjatywy Zarządu Mazowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Spółki „EKO-MAZ” w Płocku na trzech osiedlach mieszkaniowych spółdzielni stanęły klimatyzowane „Pawilony kontenerowe”, w których odpady dostarczane przez mieszkańców są całkowicie sortowane. Osiem „Pawilonów kontenerowych” zabudowanych zostało na osiedlach „Międzytorze”, „Podolszyce” i „Skarpa” w Płocku i obsługuje ok. 5000 mieszkańców.

W każdym pawilonie jest zatrudniona jedna osoba, która sortuje odpady rozdzielając odpady organiczne, surowce wtórne oraz odpady niebezpieczne z masy odpadów komunalnych dostarczanych przez mieszkańców. Każdy „Pawilon kontenerowy” posiada pomieszczenie socjalne

dla pracownika, pomieszczenie sanitarne oraz przestronne pomieszczenie produkcyjne. Poza instalacją wodociągową, kanalizacyjną i oświetlenia – wyposażony jest w instalację ogrzewania elektrycznego, wentylację mechaniczną oraz klimatyzator. Posiada wymagane wyposażenie p.poż. oraz system monitorujący.

Wysortowane odpady organiczne przechowywane są w specjalistycznych chłodziarkach, a następnie wywożone na kompostownię do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach.

Pozostałe odpady są segregowane na 22 rodzaje surowców wtórnych z przeznaczeniem do gospodarczego wykorzystania.

Dodatkowo „Pawilony” wyposażone zostały w specjalistyczne pojemniki na odpady niebezpieczne (zużyte baterie, świetlówki, przeterminowane leki) oraz regały do zbiórki odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W każdym „Pawilonie” znajduje się niszczarka do papieru, prasa do zgniatania odpadów oraz zlewozmywak do mycia opakowań z tworzyw sztucznych, wielomateriałowych i puszek.

Uzyskano przy tym postępowaniu z odpadami komunalnymi szereg efektów ekologicznych, tj.

- pozyskiwanie i sprzedaż surowców wtórnych z „segregacji u źródła” odpadów komunalnych (odzysk 40% masy odpadów),
- pozyskiwanie odpadów biodegradowalnych przeznaczonych do kompostowania (25% masy odpadów),
- zmniejszenie masy odpadów „balastowych” przeznaczonych do składowania (35% masy odpadów),
- odzysk 65% odpadów do gospodarczego wykorzystania oraz wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

W tabeli nr 2 przedstawiono informacje o ilości zebranych selektywnie odpadów na terenie miasta Płocka przez EKO-MAZ Sp. z o.o. w latach 2008-2009.

Tabela nr 2.

L.p.	Rodzaj odpadu	Ilość zebranych odpadów (w Mg)		<i>Proces odzysku</i>
		2008 r	2009 r	
1	Papier i tektura	95,48	97,97	R-14*

2	Tworzywa sztuczne	85,05	106,7	R-14
3	Szkło	74,82	56,57	R-14
4	Metale	0,86	1,11	R-14
5	Wielkogabarytowe	67,72	65,88	R-14
6	Biodegradowalne	266,78	353,14	R-3**

* - Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części

** - Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)

Odpady komunalne z terenu miasta Płocka selektywnie zbiera również firma REMONDIS Sp. z o.o. W tabeli nr 3 przedstawiono ilości zebranych selektywnie odpadów z podziałem na lata 2008-2009.

Tabela nr 3.

Odpady	Rok 2008 w Mg	Rok 2009 w Mg
Papier i tektura	119,08	220,66
Tworzywa sztuczne	6,38	6,3
Szkło	25,06	23,58
Niebezpieczne	2,18	0,32
Wielkogabarytowe	8,54	15,96
Biodegradowalne	30,7	109,2

Podsumowanie ilości odpadów zebranych selektywnie na terenie miasta Płocka przedstawiono w tabeli nr 12 mieszczącej się na końcu opracowania.

3. Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych.

W katalogu odpadów komunalnych wyszczególniono kilkadziesiąt rodzajów odpadów niebezpiecznych. Należą do nich przeterminowane leki, baterie czy też odpady elektryczne i elektroniczne. Problematykę związaną z pozyskiwaniem tych odpadów i gospodarką nimi reguluje ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.z 2005 r. Nr 180 poz. 1495 ze zmianami). Sprzęt ten stanowi odpady w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o odpadach. Część tych odpadów wytwarzana jest w gospodarstwach domowych.

Ustawa ta nakłada obowiązek bezpłatnego odbioru zużytego sprzętu przez sprzedawców detalicznych i hurtowych, podczas zakupu nowego sprzętu tego samego typu i takiej samej ilości.

Obowiązek ten istnieje od 1 lipca 2006 roku. Sklepy nie są więc punktami przyjmującymi cały zużyty sprzęt. Art 42 w/w ustawy stanowi, iż sprzedawca detaliczny i sprzedawca hurtowy są obowiązani przy sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu w ilości nie większej niż sprzedawany nowy sprzęt, jeżeli zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o zmianie ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.Nr 223 poz. 1464) wprowadziła dodatkowo art. 42a z zapisem: prowadzący punkt serwisowy jest obowiązany, w przypadku gdy naprawa przyjętego do punktu serwisowego sprzętu jest niemożliwa ze względów technicznych lub właściciel sprzętu uzna, że naprawa sprzętu jest dla niego nieopłacalna, do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu.

Na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Płocka znajduje się wykaz punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wpis oraz wypis z rejestru odbywa się na wniosek podmiotu. Wykaz tych podmiotów przedstawiono w **tabeli nr 13** na końcu opracowania.

Problem pojawia się wtedy, gdy wytwórca tego w/w odpadów nie przewiduje nowych zakupów lub kupuje sprzęt innego rodzaju. Musi wtedy znaleźć odbiorcę tego typu odpadów.

Obecnie na terenie Miasta Płocka niebezpieczne odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego powstałe w gospodarstwach domowych można przekazywać nieodpłatnie firmie REMONDIS Sp. z o.o. prowadzącej zbiórkę odpadów niebezpiecznych. Od roku 2006 firma uruchomiła na własnym terenie bezpłatny punkt przyjmowania w/w zużytego sprzętu. Możliwa jest również zbiórka tych odpadów bezpośrednio od mieszkańców, którzy zgłoszą taką potrzebę firmie REMONDIS Sp. z o.o. Ilość zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego dla Elektro-Eko Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA wyniosła w roku 2008- 10,457 Mg, zaś w roku 2009 – 17,072 Mg.

Na terenie miasta Płocka prowadzona jest również zbiórka przeterminowanych leków. Związek Gmin Regionu Płockiego 5 marca 2009 roku podpisał umowę z firmą CHIMIREC-SEPTOS Sp. z o.o. na „Kompleksową usługę w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania przeterminowanych leków na terenie miasta Płocka”. W trakcie realizacji zadania w 2009 roku firma odebrała z 23 aptek na terenie miasta Płocka 0,529 Mg przeterminowanych leków za kwotę 4233,90 złotych (ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

Lista aptek biorących udział w „Kompleksowej usłudze w zakresie odbioru, transportu i unieszkodliwiania przeterminowanych leków na terenie miasta Płocka”:

1. Apteka „FARMIKA” ul. Jachowicza 17, Płock
2. Apteka „RODZINNA” ul. Kolegialna 30, Płock (wejście od ul. Gradowskiego)
3. Apteka „NASZE ZDROWIE” ul. Kolejowa 41, Płock

4. Apteka „DBAM O ZDROWIE” ul. Wyszogrodzka 163, Płock
5. ul. Kobylińskiego 6, Płock
6. ul. Wolskiego 6/1, Płock
7. Apteka „NASZA APTEKA” ul. Chemików 7, Płock
8. Apteka „ZDROWIE” ul. Nowy Rynek 2, Płock
9. Apteka „EUROAPTEKA” ul. Nowy Rynek 5, Płock
10. Apteka „MEDIC-FARM” ul. Borowicka 1, Płock
11. Apteka „HAAL” ul. Harcerska 89, Płock
12. Apteka „ELIXIR” ul. Wyszogrodzka 140, Płock
13. Apteka „MFB” ul. Miodowa 2, Płock
14. ul. Miodowa 8, Płock
15. ul. Kolejowa 16, Płock
16. Apteka „ZIELONY JAR” ul. Armii Krajowej 2, Płock
17. Apteka „ŚW. ANNY” ul. Kochanowskiego 22A, Płock
18. Apteka „ESKULAP” ul. Przemysłowa 1, Płock
19. Apteka „LAWENDA” ul. Gierzyńskiego 17, Płock
20. Apteka „APTEKA PRYWATNA” ul. M.Reja 15/3, Płock (w przychodni)
21. Fundacja Pomocy Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu „APTEKA W PŁOCKU” ul. Medyczna 19, Płock
22. Apteka „NA SKARPIE” ul. Jasna 13, Płock
23. Apteka „ARNIKA” ul. Gierzyńskiego 17, Płock

Jako uzupełnienie systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych na terenie miasta Płocka we wszystkich szkołach i urzędach rozstawione są pojemniki do selektywnej zbiórki baterii. W ramach konkursu „Segreguj odpady” zebrano w roku 2008 – 2060,34 kg baterii oraz w roku 2009 – 920,99 kg.

4. Inne formy selektywnej zbiórki odpadów.

Do tej formy zbiórki można zaliczyć odpady zawierające azbest (eternit). Tego rodzaju odpady nie mieszczą się w kategoriach odpadów komunalnych z uwagi na to, iż są zakwalifikowane do grupy „17”. Z uwagi na to, iż w znacznej części pochodzą z remontów dachów na domach jednorodzinnych sposób ich zbiórki i zagospodarowania ujęto w tej części sprawozdania.

Uchwałą Nr 448/XXXI/08 z dnia 30.12.2008 r. (zmienioną Uchwałą Nr 463/XXXII/09 z dnia 27.01.2009 r.) przyjęty został „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy – Miasta Płock na lata 2008-2032”.

Zgodnie z obowiązującym prawem wyroby zawierające azbest mogą być stosowane na terytorium Polski nie dłużej niż do 2032 r..

W celu określenia ilości wyrobów zawierających azbest występujących na terenie Miasta Płocka w 2008r. Związek Gmin Regionu Płockiego w porozumieniu z Urzędem Miasta Płocka

zlecił wykonanie inwentaryzacji budynków pokrytych eternitem będących w administracji osób fizycznych. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, iż w użytkowaniu osób fizycznych niebędących przedsiębiorstwami na terenie Płocka na dzień 31 lipca 2008r. było łącznie ok. 140 tys. metrów kwadratowych eternitu o ciężarze 1660Mg. wyroby te stanowią z reguły pokrycia dachowe budynków mieszkalnych bądź gospodarczych. Zostały także zweryfikowane i uzupełnione dane dotyczące wykorzystania wyrobów zawierających azbest przez administracje budynków spółdzielczych i komunalnych, a także wyroby azbestowe użytkowane przez przedsiębiorstwa. Z informacji przesłanych przez Spółdzielnie wynika, iż wyroby zawierające azbest stanowią z reguły: filarki międzyokienne, rury zsypane, gzymsy, daszki, pokrycia dachowe oraz ściany zewnętrzne. Ilości wyrobów zawierających azbest wykorzystywanych w zasobach spółdzielczych i komunalnych szacuje się na ok. 45 921 m² o ciężarze ok. 580 Mg.

Największym użytkownikiem wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miasto Płock jest PKN ORLEN, na terenie którego wykorzystuje się łącznie prawie 7000 Mg wyrobów zawierających azbest w postaci izolacji cementowo-azbestowych rurociągów i aparatów ok 350 Mg, uszczelnienia rurociągów ok 200 Mg oraz płyt cementowo azbestowych ok. 6365 Mg. Kolejnym użytkownikiem wyrobów zawierających azbest są Wodociągi Płockie, które wykorzystują azbest w postaci rur azbestowo-cementowych o łącznej długości 4 261 m.b. o różnym przekroju. W latach ubiegłych wyłączono z eksploatacji łącznie 9 511 m.b. rur, są one pozostawiane w ziemi, gdzie nie stanowią zagrożenia dla środowiska.

Inni przedsiębiorcy na terenie Płocka korzystają głównie z pokryć dachowych w postaci eternitu. Zewidencjonowano ponad 15 247 m² pokryć o łącznym ciężarze 164 Mg, do przedsiębiorstw tych należą np. Zakłady Mięsne, Adler, Petrobudowa hurtownia Malwa, , Gaja-Chem itp.

Od 2006r. za pośrednictwem Związku Gmin Regionu Płockiego prowadzona jest akcja, polegająca na sfinansowaniu określonego zakresu robót związanych z usuwaniem pokryć dachowych oraz innych elementów budowlanych z eternitu i jest transportu do miejsca unieszkodliwiania wykorzystywanych przez osoby fizyczne.

W roku 2008r. wykonawcą została firma WOLT CENTER, która za ponad 118 tys zł usunęła z terenu miasta ponad 13 tys m² wyrobów zawierających azbest. W roku 2009 był to Zakład Gospodarki Komunalnej „GRONEKO” Marcin Gronowski, Mikołaj Gronowski, która za kwotę ponad 119 tys. zł usunęła ponad 15 tys. m² wyrobów zawierających azbest.

Każda osoba może zgłosić się do Oddziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Płocka, pobrać odpowiedni wniosek, po wypełnieniu go wraz z wymaganymi załącznikami wnioski przekazywane są do Związku Gmin Regionu Płockiego, tam weryfikowane przez inspektora

nadzoru budowlanego, a następnie przekazywane do firmy wykonującej w/w usługę i zrealizowane. O kolejności udzielania pomocy w ramach dostępnych na to zadanie środków decyduje kolejność złożenia podania.

Natomiast w przypadku wyrobów zawierających azbest użytkowanych przez przedsiębiorstwa, czy też występujących w budynkach spółdzielczych i komunalnych obowiązek usunięcia wyrobów zawierających azbest należy do właścicieli obiektów. Według danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w roku 2008 usunięto z terenu miasta Płocka 371,926 Mg, a w roku 2009 112,041 Mg wyrobów i odpadów zawierających azbest. Jak już wcześniej wspomniano mają oni obowiązek pozbycia się wszystkich wyrobów zawierających azbest do roku 2032.

5.Unieszkodliwianie i odzysk odpadów komunalnych.

Zebrane z terenu miasta Płocka odpady komunalne trafiają w większości (oprócz tych, które trafiają do Petro-Remont) do odzysku i unieszkodliwienia do ZUOK w Kobiernikach.

Poniżej (w tabeli nr 4) przedstawiono ilości przyjętych odpadów komunalnych z terenu miasta Płocka i gmin ościennych przez ZUOK w Kobiernikach z podziałem na lata 2008, 2009:

Tabela nr 4.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	2008 (w Mg)	2009 (w Mg)
1	200301	Niesegregowane odpady komunalne	43.904,41	44.404,91
2	200101	Papier i tektura	0,36	3,04
3	200139	Tworzywa sztuczne	0	0
4	200140	Metale	0	0,08
5	200102	Szkło	0	1,04
6	200307	Odpady wielkogabarytowe	631,98	686,75
7	200201	Odpady biodegradowalne	842,02	1191,86
Razem			45.378,77	46.287,68

Ilość przyjmowanych odpadów komunalnych do ZUOK w Kobiernikach przyjmuje tendencje wzrostową. Różnice pojawiające się w ilości zebranych z terenu Miasta Płocka odpadów komunalnych a ilości odpadów przyjętych do ZUOK wynikają z faktu, iż do

ZUOK można przywozić odpady komunalne – po podpisaniu umowy bezpośrednio z ZUOK (bez pośrednictwa firmy), a także z faktu podawania przez ZUOK w Kobiernikach ilości z Płocka i gmin ościennych.

Technologia odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych dostarczanych do ZUOK w Kobiernikach polega na:

- ręcznym wybieraniu odpadów problemowych (niebezpiecznych),
- wydzieleniu z odpadów surowców wtórnych (makulatura, szkło, metale, tworzywa sztuczne) na linii segregacji ręczno-mechanicznej,
- kompostowaniu frakcji organicznej odpadów zmieszanych z odpadami zielonymi

Z danych za lata 2008-2009 gospodarka odpadami komunalnymi w ZUOK w Kobiernikach przedstawia się następująco:

- wyprodukowany kompost w roku 2008 w ilości 5631 stanowi 9,64% ogólnej ilości odpadów przyjętych do ZUOK, zaś w roku 2009 – w ilości 6842,68 - stanowi 12,42 %

- odpady przekazane na składowisko stanowią 33,98 % ogólnej ilości przyjętych odpadów do ZUOK, zaś w roku 2009 - 33,86 % (ilości i rodzaje unieszkodliwianych odpadów poprzez składowanie przedstawia tabela nr 6)

- strukturę odzyskanych materiałów przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5.

Lata	Struktura odzyskanych materiałów											
	ogółem		szkło		makulatura		tworzywa sztuczne		metale		inne w tym problemowe	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%
2008	3065	100	1126	36,74	662	21,6	638	20,81	393	12,82	246	8,03
2009	3500,62	100	632,88	18,08	718,22	20,51	796,9	22,76	531,18	15,17	848,44	24,2

Tabela nr 6.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	2008 (w Mg)	2009 (w Mg)
1	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne	19.844,73	18.644,76

		niz niż wymienione w 191211		
2	190999	Inne nie wymienione odpady	0	27,42
3	200301	Niesegregowane odpady komunalne	617,16	0
4	200306	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	319,42	184,94
Razem			20781,31	18857,12

Do końca roku 2009 balast był składowany w nieckach. Po wyczerpaniu pojemności składowania na terenie ZUOK z początkiem roku 2010 część balastowa po segregacji odpadów komunalnych jest wywożona do odbiorcy z przeznaczeniem jako komponent do paliwa alternatywnego.

Plany inwestycyjne ZUOK zapisane zostały w Aktualizacji PGO przyjętego w 2008 roku. Realizację planów inwestycyjnych ZUOK w Kobiernikach opisano w poniższej tabeli nr 7.

Tabela nr 7. Inwestycje zaplanowane na rok 2010 i lata następne w zakresie gospodarki odpadami

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Opis poziomu przygotowania inwestycji	Informacja na temat pozwoleń administracyjnych	Terminy. Źródła finansowania
1.	Budowa składowiska odpadów o powierzchni 3,4 ha i pojemności 517 tys. m ³	Wykonany projekt techniczny, raport oddziaływania inwestycji na środowisko oraz studium wykonalności projektu. Szacunkowy koszt inwestycji 18 mln. zł. Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej na to przedsięwzięcie złożono do Wójta Gminy Stara Biała 26.09.2008 r. Uzyskano decyzję środowiskową z dnia 16.02.2010 r., czekamy na jej uprawomocnienie. Będzie ona podstawą do złożenia wniosku o decyzję lokalizacyjną i o pozwolenie na budowę.	Nie ma jeszcze pozwolenia na budowę. Planowany termin uzyskania pozwolenia na budowę III kw. 2010 r.	Planowany termin: rozpoczęcie IV kw. 2010 r. zakończenie 2011r. Źródło finansowania: środki własne i środki pomocowe unijne.

2.	Modernizacja linii technologicznej.	Przewiduje się zlecić opracowanie koncepcji i następnie, po wyborze wariantu, projektu technicznego. Przewiduje się wariantowe rozwiązanie: budowa nowej linii do segregacji odpadów z selektywnej zbiórki lub oddzielną linię do kompostowania odpadów organicznych i linię do segregacji szkła.	Inwestycja nie wymaga pozwolenia na budowę.	Termin realizacji: 2010 – 2011 rok Źródło finansowania: środki własne.
3.	Zakup kompaktora do zagęszczania odpadów na składowisku. Koszt ok. 1 mln. zł		Zakup inwestycyjny gotowego środka trwałego nie wymaga pozwolenia na budowę.	Termin realizacji: Przetarg i zakup I półrocze 2010r. Źródło finansowania: środki własne i środki pomocowe z Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Pomocy Unijnej.
4.	Instalacja odgazowania składowiska i zagospodarowania biogazu na cele produkcji energii elektrycznej i ciepłej	Wykonany projekt techniczny, raport oddziaływania na środowisko i studium wykonalności inwestycji. Wykonano 3 studnie do badania zasobności gazowej i 19 studni do odgazowania kwatery 01 i 02 obecnie eksploatowanych.	Wydana 28.10.2009 r. decyzja Wójta Gminy Stara Biała o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji została dnia 25.01.2010r. uprawomocniona. Kolejny etap to uzyskanie decyzji o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego i po jej uzyskaniu – wniosek o pozwolenie na budowę. Termin uzyskania pozwolenia przedłuża się w związku z odwołaniem do Urzędu Marszałkowskiego	Inwestycja realizowana od 2007r. Planowany termin zakończenia 2011r. Źródło finansowania: środki własne i środki pomocowe z MJWPU

5.	Instalacja do termicznego przekształcania odpadów.	Prace koncepcyjne rozpoczęto w 2007 r. Opracowano wstępne studium wykonalności z wariantowymi lokalizacjami. W 2010 roku przewiduje się prowadzić dalsze prace przygotowawcze do rozpoczęcia tej inwestycji tj.: a). opracowanie harmonogramu realizacji tej inwestycji, b). dokonanie analizy porównawczej podjęcia wykonywania inwestycji samodzielnie przez ZUOK przy udziale Miasta Płocka i wykorzystaniu środków unijnych, czy też przez inny podmiot jako inwestora strategicznego w ramach partnerstwa inwestycyjnego, c).opracowanie raportu oddziaływania inwestycji na środowisko, d). wybór lokalizacji i prowadzenie konsultacji społecznych niezbędnych dla decyzji środowiskowych. Szacunkowy koszt całej inwestycji: ponad 250 mln. zł	Wymagane wnioski o decyzje środowiskową i lokalizacyjną zostaną złożone do właściwego urzędu po wyborze lokalizacji.	Planowany termin realizacji: rozpoczęcie 2012r. zakończenie 2015r. Źródło finansowania: rozważa się że będą to: środki unijne, środki budżetowe UM Płocka, pożyczki preferencyjne, ewentualnie środki inwestora zewnętrznego.
6.	Podniesienie poziomu składowania odpadów na części eksploatowanych Składowisk (kwatery 01 i część kwatery 02) o 5 m, co pozwoli przedłużyć okres deponowania balastu na tych kwaterach do końca 2011 r.	Opracowano projekt na to przedsięwzięcie. Stosowny wniosek do Wójta Gminy Stara Biała o wydanie decyzji środowiskowej złożono 14.09.2007 r. Wydano decyzję środowiskową dnia 15.02.2010 r. , która będzie podstawą do wystąpienia do Starosty o stosowne pozwolenie.	ZUOK oczekuje na pozwolenie na budowę.	Termin realizacji: 2010 – 2011 rok Źródło finansowania: środki własne.

Wszystkie dane z rozdziału nr 5 – uzyskano z ZUOK.

6.Instalacje do odzysku odpadów komunalnych na terenie miasta Płocka.

Miejscem wywozu odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Płocka jest ZUOK w Kobiernikach Sp. z o.o. Wyjątkowo odpady użyteczne (surowce wtórne) i odpady niebezpieczne mogą być przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania innym przedsiębiorcom.

Na terenie miasta Płocka istnieją instalacje do odzysku odpadów użytecznych. Ich spis zawarto w tabeli nr 18.

Tabela nr 8.

L.p.	Nazwa firmy	Adres	Rodzaj działalności
1	„REC-POL” Sp. z o.o.	Płock, ul. Kolejowa 2a	Produkcja granulatu z tworzyw sztucznych
2	”BONUS” s.c. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowe K.Junkiert i S-ka	Płock, ul. Błonie 2/10	-//-
3	Z.P.H. "KIC-PAK" Z. I. L. Kiciński Sp. J.	Płock, ul. Urodzajna 5	Odzysk odpadów tworzyw sztucznych
4	FLEXPOL Sp. z o.o.	Płock, ul.Łukasiewicza 46	-//-
5	STORA ENSO POLAND S.A. Zakład odzysku i przerobu surowców wtórnych nr 4	Płock, ul. Kostrogaj 11	Odzysk odpadów tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury przez prasowanie

Działające (w oparciu o wydane przez Prezydenta Miasta Płocka zezwolenia) instalacje do odzysku odpadów komunalnych wykorzystują w zasadzie dwa rodzaje odpadów: odpady tworzyw sztucznych oraz makulatury i papieru. Przedsiębiorcy prowadzą tu obok odpadów komunalnych (zwłaszcza opakowaniowych) inne odpady podobnego rodzaju lecz zakwalifikowane, z uwagi na źródło ich wytwarzania, do innych grup niż odpady komunalne (gr. 20).

7.Instalacje do odzysku/unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne.

Z uwagi na wiele funkcjonujących na naszym terenie placówek służby zdrowia, gabinetów lekarskich i stomatologicznych ważnym problemem pozostaje unieszkodliwianie odpadów medycznych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w okresie sprawozdawczym, zakazane było unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych w inny

sposób niż spalanie w spalarniach odpadów.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego z roku 2004 Wojewódzki Szpital Zespolony uzyskał pozwolenie na wytwarzanie odpadów, w związku z eksploatacją instalacji – spalarni odpadów medycznych typu SP-100 o wydajności maksymalnej 100 kg/h.

Jednak w marcu 2009 r. Szpital zwrócił się do Marszałka Województwa Mazowieckiego o wykreślenie z w/w decyzji zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów poprzez termiczne przekształcanie oraz zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów przeznaczonych do unieszkodliwienia w zlokalizowanej na terenie szpitala spalarni SP-100 z uwagi na zły stan techniczny tej spalarni i rezygnację z jej remontu.

Plany inwestycyjne Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego zapisane zostały w Aktualizacji PGO przyjętego w 2008 roku. Modernizacja instalacji unieszkodliwiania odpadów medycznych, jak poinformował szpital, nie będzie jednak realizowana.

Na terenie miasta Płocka działa również Spółka Orlen-Eko, która posiada pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym także odpadów niebezpiecznych.

W latach 2008-2009 Spółka zrealizowała następujące działania z zakresu gospodarki odpadami:

- budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów płynnych niebezpiecznych o wydajności 50000Mg/rok - całkowity koszt inwestycji wyniósł 108,7 mln zł netto.

Inwestycja współfinansowana bezzwrotną dotacją ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na lata 2004-2006 w wysokości 19,5 mln zł.

Instalacja w 2009 r. osiągnęła zakładany w umowie o dotację efekt ekologiczny określony jako nieprzekraczanie standardów emisji zanieczyszczeń z kotłów fluidalnych, określonych w pozwoleniu zintegrowanym oraz osiągnięcie efektu ekologicznego, tj. zmniejszenie wielkości emisji średniorocznej.

Na w/w instalacji unieszkodliwiono: w roku 2008 – ok. 18 tys. Mg odpadów, a w roku 2009 – 11500 Mg odpadów.

- rozbudowa składowiska odpadów niebezpiecznych (zbiornika żużla i popiołu) – koszt 1,2 mln zł netto, inwestycja realizowana ze środków własnych.

- zamknięcie i rekultywacja terenu mieszalni wapnohumu.

8. Edukacja ekologiczna mieszkańców.

Edukacja ekologiczna gminy, w okresie sprawozdawczym, skierowana została, wzorem lat ubiegłych, głównie do młodszych mieszkańców Płocka: do dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych. Taką akcją był konkurs ekologiczny pt. „Segreguj odpady”. Organizatorami byli: Prezydent Miasta Płocka, Związek Gmin Regionu Płockiego, Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej oraz firmy odbierające odpady komunalne z terenu miasta Płocka (EKO-MAZ, Remondis, SITA). Główne cele organizacji tej akcji to: pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat sposobu gospodarowania odpadami, kształtowanie codziennych zachowań w domu i w szkole oraz wyłonienie ze strumienia odpadów komunalnych surowców wtórnych typu: plastiki, metale, makulatura oraz odpadów niebezpiecznych w postaci baterii i tym samym ograniczenie ilości tych odpadów trafiających na składowiska komunalne.

Zadania zrealizowane w ramach konkursu to warsztaty „Tropiciele odpadów” - jednodniowe zajęcia edukacji ekologicznej zwane „zielonymi lekcjami edukacji ekologicznej”, służącymi nauce selektywnej zbiórki odpadów wkomponowanej w poznawanie pięknych i „dzikich” terenów o szczególnych walorach przyrodniczych oraz dzikich wysypisk, terenów nadmiernie eksploatowanych czy wręcz zdewastowanych przez ludzi. Ważnym elementem warsztatów była piesza wędrówka ułatwiająca bezpośredni kontakt dzieci z naturą. Warsztaty odbywały się na dwóch trasach edukacyjnych: trasa A „Z Płocka do rezerwatu Sikórz”, trasa B „Z Płocka do rezerwatu Dąbrowa Łącka”.

Łącznie w warsztatach wzięło udział około 2750 dzieci i młodzieży z placówek oświatowych z terenu miasta Płocka.

Zorganizowany został także konkurs „Olejowy Sherlock Holmes”. Celem konkursu było kształtowanie i promowanie właściwej postawy sprzyjającej trosce o środowisko, a w szczególności kształtowaniu wrażliwości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży dotyczącej problemu nielegalnie „zagospodarowanych” olejów odpadowych.

Konkurs adresowany był do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych z terenu miasta Płocka.

Konkurs „**Olejowy Sherlock Holmes**” polegał na wykonaniu określonych zadań edukacyjnych dla tropicieli olejów odpadowych.

9. Komunalne osady ściekowe.

Osady ściekowe to odpady pochodzące z oczyszczalni ścieków komunalnych. Ścieki wytworzone w Płocku oczyszczane są w oczyszczalniach ścieków: „Maszewo”, „Radziwie”, „Góry”, oczyszczalnia przy ul. Przyszkolnej, „Borowiczki”.

Tabela nr 9. Gospodarka komunalnymi osadami ściekowymi przez „Wodociągi Płockie” w latach 2008-2009.

L.p.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość wytworzonych odpadów w Mg w 2008r.	Ilość wytworzonych odpadów w Mg w 2009r.	Sposób gospodarowania odpadami
1	ustabilizowane komunalne osady ściekowe	19 08 05	9753,00	9643	z czego: 8940,00 Mg (w roku 2008) 6610,00 Mg (w roku 2009) – przekazywane do AGROMIL Marek Zygmunt Dziekanów Nowy – do kompostowni oraz stosowane pod uprawę roślin nie przeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz, 813,00 Mg (w 2008) 3033,00 M (w roku 2009) – skierowane na lagunę osadową na terenie oczyszczalni w Maszewie
2	skratki	19 08 01	448,98	636,75	Przekazywany do ZUOK w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o. do odzysku – R3
3	zawartość piaskowników	19 08 02	111,16	132,32	Przekazywany do ZUOK w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o. do odzysku – R3
4	osad z klarowania wody	19 09 02	945,64	922,86	Przekazywany do ZUOK w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o. do odzysku – R3

C) ODPADY PRZEMYSŁOWE.

10. Odpady z sektora przemysłowego.

Na terenie miasta Płocka istnieje kilkanaście zakładów, które są dominującymi wytwórcami

odpadów na terenie miasta Płocka. Odpady pochodzące z innych źródeł stanowią nikły procent całego strumienia odpadów. Stopień odzysku i unieszkodliwiania odpadów u tych dużych wytwórców jest bardzo wysoki. Gospodarka odpadami w tych zakładach prowadzona jest w sposób prawidłowy. Zakłady te posiadają wykwalifikowane służby ochrony, własny transport, a niektóre także bazę techniczną do przeróbki odpadów, wraz ze składowaniem.

Drugą grupę reprezentują średnie i małe podmioty gospodarcze. Gospodarka w tych zakładach prowadzona jest w sposób niejednorodny. Większość wytwórców posiada podpisane umowy z firmami zajmującymi się odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów. Znane są jednak przypadki braku znajomości obowiązujących przepisów ochrony środowiska, brak obowiązujących zezwoleń na wytwarzanie odpadów, usuwanie odpadów pochodzących z produkcji do strumienia odpadów komunalnych. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza kontrole u podmiotów gospodarczych w celu uregulowania stanu formalno-prawnego w zakresie gospodarowania odpadami.

W związku z eksploatacją sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta powstają odpady o kodach 13 05 08*, 19 08 13*, 19 08 11*, 19 02 04*. W poniższej tabeli przedstawiono ilości wytwarzanych odpadów z podziałem na lata 2008, 2009:

Odpady	Ilości		Sposób zagospodarowania
	Rok 2008 (w Mg)	Rok 2009 (w Mg)	
19 02 04* wstępnie przemieszane odpady składające się z co najmniej 1 rodzaju odpadów niebezpiecznych	0,12	0,09	Wytwórca odpadów - Tuzal Sp. z o.o. Odpady po wstępnej selekcji i przygotowaniu oddane były do EKOGAL -EKOPUR SA w Zgierzu
19 08 11* szlamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych	0,44	0,36	
19 08 13* szlamy zawierające substancje niebezpieczne z innego niż biologiczne oczyszczania ścieków przemysłowych	15,62	Nastąpiła zmiana kodu na 13 05 08	Wytwórca odpadów - PETRO REMONT Sp. z o.o. Odpady przekazywane były do ORLEN EKO Sp. z o.o.
13 05 08* mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów z separatora		1302,2	Wytwórca odpadów - AWAS Serwis Sp. z o.o. (zakład posiada własną neutralizatornię osadów)

W tabeli nr 10 przedstawiono największych wytwórców odpadów przemysłowych na terenie miasta Płocka. Na etapie tworzenia tego sprawozdania nie były dostępne jednak dane za rok 2009.

Tabela nr 10. Główni wytwórcy odpadów przemysłowych na terenie miasta Płocka w roku 2008.

L.p.	Nazwa zakładu	Ilość odpadów (w Mg) w roku 2008		
		Ogółem	Odpady niebezpieczne	Odpady inne niż niebezpieczne
1	ORLEN EKO Sp. z o.o.	65670,31	18878,16	46792,15
2	PETRO Mechanika Sp. z o.o.	43453,21	516,08	42937,13
3	Wodociągi Płockie Sp. z o.o.	27961,08	0,42	27960,66
4	PKN ORLEN S.A.	12375,55	4440,53	7935,02
5	Płockie Zakłady Drobiarskie „SADROB” S.A.	6362,02	0,5	6361,52
6	CNH POLSKA Sp. z o.o.	6310,81	981,39	5329,42
7	PETRO WOD-KAN Sp. z o.o.	3942,8	1547,1	2395,7
8	Henczke Budownictwo Sp. z o.o.	3304,86	0	3304,86
9	PETRO KOR Sp. z o.o.	1939,16	1,54	1937,62
10	CENTROMOST Stocznia Rzeczna w Płocku Sp. z o.o.	1028,78	2,98	1025,8
11	Przedsiębiorstwo Usługowe ZIELEŃ Sp. z o.o.	1009,64	657,28	352,36
12	Auchan Polska Sp. z o.o.	829,37	53,25	776,12

Bilans odpadów przemysłowych w zestawieniu wg grup odpadów przedstawia tabela poniżej. Dane dotyczą roku 2008.

Grupa	Wytwarzanie odpadów Mg	Grupa	Wytwarzanie odpadów w Mg
02	6424,64	11	41,37
03	1253,92	12	2590,76
04	745,61	13	758,95
05	13267,18	14	0,82
06	8,02	15	3742,5
07	859,29	16	5442,08
08	1084,89	17	81491,44
09	3,41	18	182885
10	35,13	19	66852,37
Razem wytwarzanych odpadów w roku 2008: 184785,265			

Aby strukturę wytwarzanych odpadów uczynić bardziej czytelną w tabeli poniżej dokonano zestawienia rodzajów odpadów wytwarzanych w największych ilościach.

L.p.	Grupy i rodzaje wytwarzanych odpadów	Ilość wytwarzanych odpadów (w Mg) za 2008 r.
1	GRUPA 02 – odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności w tym: 02 02 02 – odpadowa tkanka zwierzęca	6424,64 6045,71
2	GRUPA 05 – odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej obróbki węgla w tym: 05 01 03* - odpady z dna zbiorników 05 01 09* - osady z zakładowych oczyszczalni ścieków zawierające substancje niebezpieczne	13267,18 1394,48 11326,34
3	GRUPA 16 – odpady nieujęte w innych grupach w tym: 16 08 02* - zużyte katalizatory zawierające niebezpieczne materiały przejściowe lub ich niebezpieczne związki	5442,08 3810,38
4	GRUPA 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w tym: 17 01 01- odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne 17 04 05 – żelazo i stal 17 05 04 – gleba i ziemia, w tym kamienie niezawierające substancji niebezpiecznych	81491,44 34423,57 6717,36 15107,38 19044,63
5	GRUPA 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych w tym: 19 02 03 – wstępnie przemieszane odpady składające się wyłącznie z odpadów innych niż niebezpieczne 19 08 05 – ustabilizowane komunalne osady ściekowe 19 08 10 – tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda inne niż wymienione w 19 08 09 19 08 12 – szlamy z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 11	66852,37 34454,62 9891,8 6368,78 6798,23

GRUPA 02 – odpady z tej grupy w postaci odpadowej tkanki zwierzęcej wytwarzane są przede

wszystkim, w zakładach przetwórstwa mięsnego: PZD „SADROB”. Przekazywane są one w całości wyspecjalizowanym firmom, które przetwarzają te odpady na mączkę. W większości jest ona spalana.

GRUPA 05 – odpady niebezpieczne w postaci osadów z dna zbiorników są wytwarzane na terenie PKN ORLEN S.A. Przez firmy wykonujące usługi w zakresie czyszczenia zbiorników. Podlegają one niemal w całości unieszkodliwianiu termicznemu podobnie jak osady z zakładowych ścieków zawierające substancje niebezpieczne – zagospodarowane w całości przez ORLEN Eko Sp. z o.o.

GRUPA 16 – w tej grupie ujęto zużyte w procesie produkcyjnym PKN ORLEN S.A. Katalizatory podlegają niemal w całości procesom odzysku poza terenem Polski.

GRUPA 17 – odpady z tej grupy (głównie gruz budowlany oraz ziemia z wykopów, a także złom metali) powstają zarówno w wyniku działalności w wyniku działalności wyspecjalizowanych przedsiębiorstw remontowych, jak i w wyniku remontów jak i prac prowadzonych przez pozostałe podmioty we własnym zakresie. Odpady te są niemal w całości poddawane procesom odzysku poprzez zastosowanie ich do rekultywacji i niwelacji terenów (gruz i ziemia), produkcji kruszyw budowlanych (gruz) i jako surowce wtórne (metale).

GRUPA 19 – największymi wytwórcami tych odpadów są ORLEN Eko Sp. z o.o. i Wodociągi Płockie Sp. z o.o. zajmujące się oczyszczaniem ścieków przemysłowych i komunalnych.

11. Podsumowanie.

W powyższym sprawozdaniu przedstawiono realizację przez gminę selektywnej zbiórki odpadów, działania w zakresie edukacji ekologicznej jej mieszkańców oraz opisano zadania realizowane przez podmioty: ZUOK Kobierniki, ORLEN-Eko Sp. z o.o., Wojewódzki Szpital Zespolony w ramach zaplanowanych w aktualizacji PGO z 2008 roku zadań na lata 2008-2015.

Inwestycje ZUOK realizowane w zakresie gospodarki odpadami są opóźnione, wszystkie działania zmierzają jednak do powstania instalacji do termicznego przekształcania odpadów.

W ramach przyjętych poprzednio celów długookresowych założono skierowanie w roku 2007 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 90% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych i ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995), zaś w roku 2011 – nie więcej niż 63% (wagowo).

Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w Mieście Płocku wyznaczono orientacyjnie na poziomie 21,6 tys. Mg, w roku 2008 dopuszczalne było ich

składowanie w ilości poniżej 19,4 tys. Mg. Ilość wyprodukowanego kompostu powinna być większa niż 2,2 tys. Mg. Dzięki produkcji kompostu w ZUOK Kobierniki na składowisko odpadów trafiają ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji mniejsze od zakładanych. W 2008 roku wyprodukowano 5,6 tys. Mg kompostu, a w roku 2009 6,8 tys. Mg.

Należy mieć na uwadze, iż zakładane cele długookresowe na lata 2008-2011 wpisane w Aktualizacji PGO sporządzonej w roku 2008 będzie można podsumować na przestrzeni całego okresu sprawozdawczego, czyli w roku 2012.

ODBIÓR ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU MIASTA PŁOCKA ZA LATA 2008-2009

L.p.	Nazwa przedsiębiorcy	Ilość odpadów odebranych ogółem w Mg/rok		Miejsce odzysku i składowania odpadów			
				ZUOK w Kobiernikach		Składowisko PETRO-REMONT	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009
1	SITA – Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	25602,87	27442,68	25370,27	27371,9	-	-
2	EKO-MAZ Sp. z o.o.	9786,62	9835,33	9716,58	9757,41	-	-
3	Remondis Sp. z o.o.	4829,14	5202,28	4611,52	4787,15	-	-
4	PETRO Remont Sp. z o.o.	1583,64	1417,02	-	-	841,16	1031,82
	Ogółem	41802,27	43897,31	39698,37	41916,46	841,16	1031,82

Pozostałe ilości zebranych odpadów komunalnych, które nie zostały przekazane do ZUOK w Kobiernikach trafiły bezpośrednio do zakładów odzysku lub recyklingu.

ILOŚĆ ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNIE Z TERENU MIASTA PŁOCKA W LATACH 2008-2009

L.p.	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów zebranych selektywnie									
		Rok 2008					Rok 2009				
		ZGRP/SITA	EKO-MAZ	REMONDIS	PETRO-Remont	RAZEM	ZGRP/SITA	EKO-MAZ	REMONDIS	PETRO-Remont	RAZEM
1	Papier i tektura	432,99	95,48	119,08	41,8	689,35	563,28	97,97	220,66	35,16	917,07
2	Tworzywa sztuczne	541,54	85,05	6,38	26,16	659,13	624,43	106,7	6,3	0	737,43
3	Szkło	389,17	74,82	25,06	0	489,05	412,32	56,57	23,58	0	492,47
4	Metale	0,15	0,86	0	0	1,01	0,1	1,11	0	0	1,21
5	Wielkogabarytowe	10,96	67,72	8,54	0	87,22	63	65,88	15,96	0	144,84
6	Biodegradowalne	93,98	266,78	30,7	0	391,46	120,16	353,14	109,2	0	582,5
Razem		1468,79	590,71	189,76	67,96	2317,22	1783,29	681,37	375,7	35,16	2875,52

**WYKAZ PUNKTÓW ZBIERANIA ZUŻYTEGO SPRZĘTU
ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO
NA TERENIE MIASTA PŁOCKA**

L.p	Dane zbierającego zużyty sprzęt			
	Imię i nazwisko / Firma	Adres / siedziba	Punkty zbierania	Punkty sprzedaży
1	REMONDIS Sp. z o.o.	02-981 Warszawa, ul. Zawodzie 16 Oddział w Płocku 09-400 Płock ul. Przemysłowa 32	REMONDIS Sp. z o.o. Oddział w Płocku, ul. Przemysłowa 32	-
2	SITA Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	09-400 Płock ul. Przemysłowa 31	ul. Przemysłowa 31 09-400 Płock	-
3	KAUFLAND Polska Markety Sp. z o.o.	50-421 Wrocław, ul. Szybka 6-10	Kaufland Sp. z o.o. ul. Gałczyńskiego 11 09-400 Płock	Kaufland Sp. z o.o. ul. Gałczyńskiego 11 09-400 Płock
4	P.P.H.U. HURTOWNIA ELEKTROTECHNICZNA „AMPER” Cwalina i Spółka s.j.	09-409 Płock ul. Żyzna 1	P.P.H.U. Hurtownia elektrotechniczna „AMPER” Cwalina s.j. ul. Żyzna 1 09-409 Płock	P.P.H.U. Hurtownia elektrotechniczna „AMPER” Cwalina s.j. ul. Żyzna 1 09-409 Płock
5	HAVO Sp. z o.o.	15-102 Białystok ul. I Armii Wojska Polskiego 9	Sklep ELDOM ul. Wyszogrodzka 163, 09-410 Płock	Sklep ELDOM ul. Wyszogrodzka 163, 09-410 Płock
6	DOMATOR Sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Spółdzielców 5	Sklep RTV/AGD ul. Dworcowa 42 09-402 Płock	Sklep RTV/AGD ul. Dworcowa 42 09-402 Płock
7	Polska Telefonía Cyfrowa Sp. z o.o.	02-222 Warszawa Al. Jerozolimskie 181	09-400 Płock ul. Tumska 16	09-400 Płock ul. Tumska 16
8	Telekomunikacja Polska S.A.	00-105 Warszawa ul. Twarda 18	- CH Champion, ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock - ul. 1-go Maja 7 09-402 Płock	- CH Champion, ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock - ul. 1-go Maja 7 09-402 Płock
9	Przedsiębiorstwo Handlu Sprzętem Rolniczym „AGROMA”	99-300 Kutno ul. Skłęczkowskiego 42	Sklep firmowy Agromy, ul. Targowa 34, 09-400 Płock	Sklep firmowy Agromy, ul. Targowa 34, 09-400 Płock
10	Dyrekcja Wykonawcza Carrefour Polska Sp. z o.o.	03-734 Warszawa ul. Targowa 72	CH Champion Płock ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock	CH Champion Płock ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock
11	AUCHAN Polska Sp. z o.o.	Piaseczno ul. Techniczna 2H	Hipermarket AUCHAN ul. Wyszogrodzka 140 09-410 Płock	Hipermarket AUCHAN ul. Wyszogrodzka 140 09-410 Płock

12	Mix-electronics S.A. CENTRUM ZARZĄDZANIA	31-559 Kraków ul. Grzegorzeczka 79	Płock ul. Gałczyńskiego 1 (Salon ERA) Płock ul. Wyszogrodzka 140 (sklep RTV AGD)	Płock ul. Gałczyńskiego 1 (Salon ERA) Płock ul. Wyszogrodzka 140 (sklep RTV AGD)
13	RTV EURO AGD Euro-net Sp. z o.o.	02-273 Warszawa ul. Muszkieterów 15	Sklep RTV EURO AGD ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock ul. Wyszogrodzka 144 09-409 Płock	Sklep RTV EURO AGD ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock ul. Wyszogrodzka 144 09-409 Płock
14	PETRO Eltech Sp. z o.o.	09-411 Płock ul. Chemików 7	Hurtownia elektryczna PETRO Eltech ul. Bielska 61 09-400 Płock	Hurtownia elektryczna PETRO Eltech ul. Bielska 61 09-400 Płock
15	MORS Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe Sp. z o.o.	81-038 Gdynia ul. Hutnicza 35	Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe MORS Sp. z o.o. ul. Rembielińskiego 8 09-400 Płock	Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe MORS Sp. z o.o. ul. Rembielińskiego 8 09-400 Płock
16	Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.	00-222 Warszawa ul. Sanguszkii 1	Wojewódzki Ośrodek Informatyki w Warszawie, Oddział Płock ul. Kolegialna 15 09-402 Płock	Wojewódzki Ośrodek Informatyki w Warszawie, Oddział Płock ul. Kolegialna 15 09-402 Płock
17	DOMAR- BYDGOSZCZ S.A.	03-301 Warszawa ul. Jagiellońska 78	AGD RTV ul. Gałczyńskiego 11 09-400 Płock	AGD RTV ul. Gałczyńskiego 11 09-400 Płock
18	Carrefour Polska Sp. z o.o.	03-734 Warszawa ul. Targowa 72	Champion Płock ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock	Champion Płock ul. Przemysłowa 1 09-400 Płock
19	PUH Sp. z o.o.	09-402 Płock ul. Kazimierza Wielkiego 35a	ul. Kazimierza Wielkiego 35a, 09-400 Płock ul. Bielska 57, 09-400 Płock	ul. Kazimierza Wielkiego 35a, 09-400 Płock ul. Bielska 57, 09-400 Płock
20	McDonald's Polska Sp. z o.o.	02-672 Warszawa ul. Domaniewska 41	McDonald's : ul. Wyszogrodzka 125 09-409 Płock. ul. Piłsudskiego 2A 09-400 Płock	McDonald's : ul. Wyszogrodzka 125 09-409 Płock. ul. Piłsudskiego 2A 09-400 Płock
21	EMPiK Sp. z o.o.	00-017 Warszawa ul. Marszałkowska 116/122	EMPiK Sp. z o.o.: - pl. Narutowicza 5 09-400 Płock - ul. Tumskiej 13 09-400 Płock	EMPiK Sp. z o.o.: - pl. Narutowicza 5 09-400 Płock - ul. Tumskiej 13 09-400 Płock
22	„36,6” Sp. z o.o.	02-743 Warszawa ul. J.S. Bacha 2	Apteka ul. Jachowicza 40 09-400 Płock	Apteka ul. Jachowicza 40 09-400 Płock
23	FOTOJOKER Sp. z o.o.	47-230 Kędzierzyn Kozłe ul. Strzelacka 11	Stoisko Fotojoker ul. Przemysłowa 1	Stoisko Fotojoker ul. Przemysłowa 1
24	Ahold Polska Sp. z o.o.	30-126 Kraków ul. Gabrieli Zapolskiej 38	Sklep Albert nr1310 ul. Miodowa 4 09-400 Płock	Sklep Albert nr1310 ul. Miodowa 4 09-400 Płock
25	JERONIMO	62-025 Kostrzyn	Płock, ul. Otolina 8	Płock, ul. Otolina 8

	MARTINS DYSTRYBUCJA S.A.	ul. Żniwna 5	Płock, ul. Tysiąclecia 11	Płock, ul. Tysiąclecia 11
26	COMPE Sp. z o.o.	09-402 Płock ul. Mickiewicza 10 lok.4	09-402 Płock ul. Mickiewicza 10 lok.4	09-402 Płock ul. Mickiewicza 10 lok.4
27	LIDL Polska Sklepy Spożywcze Sp. z o.o. sp. k.	62-080 Tarnowo Podgórne ul. Poznańska 48, Jankowice	09-400 Płock ul. Armii Krajowej 86	09-400 Płock ul. Armii Krajowej 86
28	EmkaMEBLE Gałąj Szymańscy s.j.	96-200 Rawa Mazowiecka ul. Miodowa 2	09-407 Płock Emka MEBLE ul. Graniczna 46	09-407 Płock Emka MEBLE ul. Graniczna 46
29	AZET S.C. Maciej, Jolanta Chądzyńscy	09-400 Płock ul. Sienkiewicza 48 / B2	09-400 Płock ul. Sienkiewicza 48 / B2	09-400 Płock ul. Sienkiewicza 48 / B2
30	Nowa France B.H. Marian Nowak ZPCHR	62-081 Przeźmierowo k/ Poznania	09-400 Płock ul. Gwardii Ludowej 6	09-400 Płock ul. Gwardii Ludowej 6
31	PHE NOWA FRANCE Sp. z o.o.	60-189 Poznań ul. Złotowska 30	09-400 Płock ul. Gwardii Ludowej 6	09-400 Płock ul. Gwardii Ludowej 6